

A KÖZÉPSÚLYOSAN ÉRTELMI FOGYATÉKOS TANULÓK NEVELŐ- OKTATÓ MUNKÁJÁT ELLÁTÓ KÉSZSÉGFEJLESZTŐ ISKOLA 11-12. ÉVFOLYAMÁNAK HELYI TANTERVE

Budapest XVIII. Kerületi SOFI Óvoda,
Általános Iskola, Szakiskola,
Készségfejlesztő Iskola és EGYMI

Tartalom

Célok és feladatok.....	3
Fejlesztési területek (tantárgyak) struktúrája és óraszámok.....	9
OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA	10
KOMMUNIKÁCIÓ.....	23
SZÁMOLÁS-MÉRÉS	40
KÖRNYEZET- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELEM.....	53
ETIKA	69
TESTNEVELÉS	82
SZÖVÖTT-TÁRGY KÉSZÍTŐ	93
UDVAROS	114
AGYAGTÁRGY KÉSZÍTŐ.....	129
IRODATECHNIKAI ESZKÖZÖK HASZNÁLATA	148
KERT- ÉS PARKÁPOLÓ.....	163
HÁZTARTÁSTAN – ÉLETVITEL	197
TEXTIL- ÉS FONALMENTŐ.....	216

Célok és feladatok

A készségfejlesztő iskola tanulói számára készült kerettanterv célja

- az egyéni sajátosságokhoz igazodóan a képességeknek és érdeklődésnek megfelelő gyakorlati tevékenységek kiválasztása
- a minél teljesebb körű felkészítés az iskola utáni gyakorlati feladatok ellátására
- kialakítsa a tanulóban az igényt a felnőtt életben szükséges tevékenységek elsajátítása, ellátása és minél önállóbb gyakorlása iránt,
- támogassa a gyakorlati műhelyekben elengedhetetlen praktikus készségek, figyelem, fegyelem, motiváció, pontosság, türelem kialakulását.

A képzés feladata

- a munkafolyamat ellátásának, a munkatevékenységeket támogató készségeknek tudatos, célorientált fejlesztése
- a kitartás megalapozása

A képzés során törekedni kell az egyéni képességstruktúra feltérképezésére és minél teljesebb körű fejlesztésére az eltérő szükségletek alapján. A gyakorlati oktatás során szem előtt kell tartani a hétköznapi életben előforduló felhasználások bemutatását, a gyakorlatias elsajátítást, a tevékenységek szükségességének példáit a felnőtt életben előforduló helyzetekben. A képzés alatt minél több lehetőséget kell adni a szituációs helyzetekben történő megértésre, gyakorlásra. A készségfejlesztő iskola 11-12. évfolyamain a gyakorlati tevékenységek elméleti ismereteit, alapjait is a gyakorlatban, folyamatos bemutatás, ismétlés, gyakorlás keretében célszerű elsajátíttatni. Törekedni kell az egyéni különbségekből, sajátos nevelési igényből adódó tevékenységválasztásra és az egyéni életutak alakulásában szerepet játszó lehetőségek minél teljesebb körű felismertetésére és elfogadására. Kiemelt figyelmet kell fordítani a munkavégzéshez szükséges szociális készségek, kommunikáció, a közösségi magatartás, a kölcsönös segítség, a csapatszellem fejlesztésére. Mindezek eléréséhez fontos a tevékenykedésre, az aktív felnőtt életre ösztönző, cselekvéseken alapuló, a szellemi és fizikai aktivitásra ösztönző, motivált légkör megteremtése.

Fejlesztési területek, nevelési célok

A készségfejlesztő iskolai tanuló a gyakorlati évfolyamokon az erkölcsi nevelés területén szociális kapcsolataiban felkészül a munkahelyi közösségbe történő beilleszkedésre, megismeri a munkatársi kapcsolatok kialakításához szükséges alapelveket. Képes társas kapcsolataiban a közösségi magatartás alapvető formáinak megtartására, alkalmazására, fejlődik feladatainak elvégzéséhez szükséges kötelességtudata. Megismeri és elfogadja az egyéni különbségekből adódó praktikus lehetőségeket, kialakul az egymás segítése iránt érzett igény.

Nemzeti öntudat és hazafias nevelés területén a tanuló érdeklődik környezetének szokásai és hagyományai iránt, bővülnek ismeretei a társadalom és az őt körül vevő közösség ünnepeiről, jeles helyszíneiről. Kötődik és aktívan részt vesz a helyi megemlékezéseken, felismeri a hazának legfontosabb értékeit és szimbólumait.

A tanuló az állampolgárságra, demokráciára nevelés terén megismeri és iskolai keretekben gyakorolja a demokratikus döntési szabályokat, igényli a saját hétköznapi életét meghatározó körülmények megismerését, a befolyásoló tényezőket figyelembe vevő választás lehetőségét, az önálló döntés szabadságát, aktívan részt vesz a közösség döntéshozatalában. Törekszik a társadalmi elvárásoknak megfelelő magatartásformák, jogok és kötelezettségek betartására.

A tanuló önismeretének és társas kapcsolati kultúrájának fejlesztése során megismeri és elfogadja reális életlehetőségeit, kialakul igénye a felnőtt élet kapcsolataira, tudatosan gyakorolja a különböző helyzetekben szokásos viselkedésformákat. Fejlődik önbizalma, önértékelése, felismeri az érzelmi élet fontosságát és irányíthatóságát. Személyes kapcsolataiban kerül a túlzott bizalmaskodást, kialakul magatartásában a felnőtt mértéktartás.

A tanuló tudatosan törekszik a **testi és lelki egészségre nevelés** területén az egészséges életmód szabályainak betartására, ismeri és kerül a káros hatásokat. Megalapozódik a munkatevékenységek megkezdéséhez szükséges fizikai és lelki alkalmasság, fejlődik a kitartás, a tevékenységek végig vitelének igénye.

A készségfejlesztő iskolai évfolyamokon a tanulóban mélyül a családi életben elfoglalt szerepének ismerete, társas kapcsolataiban felismeri az érzelmi kötődések és kapcsolatok új formáit. Megismeri felnőtt élete családi életlehetőségeit, a családi, lakóotthoni együttélések alternatíváit. Gyakorolja a konfliktushelyzetek megoldásának lehetőségeit, törekszik a nézeteltérések kulturált megoldására, a kialakult kompromisszumokat elfogadja. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség területén a tanulóban megerősödik a másokra való odafigyelés igénye, szívesen törekszik közösségében a segítségnyújtásra. Felismeri gyakorlati tevékenységében az önmaga és mások testi és lelki épségének megóvása érdekében szükséges körültekintő magatartás fontosságát.

A fenntarthatóság, környezettudatosság területén a készségfejlesztő iskolai nevelés-oktatás tovább tudatosítja a tanulóban az egyén és a környezet egymásra hatásának jelentőségét, a környezet kímélésének fontosságát. Felkészít a munkatevékenységek végzése közben és a mindennapi felnőtt élet tevékenységeiben felmerülő környezeti hatások megértésére, a káros jelenségek elkerülésére, az elvárható óvatosság és mértéktartás szem előtt tartására.

A pályaorientációs fejlesztés során a tanuló felkészül a gyakorlati képzést követően a számára elérhető munkatevékenységben történő részvételre, amelynek része az alapvető képességek és készségek feltérképezése mellett az egyéni motivációk és elképzelések összehangolása. A képzés fő felelőssége a tanuló érdekében a pályaorientáció terén egyénre szabott megoldásokkal az érdeklődés, az alkalmasság és lehetőségek függvényében a megfelelő képzési profil kialakítása.

Gazdasági és pénzügyi nevelés terén a tanuló ismeretei bővülnek a felnőtt társadalom munkamegosztásának rendjéről, a családban elvárható feladatokról és a személyes felelősségi körébe tartozó lehetőségekről. Tudatosul az anyagokkal és energiával történő takarékoság fontossága, az életvitel tervezésének, a gazdálkodásnak a jelentősége a mindennapi életben.

A médiatudatosságra nevelés során a tanuló elsajátítja az elektronikus információhordozók célszerű és szükségszerű felhasználását, felismeri a virtuális valóság és „igazi” valóság közötti eltéréseket, fenntartással fogadja a média híreket. Megismeri a munkatevékenységekhez szükséges információk elérésének lehetőségeit.

Tanulás tanítása terén a tanuló igényli a gyakorlatba ágyazott ismeretelsajátítást, elfogadja a folyamatos önképzés szükségességét a változó világhoz történő alkalmazkodás érdekében.

Fejleszti és alkalmazza az önképzésben az iskolai pályafutása során elsajátított tanulási technikákat. Megőrzi kíváncsiságát a környezet változásai iránt és igyekszik a változásokat beépíteni ismereteibe, alkalmazni az új lehetőségeket.

Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

A készségfejlesztő iskola az **anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület** fejlesztése során eléri, hogy a tanuló bekapcsolódik kommunikációs helyzetekbe, alkalmazza társas kapcsolataiban az elsajátított érintkezési formákat. Fejlődik beszédértése, főleg a gyakorlatban szükséges nyelvi kompetenciák terén, beszédprodukciónak igyekszik a pontos, érthető információk átadására. Az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület fő felelőssége a beszédbátorság fejlesztésén, az alternatív kommunikációs eszközök minél pontosabb használatán, a megértés és az önmaga megértetésének támogatásán van.

A **matematikai kompetenciaterület** fejlesztése során a tanuló gyakorolja a mindennapi élethelyzetekben lényeges logikai, matematikai ismereteket, elsajátítja és a gyakorlati feladatok elvégzésénél alkalmazza a szükséges matematikai ismereteket. Fontos a kompetenciaterület ismereteinek folyamatos, gyakorlati tevékenységekkel történő megerősítése az elméletieskedés elkerülése. A tanuló ismeretei elmélyülnek az őt körülvevő világ térbeli és időbeli viszonyairól.

A **természettudományos és technikai kompetenciaterület** fejlődésére jellemző, hogy a tanuló érdeklődik a környezet jelenségei iránt, képessé válik megfigyelésekre és a történések pontos megfogalmazására. Különösen nagy hangsúly helyeződik a gyakorlati képzéssel összefüggő természeti és technikai ismeretek támogatására.

A tanuló képes a **digitális kompetencia terület** fejlesztésének eredményeként az infokommunikációs eszközök megfelelő segítségnyújtás melletti alkalmazására, felismeri a digitális technika értékeit. Megfelelő mértéktartással, a személyes információk megóvásával, kontrollálva használja az informatikai eszközöket a tanulásban és szabadidejében.

Szociális és állampolgári kompetenciaterületen tanuló felismeri helyét és szerepét

szűkebb környezetében, képes a környezet kapcsolatrendszerében elhelyezni önmagát. Megerősödik a másokra való odafigyelés és a segítőkészség igénye, fejlődik toleráns, elfogadó magatartása.

Igényli a közösség életében való aktív részvételt, iskolai környezetben gyakorolja a döntési helyzeteket. Megalapozódnak ismeretei az állam és az önkormányzat demokratikus intézményrendszeréről, tájékozott az ügyintézés és segítségnyújtó ellátások elérhetőségéről.

A kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia területén a tanuló megismeri és megtapasztalja a tevékenységek megkezdéséhez és elvégzéséhez szükséges erőfeszítés értékét, kialakul a munkatevékenységek befejezése iránti igény.

Az esztétikai és művészeti tudatosság terén tovább fejlődik a tanuló önálló ízlésvilága, kialakul az igény a társadalmi normákon belül a saját stílusra környezetében, megjelenésében.

Különösen nagy hangsúly helyeződik a gyakorlati ismeretekhez szükséges szín- és formaismeret terén szükséges differenciálásra, tapasztalatokra, megfigyelésekre.

Hatékony, önálló tanulás területen a tanuló motiválttá válik és képességeinek megfelelő mértékben megismeri és alkalmazza az önálló ismeretszerzés eszközeit, megfigyeli és igyekszik értelmezni környezete jelenségeit, a környezetében élők tevékenységét. Képes segítséget kérni és megfelelő formában elfogadni, próbálja és meri kérdéseit megfogalmazni.

Egységesség és differenciálás

A készségfejlesztő iskolában az egységesség és differenciálás elve az azonos életkori csoportokban történő oktatási rendszerben is biztosítja az egyéni haladási ütemnek, az eltérő képességeknek, a reális életlehetőségeknek a figyelembe vételét, az adaptív oktatás alkalmazását. Az adaptív oktatás lehetőséget ad az eltérő képességű, másodlagos sérülésekkel is küzdő tanulók számára egyéni tanulási utak kijelölésére, a rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások támogató jellegének tervezésére. A fejlesztésben a fő hangsúly nem a műveltségterületek elsajátításán, hanem a meglévő képességelőnyökre építve az alapvető kompetenciák kialakításán van. Az évfolyamokon a tanulók felkészülnek az eltérő érdeklődés és kompetenciastruktúra szerint a felnőtt életben betölthető eltérő lehetőségek megismerésére,

kiválasztására. Az gyakorlati évfolyamok során a differenciálást legfőképpen az egyéni életlehetőségek, képességek felismertetésén keresztül az eltérő felnőtt életkori tevékenységek és a különböző életcélok kitűzésével kell elérni.

Fejlesztési területek (tantárgyak) struktúrája és óraszámok

A nevelés - oktatás - fejlesztésterületei	Tantárgy	11	12	2 éves
		Heti	Heti	
Anyanyelv és kommunikáció	Kommunikáció	2	2	144
Társadalmi környezet	Számolás-mérés	2	2	144
	Etika	1	1	72
	Osztályfőnöki	1	1	72
Természeti környezet	Környezet és egészségvédelem	2	2	144
Testnevelés	Testnevelés	5	5	360
Közismeret összesen		13	13	936
Gyakorlati tevékenység	Készségfejlesztő kerettantervek	20 óra/hét	20 óra/hét	1440
Szabad készségfejlesztő időkeret		2	2	144
Készségfejlesztő időkeret összesen		22	22	1 584
Összesen		35	35	2 520

Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs óraszám: 5 óra/hét

OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRA

Célok és feladatok

- az osztályba járó tanulók közösségének kialakítása, fejlesztése, a csoporthoz tartozás, identitás tudatosítása
- a tanulók segítése önismeretük fejlesztésében, személyiségük stabilizálása a lehetséges életpálya elérésének céljai érdekében
- a szociális képességek (a kapcsolatteremtés, a kommunikáció, az empátia, a tolerancia, a kooperáció, a konfliktuskezelés stb. képességeinek) fejlesztése
- a társadalmi beilleszkedés támogatása, az élet különböző területeire érvényes szabályok rendszerezése, a felnőtt élet megkezdésének előkészítése
- az iskolai közösségi programokhoz történő kapcsolódás előkészítése, tervezése, az ünnepélyeken, megemlékezéseken a csoport szerepvállalása
- a szabálykövető magatartás fejlesztése, a cselekedetek előre tervezése
- az állampolgári jogok és kötelezettségek tartalmának mélyebb megismerése
- a tanuló megismeri és egyre önállóbban, belülről fakadóan alkalmazza a felnőtt élethez kapcsolódó lakókörnyezeti és munkahelyi egészségvédelem, balesetvédelem szempontjait, tudatosan törekszik testi épségének és érzelmi egyensúlyának megőrzésére
- a tanuló egyre jobban megismeri a közösségi élet színtereit és felismeri szerepét a közösségért végzett munkában, kialakul az igény a kölcsönös segítség iránt
- a tantárgy tanulása során a családi és társadalmi munkamegosztás ismeretei körében bővül, a tanuló egyre jobban felkészül saját életének alakítására és az aktív részvételre közösségi életben.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanuló képes

- aktuális közösségeiben a tanult szabályok szerinti munkavégzésre
- a környezet és az értékek megismerése alapján azonosulni, elfogadni és szolidaritást vállalni adott helyzetekben
- saját véleményét megfogalmazni, empatikusan együttműködni beszédpartnerével, kulturáltan törekedni annak meggyőzésére

Értékelés: félévkor és tanév végén érdemjeggyel

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör	11. osztály	12. osztály
Aktuális témák	16	16
Felkészülés a felnőtt létre	10	10
Beilleszkedés, alkalmazkodás	10	10

11. évfolyam

Aktuális témák Intézménye és lakóhelye életében az aktív részvétel formáinak és alkalmainak ismerete. Előjárók és funkcióik			Óraszám: 16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A közösség építése érdekében saját teendőinek feltérképezése.</p> <p>A közösség életében adódó aktuális, váratlan események kezelési módjának elsajátítása.</p> <p>Egyéni és közösségi ünnepek, események ismerete, és felkészülés a közösség alkalmaira (ünnepélyek, külső programok).</p>	<p>Az intézmény (iskola, munkahely) hagyományainak, történetének megismerése.</p> <p>Tervek készítése az aktuális időszak várható alkalmairól (naptáron bejelölni az alkalmakat), jelmez készítése, öltözék megválasztása, a közös élmények megbeszélése, az elkészült fotók, felvételek közös megtekintése, a látottak megvitatása.</p> <p>Aktív részvétel ünnepeken (családi és közösségi alkalmakon), az ünnepnek megfelelő szokások, külsőségek megtartása (meghívó, plakátkészítés, vendégvárással kapcsolatos teendők, ünnepi műsorban szerepvállalás, fényképezés, beszámoló szóban, írásban az eseményről).</p> <p>Tanulmányi séta, kirándulás,</p>	<p>Az ünnepekkel, eseményekkel, osztályközösséggel kapcsolatos fogalmak köre.</p>	<p>Szűkebb és tágabb közösségét megismerni, annak életét, történéseit figyelemmel kíséreni. Aktivitást és együttműködést tanusítani.</p> <p>Másokkal egyeztetve vegyen részt programok szervezésében, közös eseményeken aktívan vegyen részt és viselkedjen megfelelően.</p> <p>Saját véleményt megfogalmazni, és azt bátran képviselni.</p>

	Múzeumlátogatás. A tapasztalatok, ismeretek rendszerezése.		
--	---	--	--

11. évfolyam

Felkészülés a felnőtt létre Aktív részvétel a csoport szabályainak betartásával a közös, csoportos munkában.			Óraszám: 10
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Felnőtt lét előnyei, hátrányai Kötelességek, szabályok (munkahelyi-, lakóhelyi előírások, balesetvédelmi, tűzrendészeti szabályok). Időbeosztás (munka, pihenés, szórakozás helyes aránya). Napi rutin tudatos alakítása az egyéni lehetőségeknek megfelelően. A felnőtt élettel kapcsolatos élethelyzetek számbavétele. Lakás (lakásfenntartás költségei,	A kívánatos tulajdonságok tudatos kialakítása, fejlesztése, szituációs gyakorlatok. Szembesülés reális és irreális tervekkel (vágys és a lehetőségek tudatosítása). Írott és íratlan szabályok (iskolai szabályok, közlekedési szabályok, játékszabályok) betartása, megszegése, következmények (példák saját élményekből, filmekből). Videofilm megtekintése, megbeszélése, helyes, nem helyes felismerése. Saját napirend összeállítása. Lakás tisztántartása, rendje (napi-, heti-, havi teendők) és biztonsága (bezárása, idegenek távoltartása), szomszédokkal		Reális önismeretre és valós helyzetértelmezésre törekedni. Tudatosan cselekedni, erőfeszítést tenni a kívánt cél elérése érdekében. Tudatos cselekvésre ösztönzés. Norma, normakövetés (példakép). Ismerni és betartani az általános balesetvédelmi szabályokat Állítson fel a mindennapi tevékenységeiben fontossági sorrendet, ismerje a pihenés szükségességét és formáit.

<p>takarékosság, lakás tisztántartása, bezárása).</p> <p>Személye körüli teendők (higiénia, öltözködés, kulturált megjelenés, egészséges étkezési szokások, idegenekkel távolságtartás, az intim szféra tiszteletben tartása).</p> <p>Pályaválasztás, munkavállalás, munkahely (munkavégzéssel kapcsolatos teendők, alkalmazkodás, figyelem fontossága.</p>	<p>szembeni viselkedés, egymás segítése.</p> <p>Személyes higiénia napi rutinja, heti teendők (hajmosás), havi hajvágás számbavétele, tudatosítása.</p> <p>Különböző munkakörökhöz szükséges tulajdonságok számbavétele. Beszélgetés, szituációs játék, képek nézegetése, csoportosítása.</p> <p>Megcélzott szakma szerinti képességek intenzívebb fejlesztése (pl.: tevékenység egyre hosszabb ideig, rendszeresség fejlesztése, megtartó emlékezet fejlesztése, utasítások megjegyzése, végrehajtása, stb.).</p>	<p>ápoltság, tiszta, vonzó, sminkelés,</p> <p>munkafegyelem, baleset, figyelem, lakás, ruházkodás, szabály, igazságszolgáltatás, büntetés, saját érdek, személyi igazolvány, határátlépés, állampolgár, sajátkezű aláírás, tájékozódás tapasztalatszerzés, próbálkozás, tanács, tanácsadó, kötelesség, mulasztás, tévedés, hiba kijavítása, elnézés kérése</p>	<p>Tartsa szem előtt a téves vélemény, és a megalapozatlan bizalom káros következményeit (becsapottság, kihasználás)</p> <p>Értse meg a munkafegyelem tartalmát.</p>
---	--	--	--

11. évfolyam

Beilleszkedés, alkalmazkodás Önmaga és csoporttársai belső értékeinek felismerése és megfogalmazása.			Óraszám: 10
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Tanulói jogok és kötelességek. Házirend. Tűz- és balesetvédelem, közlekedési szabályok..</p> <p>Napirend.</p> <p>Bevált és új tanulási módszerek kialakítása</p>	<p>A házirenddel, munkarenddel kapcsolatos kérdések megvitatása (kérdések megfogalmazása).</p> <p>Időbeosztás, órarend. Hatékonyság ellenőrzése.</p> <p>Saját tanulási stratégia megkeresése, az előnyök és hátrányok mérlegelésével. Beszámoló az önálló tanulásról és a tanulópárok együttműködésének tapasztalatairól. Kérdések megfogalmazása az új tantárgyakkal kapcsolatban.</p>	<p>egyéni tanulás tanulócsoport kötelező tanóra igazolt-igazolatlan hiányzás, együttérzés önkéntesség karitatív tevékenység</p>	<p>Fogadja el a szabályokat, az esetleges vitákat kulturált formában rendezze. Ismerjen meg és próbáljon ki konfliktuskezelési technikákat, megoldási módokat.</p> <p>Helyes napirendet kialakítani. Képes legyen saját életének szervezésére, igényeinek megfelelő helyes napirend kialakítására. Tanúsítson szolidaritást a rászorulókkal szemben. aktívan vegyen részt az iskolaközösség életében.</p>

<p>Tanórán kívüli elfoglaltságok köre, helyi lehetőségek Műhelyek, munkahelyek megismerése</p> <p>Gyakorlati tantárgyakkal kapcsolatos kéességek feltérképezése (többek között kezűgyesség, kitartás, pontosság, megbízhatóság)</p>	<p>Kapcsolatépítés, aktív együttműködés.</p>		<p>Kapcsolódjon be a helyi öntevékeny csoportok munkájába (szakkör, énekkar, táncsoport).</p>
---	--	--	---

12. évfolyam

Aktuális témák Intézménye és lakóhelye életében az aktív részvétel formáinak és alkalmainak ismerete. Előjárók és funkcióik			Óraszám: 16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A közösség építése érdekében saját teendőinek feltérképezése.</p> <p>A közösség életében adódó aktuális, váratlan események kezelési módjának elsajátítása.</p> <p>Egyéni és közösségi ünnepek, események ismerete, és felkészülés a közösség alkalmaira (ünnepélyek, külső programok).</p> <p>Tágabb közösségről szóló hírek, események követése, a megfelelő alkalmakon aktív (passzív) részvétel.</p>	<p>Az intézmény (iskola, munkahely) hagyományainak, történetének megismerése.</p> <p>Tervek készítése az aktuális időszak várható alkalmairól (naptáron bejelölni az alkalmakat), jelmez készítése, öltözék megválasztása, a közös élmények megbeszélése, az elkészült fotók, felvételek közös megtekintése, a látottak megvitatása.</p> <p>Aktív részvétel ünnepeken (családi és közösségi alkalmakon), az ünnepnek megfelelő szokások, külsőségek megtartása (meghívó, plakátkészítés, vendégvárással kapcsolatos teendők, ünnepi műsorban szerepvállalás, fényképezés, beszámoló szóban, írásban az eseményről). Tanulmányi séta, kirándulás, Múzeumlátogatás.</p>	<p>Az ünnepekkel, eseményekkel, osztályközösséggel, tágabb közösséggel kapcsolatos fogalmak köre.</p>	<p>Szűkebb és tágabb közösségét megismerni, annak életét, történéseit figyelemmel kíséreni. Aktivitást és együttműködést tabusítani.</p> <p>Másokkal egyeztetve vegyen részt programok szervezésében, közös eseményeken aktívan vegyen részt és viselkedjen megfelelően.</p> <p>Saját véleményét megfogalmazni, és azt bátran képviselni.</p>

	<p>A tapasztalatok, ismeretek rendszerezése.</p> <p>A közösség életében felmerülő probléma megfogalmazása, véleményalkotás, vita (programválasztás, viselkedési, öltözködési, igazmondási konfliktusok). Újságcikkekben, napi híradóban, magazinműsorban olvasott, hallott, látott esetek megbeszélése, saját ítélet megfogalmazása.</p> <p>Egyéni tapasztalatok, vélemények gyűjtése.</p>		<p>Toleráns viselkedést tanúsítani, vitázni, az álláspontot rugalmasan megváltoztatni meggyőzés hatására.</p>
--	--	--	---

12. évfolyam

Felkészülés a felnőtt létre			Óraszám: 10
Aktív részvétel a csoport szabályainak betartásával a közös, csoportos munkában.			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Felnőtt lét előnyei, hátrányai</p> <p>Kötelességek, szabályok (munkahelyi-, lakóhelyi előírások, balesetvédelmi, tűzrendészeti szabályok).</p> <p>Időbeosztás (munka, pihenés, szórakozás helyes aránya).</p> <p>Napi rutin tudatos alakítása az egyéni</p>	<p>A kívánatos tulajdonságok tudatos kialakítása, fejlesztése, szituációs gyakorlatok.</p> <p>Szembesülés reális és irreális tervekkel (vágyak és a lehetőségek tudatosítása).</p> <p>Írott és íratlan szabályok (iskolai szabályok, közlekedési szabályok, játékszabályok) betartása, megszegése, következmények (példák saját élményekből, filmekből).</p> <p>Videofilm megtekintése, megbeszélése, helyes, nem helyes felismerése.</p> <p>Saját napirend összeállítása.</p>		<p>Reális önismeretre és valós helyzetértelmezésre törekedni.</p> <p>Tudatosan cselekedni, erőfeszítést tenni a kívánt cél elérése érdekében. Tudatos cselekvésre ösztönzés. Normakövetés (példakép).</p> <p>Ismerni és betartani az általános balesetvédelmi szabályokat</p> <p>Állítson fel a mindennapi tevékenységeiben fontossági sorrendet,</p>

<p>lehetőségeknek megfelelően.</p> <p>A felnőtt étellel kapcsolatos élethelyzetek számbavétele. Lakás (lakásfenntartás költségei, takarékoság, lakás tisztántartása, bezárása).</p> <p>A pénz értékének tudatosítása. A takarékoság lehetőségeinek megbeszélése. Helyzetgyakorlatok, tanulmányi séta bankban, számlanyitáshoz szükséges adatok és kapcsolatos teendők és veszélyek.</p> <p>Személye körüli teendők (higiénia, öltözködés, kulturált megjelenés, egészséges étkezési szokások, idegenekkel távolságtartás, az intim szféra tiszteletben tartása).</p> <p>Pályaválasztás, munkavállalás, munkahely (munkavégzéssel kapcsolatos teendők, alkalmazkodás, figyelem fontossága, fizetés beosztása, banki szolgáltatás körültekintő igénybevétele.</p>	<p>Lakás tisztántartása, rendje (napi-, heti-, havi teendők) és biztonsága (bezárása, idegenek távoltartása), szomszédokkal szembeni viselkedés, egymás segítése.</p> <p>Személyes higiénia napi rutinja, heti teendők (hajmosás), havi hajvágás számbavétele, tudatosítása.</p> <p>Különböző munkakörökhöz szükséges tulajdonságok számbavétele. Beszélgetés, szituációs játék, képek nézegetése, csoportosítása.</p> <p>Megcélzott szakma szerinti képességek intenzívebb fejlesztése (pl.: tevékenység egyre hosszabb ideig, rendszeresség</p>	<p>tapasztalatszerzés, próbálkozás, tanács, tanácsadó, kötelesség, mulasztás, tévedés, hiba kijavítása, elnézés kérése, bank, folyószámla, átutalás, fedezet, takarékoskodás, titkos kód, bankkártya, kölcsön, kezes</p> <p>ápoltság, tiszító, vonzó, sminkelés, egészségmegőrzés, ruházkodás,</p> <p>munkafegyelem, baleset, figyelem, létfeltétel, táplálkozás, lakás, a pénz értéke, törvény, szabály, igazságszolgáltatás, büntetés, saját érdek, választó, képviselő, képviselő, személyi igazolvány,</p>	<p>ismerje a pihenés szükségességét és formáit.</p> <p>Tartsa szem előtt a téves vélemény, és a megalapozatlan bizalom káros következményeit (becsapottság, kihasználás, megkárosítás, rossz hatások)</p> <p>Ismerje a pénz kezelésének fontosságát, gazdálkodásában kerülje a könnyelműséget.</p> <p>Értse meg a munkafegyelem tartalmát.</p>
---	---	--	--

<p>Pihenés, szórakozás, szabadság (kulturált időtöltés, megfelelő társaság kiválasztása, káros szenvedélyek kerülése).</p> <p>Helyes – helytelen (viselkedési szólások kialakítása, szenvedélyek kialakulása, - dohányzás, italozás, játékfüggőség, kábítószer fogyasztás)</p>	<p>fejlesztése, megtartó emlékezet fejlesztése, utasítások megjegyzése, végrehajtása, stb.).</p> <p>Pihenés: kirándulás, testedzés, tánc, kézműves tevékenységek, egyedül, együtt a családdal, társaságban.</p> <p>Egészségmegőrzés, kondicionálás lehetőségei (életmód, életvezetés).</p> <p>Egészségkárosító szokások számbavétele (prospektusok gyűjtése, szituációs gyakorlatok), a visszautasítás gyakorlása.</p>	<p>határátlépés, állampolgár, sajátkezű aláírás, tájékozódás káros szokás, egészségmegőrzés, mértékletes, lustaság, jóleső fáradtság, szenvedély, visszautasítás,</p>	
--	--	---	--

12. évfolyam

Beilleszkedés, alkalmazkodás Önmaga és csoporttársai belső értékeinek felismerése és megfogalmazása.			Óraszám: 10
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Tanulói jogok és kötelességek. Házirend. Tűz- és balesetvédelem, közlekedési szabályok..</p> <p>Napirend.</p> <p>Bevált és új tanulási módszerek kialakítása („a tanulás tanulása”, tanulási technikák megismerése)</p>	<p>A házirenddel, munkarenddel kapcsolatos kérdések megvitatása (kérdések megfogalmazása).</p> <p>Időbeosztás, órarend. Hatékonyság ellenőrzése.</p> <p>Saját tanulási stratégia megkeresése, az előnyök és hátrányok mérlegelésével. Beszámoló az önálló tanulásról és a tanulópárok együttműködésének tapasztalatairól. Kérdések megfogalmazása az új tantárgyakkal kapcsolatban. Kapcsolatépítés, aktív együttműködés.</p>		<p>Fogadja el a szabályokat, az esetleges vitákat kulturált formában rendezze. Ismerjen meg és próbáljon ki konfliktuskezelési technikákat, megoldási módokat.</p> <p>Helyes napirendet kialakítani. Képes legyen saját életének szervezésére, igényeinek megfelelő helyes napirend kialakítására. Tanúsítson szolidaritást a rászorulókkal szemben. Aktívan vegyen részt a lakóközösség és az iskolaközösség életében.</p> <p>Kapcsolódjon be a helyi öntevékeny csoportok munkájába (szakkör, énekkar, táncsoport).</p>

<p>Tanórán kívüli elfoglaltságok köre, helyi lehetőségek Műhelyek, munkahelyek megismerése, munkatársi kapcsolatok.</p> <p>Gyakorlati tantárgyakkal kapcsolatos képességek feltérképezése (többek között kezűgyesség, kitartás, pontosság, megbízhatóság)</p> <p>Kapcsolataiban megjelenhető konfliktusok kulturált kezelése, rendezett lezárása.</p>	<p>Felmerülő napi problémák (szimulált helyzetek) megbeszélése, saját megoldási javaslat, vitakultúra fejlesztése, agresszív fellépés leszerelése (árulkodás – segítség kérés közötti különbség tisztázása).</p>	<p>egyéni tanulás tanulócsoport kötelező tanóra igazolt-igazolatlan hiányzás, együttérzés önkéntesség, önfeláldozás, karitatív tevékenység, legális munkavégzés, feketemunka, helytörténet, múlt, közelmúlt</p>	
---	--	---	--

KOMMUNIKÁCIÓ

Célok és feladatok

- minél önállóbb életvezetéshez és egyszerű munkafolyamatok elsajátításához szükséges elsődlegesen verbális és nonverbális információk, utasítások, megértése
- adekvát, a feladathelyzetekben beszédprodukción vagy alternatív kommunikációs csatorna alkalmazása
- minél érthetőbb kommunikáció kialakítása
- helyes hangképzés, a minél érthetőbb beszéd, a megfelelő tartalmi mondanivaló fejlesztése,
- az olvasott és hallott tartalom megértésének gyakorlása, elmélyítése.
- a nonverbális kommunikációs csatornák alkalmazásában lehetőség szerint törekedni kell a minél pontosabb, árnyaltabb kifejezésmódok kidolgozására
- fejlődjön a verbális kommunikáció és a metakommunikáció összhangja.
- a tanulók nyitottá váljanak kommunikációs feladatok megoldására, minél nagyobb motiváció alakuljon ki a környezettel történő kapcsolatteremtésre,
- a tanulóban fejlődjön az igény arra, hogy környezete közléseit, információit megértse és önmagát megértesse környezetével.
- a tanuló képességeihez mértén kapcsolódjon be társas érintkezésekbe, alkalmazza kommunikációs ismereteit, alkalmazkodjon a különféle beszédhelyzetekhez
- a gyakorlati tevékenységekhez szükséges ismereteit írásos kommunikációval is tudja bővíteni, a mindennapi tevékenységekhez kapcsolódó olvasási és írási feladatokat elvégezni.
- egyre bővebb szókinccsel legyen képes érzéseit, kívánságait, problémáit kifejezni.
- kommunikációs helyzetekben ismerje fel a kapott egyszerű információk lényegét, tudja a kapott ismereteket megfelelően értelmezni és képes legyen véleményt alkotni, élményeit megosztani
- a tantárgy segítse elő a közvetlen környezet megismerését, a nemzeti jelképek, ünnepek kommunikációs szokásrendszerének, jelentőségének és értékeinek megértését
- a tantárgy segít elsajátítani az audiovizuális eszközök helyes és mértékletes alkalmazásának szabályait, a média alkalmazását információszerzésre.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanuló (egyéni képességeit figyelembe véve) legyen képes

- a számára legkönnyebb kommunikációs forma stabil alkalmazására,
- az olvasott szöveg megértésére, a tartalom rövid összefoglalására, a tanulság levonására,
- rendezett külalakkal, olvashatóan írni (kézzel vagy géppel), az egyszerű hibák megtalálására, javítására,
- a kommunikációs eszközök és sajtótermékek kínálatából érdeklődésének megfelelő értékes tartalmakból ismeret szerzésére,
- a tanultak önálló alkalmazására.

Értékelés: félévkor és tanév végén érdemjeggyel

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret:

Óraszám: heti 2 óra = éves 72 óra

Témakör	11. osztály	12. osztály
Anyanyelv. Beszédfejlesztés	22	20
Olvasás-írás	32	32
Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése.	18	20

Évfolyam: 11.

Anyanyelv. Beszédfejlesztés Érthető, tagolt beszéd. Gondolatok, érzések szóbeli kifejezése.			Óraszám: 22
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Beszédtechnika javítása. Légző-, fújó-, szívógyakorlatok. Nyelvi kifejezésformák használata az olvasás, írás, beszéd során. Szókincsfejlesztés. Meglévő ismeretek bővítése különböző témakörökben az olvasás segítségével (egészségügyi-, háztartási ismeretek).	Artikulációs gyakorlatok, a kiejtés javítása. A tanult nyelvtani kifejezések, fordulatok alkalmazása. Nyelvtani fogalmakról tanultak elmélyítése (szó, mondat, hang, betű, mondatfajták egyes és többes szám, jelen és múlt idő). Szógyűjtés adott hanggal, szótaggal, szóvégi hanggal. Szavak gyűjtése (szófajok szerint azonos alakú, többjelentésű szavak, szinonim fogalmak, ellentétpárok). A szövegértés folyamatos ellenőrzése változatos témákban (Egészségmegőrzés, káros szenvedélyek	Aktuális nyelvtani fogalmak és szabályok. Felmerülő fogalmak tisztázása, értelmezése.	Képességeihez mérten, folyamatosan, megfelelő szókinccsel beszéljen. Segítséggel, beszédét rokon értelmű szavakkal színesítse. Ismereteit és önállósága fokát segítséggel, folyamatosan bővítse. Segítséggel kapcsolódjon be társalgásba, véleményét bátran képviselje.

<p>Szabadidő tervezése (aktív pihenés), családi események, ünnepek.</p>	<p>kialakulásának megelőzése). Tisztítószeres, élelmiszerek, háztartási gépek használati utasítása, ételreceptek, prospektusok, közlekedési fogalmak, menetrend, műsorújság. háztartási fogyasztásmérők számlái, a fogyasztásmérő leolvasása, biztonsági lezárása, hibabejelentés).</p>	<p>Időpont, időtartam, késés, pontosság, szükséges holmik,</p>	<p>Fokozódó önállósággal a környező utcák térképén tudjon eligazodni. Fokozódó önállósággal ismerje fel a nevezetes épületeket (ország, főváros, saját település), legyen tisztában azok funkcióival.</p>
<p>Tapasztalatszerzés a településen (utcán). (Budapest térképe).</p>	<p>Családi alkalmakkal, ünnepi események tervezésével, ajándékozással kapcsolatos tapasztalatok megosztása.</p>	<p>luxuscikkek, nevezetes helyek (Vár, Parlament), útkereszteződés, mellékutca, járdasziget, egyirányú utca, vizes helyiségek, lakószobák, mellékhelyiségek, szerszámok, eszközök, háztartási gépek, dísz tárgyak., háztartási mérőóra, fogyasztás, számla</p>	
<p>Az iskola környékéről térkép készítése.</p>	<p>Séta, nevezetességek, kirakat nézése (alkalmas ajándék keresése).</p>	<p>Budapest térképének tanulmányozása, ismerős helyek keresése. Helyek bejárása, saját útvonal megrajzolása.</p>	<p>Saját lakását segítséggel tudja leírni és lerajzolni. Fokozódó önállósággal tudjon tárgyakat ésszerűen elrendezni a lakásban.</p>
<p>Lakás használatával kapcsolatos praktikus ismeretek (fogyasztásmérő, szemétszállítás)</p>	<p>Lakás, otthon (alaprajz, jellemzők: helyiségek, saját lakrész, szépítése). Berendezés megfigyelése különböző látószögekből.</p>		

időpontjai, postaláda használata).	Tárgyak csoportosítása (funkció, összehasonlítás). vendégfogadás (alkalmazkodás a lakókörnyezethez, kulturált zenehallgatás).		
------------------------------------	---	--	--

Évfolyam: 11.

Olvasás-írás Megfelelő betűméretű, könnyen érthető nyomtatott szöveg olvasása, olvasható, rövid szöveg írása.			Óraszám: 32
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Olvasás gyakorlása, újságolvasás.</p> <p>Rövid novella, vers, hírlapi tudósítás olvasása.</p> <p>Hallott, olvasott szöveg értelmezése</p> <p>Szabadon választott irodalmi mű közös feldolgozása (a tanulók képességei szerint választott hosszabb irodalmi alkotás). Mondat értelmezése.</p>	<p>Hangos olvasás megfelelő intonációval, kifejezően, néma olvasás, szövegértés Olvasási tempó változtatása (lassú, gyors).</p> <p>Néma olvasás.</p> <p>Kereső olvasás (adatok, témák, ismeretek).</p> <p>Egymás kézírásának olvasása.</p> <p>Egybeírt mondat szavakra bontása.</p> <p>Mese, történet folytatása, végvariációk alkotása adott történetből. A tartalom meghallgatása, szemelvények (1-1 versszak) önálló olvasása, megtanulása. Beszámolás az olvasottakról. Dramatizálás. Az olvasottak kiegészítése saját tapasztalatokkal.</p>	<p>Olvasási technikával kapcsolatos kifejezések.</p> <p>Ismeretlen fogalmak értelmezése, régi és népies kifejezések.</p>	<p>Fokozódó önállósággal tudjon egyszerű, tagolt szöveget olvasni, az olvasottakat röviden összefoglalni, értelmezni.</p> <p>Legyen képes olvasási technikáját fokozatosan javítani.</p> <p>Rövid történet, irodalmi alkotást tudjon segítséggel elolvasni, a szereplőket fokozódó önállósággal jellemezni, történetet kérdések segítségével reprodukálni.</p> <p>Tudjon fokozódó önállósággal szavakat csoportosítani és azokat leírni.</p>

<p>Írás gyakorlása. (írás tempójának fokozása). Az írás külalakjának, rendezettségének tudatos javítása.</p> <p>Személyi adatok ismerete, helyes leírása. Kérdőív, tesztlap kitöltése. Önálló fogalmazás írása. Önéletrajz, motivációs levél írása</p> <p>Levél, üdvözlőlap önálló megírása, megcímzése. Keltezés értelmezése és helyes leírása.</p> <p>Napirend leírása, jegyzet, emlékeztető, esetleg napló készítése (naptárban).</p> <p>Hallott szövegből szavak gyűjtése, írása. Önellenőrzés. Hibák megtalálása és javítása.</p>	<p>Másolás, írás, diktálás után.</p> <p>Űrlap kitöltése személyi adatokkal. Szavak írása másolással, tollbamondással időre.</p> <p>Levél közös megfogalmazása hiányzó osztálytársnak. Rövid üdvözlés küldése osztálytársnak (papír alapú, e-mail, sms).</p> <p>Egy nap eseményeinek önálló leírása néhány mondatban (napló, naptári bejegyzés).</p> <p>Elemi szövegelemzés (élethelyzetek, érzelmek, emberi kapcsolatok felismerése, megértése). Személyére vonatkozó kérdések elolvasása, helyes válasz 1-1 szóban. Általános tájékozottságra, irányuló</p>	<p>Betűforma, sorköz, szóköz, kihagyás, mondat, írásjelek,</p> <p>igazolvány, személyi szám, állampolgárság, aláírás felelőssége</p> <p>lakcím, kerület, irányítószám, napló, beszámoló, e-mail, sms, megszólítás, tartalom aláírás, címzés, bélyeg, postaláda, feladás, életkor, kedvenc étel, legjobb barát, különböző témakörök, legkedvesebb időtöltés, munka, pihenés, szórakozás, elfoglaltság, jókívánság, elköszönés, dátum, megye, város, község, falu, tanya, országhatár, perc, másodperc, idő,</p> <p>gyorsaság, külalak, lényeges és lényegtelen hibák,</p>	<p>Képességeit figyelembe véve tudjon rendezett külalakkal, olvashatóan írni, egyszerű hibákat megtalálni, javítani.</p> <p>Legyen képes segítséggel adott űrlap kérdéseire megfelelő válaszokat beírni, törekedni a feladat önálló megoldására. Törekedjen a pontos és tempós munkára. Tudjon segítséggel képeslapot, levelet írni (lap vásárlásától a feladásig, borítékot megcímezni önállóan vagy segítséggel).</p> <p>Tudjon valós eseményeket néhány mondattal megfogalmazni.</p> <p>Legyen képes fokozódó önállósággal a feladatot és a kérdéseket megérteni, a helyes választ jelölni (utasítás szerint x vagy aláhúzás).</p> <p>Segítséggel tudjon megfelelő tevékenységet hozzárendelni az időpontokhoz.</p>
--	--	--	--

	<p>kérdésekre helyes válasz kiválasztása, jelölése.</p> <p>Megadott időpontokhoz tevékenységek írása, időrendbe állítás keltezés alapján. Rövidebb szöveg áttekintése, saját munka összehasonlítása a társakéval.</p> <p>Hírek gyűjtése az ország különböző tájairól (események, szereplők, helyszínek).</p> <p>Szabadidő kulturált eltöltése, a könyvtár használata (kölsönzés, könyv, CD, DVD), saját hobbi megtalálása, a magányos és társas alkalmak egészséges arányának megkeresése.</p>	<p>saját könyv, kölcsönzés, határidő, könyvtári kölcsönzőjegy</p>	
--	--	---	--

Évfolyam: 11.

Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése Saját vélemény, felmerülő kérdések udvarias megfogalmazása, kommunikáció aktív befogadása			Óraszám: 18
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Könyv, folyóirat, újság, lexikon különbsége. Újságolvasás.</p> <p>Tv, Videó, DVD műsorának közös megtekintése (ifjúsági filmek, filmsorozatok epizódjai).</p> <p>A valóság és a médiában ábrázolt helyzetek (híhető-hihetetlen) elkülönítése.</p> <p>TV-műsorújság átnézése, állandó műsorok időpontja.</p>	<p>Könyv vásárlása, megbecsülése, saját könyv, kölcsönzés.</p> <p>Audiovizuális eszközök szakszerű használata (bekapcsolás, hangerő szabályozása).</p> <p>Film(részlet) megtekintése, megbeszélése.</p> <p>A filmekben látottak és a valóság viszonya, példák gyűjtése, csoportosítása (az utánpótlás veszélyeinek tudatosítása)</p> <p>Reklámok, egyes televízió műsorok (valóság-show) mögöttes tartalmának kritikus értelmezése.</p> <p>Tv-újság olvasgatása, adott műsorok keresése időpont és cím alapján. (Teletextről műsor kiválasztása, megkeresése).</p> <p>Programfüzet átnézése (kulturális és szabadidő programok, helyi</p>	<p>Felmerülő ismeretlen fogalmak tisztázása, régi korok, történelmünk nagyjai, mozi, színház, koncert, néző múzeumok, szabadtéri programok, meghatározások, szó kiegészítése, folytatása, rokon értelmű szavak címzett,</p>	<p>Legyen képes segítséggel könyveket (információhordozókat) rendeltetésszerűen, kíméletesen használni.</p> <p>Tudjon segítséggel elemi ismereteket szerezni a megismert történelmi korokról.</p> <p>Fokozódó önállósággal tudjon egyszerűbb szövegeket önállóan elolvasni és értelmezni.</p> <p>Fokozódó önállósággal tudjon érzelmileg a versekre, művészeti alkotásokra hangolódni (irodalom, film, képzőművészet, zene, színház).</p> <p>Legyen képes segítséggel nemzeti jelképeket felismerni, jelentőségüket megérteni.</p> <p>Fokozódó önállósággal tudjon éhánny közmondást, szólást adekvátan használni.</p>

<p>Tágabb környezetben használatos piktogramok megtalálása és értelmezése (mosdó, lift közintézményekben, számítógép, mobiltelefon jelzései, kezelési utasítások).</p>	<p>programok). Következtetések, reakciók (képek, mozgóképek értelmezése, saját viselkedés elemzése videofelvétel, fotó alapján), helyes, helytelen differenciálása. Eszközök használata a használati utasítás szerint.</p> <p>Fényképek készítése és visszanezése (arckifejezések értelmezése).</p> <p>Piktogramok gyűjtése, értelmezése (ki talál többet, mit jelent?). TV-bemondó szerepjáték</p>	<p>a teletext címszavai.</p> <p>piktogramok és jelentésük. (Veszélyt jelző piktogramok, színek, rövid feliratok).</p>	<p>Legyen képes segítséggel eligazodni a tv-újságban, a teletext információi és a műsorok között.</p> <p>Segítséggel ismerje fel és értelmezze a környezetében található piktogramokat.</p>
--	---	---	---

Évfolyam: 12.

Anyanyelv. Beszédfejlesztés Érthető, tagolt beszéd. Gondolatok, érzések szóbeli kifejezése.		Óraszám: 20.	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Beszédtechnika javítása. Légző-, fűjő-, szívógyakorlatok.</p> <p>Nyelvi kifejezésformák használata az olvasás, írás, beszéd során.</p> <p>Szókincsfejlesztés.</p> <p>Meglévő ismeretek bővítése különböző témakörökben az olvasás segítségével (egészségügyi-, háztartási ismeretek).</p>	<p>Artikulációs gyakorlatok, a kiejtés javítása.</p> <p>A tanult nyelvtani kifejezések, fordulatok alkalmazása.</p> <p>Nyelvtani fogalmakról tanultak elmélyítése (szó, mondat, hang, betű, mondatfajták egyes és többes szám, jelen és múlt idő).</p> <p>Szógyűjtés adott hanggal, szótaggal, szóvégi hanggal.</p> <p>Szavak gyűjtése (szófajok szerint azonos alakú, többjelentésű szavak, szinonim fogalmak, ellentétpárok).</p> <p>A szövegértés folyamatos ellenőrzése változatos témákban (Egészségmegőrzés, káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése).</p> <p>Tisztítószerek, élelmiszerek, háztartási gépek használati utasítása, ételreceptek, prospektusok, közlekedési fogalmak, menetrend, műsorújság.</p> <p>háztartási fogyasztásmérők számlái, a fogyasztásmérő leolvasása, biztonsági lezárása, hibabejelentés).</p>	<p>Aktuális nyelvtani fogalmak és szabályok.</p> <p>Felmerülő fogalmak tisztázása, értelmezése.</p>	<p>Képességeihez mérten, folyamatosan, megfelelő szókincssel beszéljen.</p> <p>Fokozódó önállósággal érje el azt a szintet, hogy, beszédét rokon értelmű szavakkal színesítse.</p> <p>Ismereteit és önállósága fokát segítséggel, folyamatosan bővítse.</p>

<p>Szabadidő tervezése (aktív pihenés), családi események, ünnepek.</p> <p>Tapasztalatszerzés a településen (utcán). (Budapest térképe).</p> <p>Az iskola környékéről térkép készítése.</p> <p>Lakás használatával kapcsolatos praktikus ismeretek (fogyasztásmérő, személyszállítás időpontjai, postaláda használata).</p>	<p>Családi alkalmakkal, ünnepi események tervezésével, ajándékozással kapcsolatos tapasztalatok megosztása.</p> <p>Séta, nevezetességek, kirakat nézése (alkalmas ajándék keresése).</p> <p>Budapest térképének tanulmányozása, ismerős helyek keresése. Helyek bejárása, saját útvonal megrajzolása.</p> <p>Lakás, otthon (alaprajz, jellemzők: helységek, saját lakrész, szépítése). Berendezés megfigyelése különböző látószögekből. Tárgyak csoportosítása (funkció, összehasonlítás). vendégfogadás (alkalmazkodás a lakókörnyezethez, kulturált zenehallgatás).</p>	<p>Időpont, időtartam, késés, pontosság, szükséges holmik,</p> <p>luxuscikkek, nevezetes helyek (Vár, Parlament), útkereszteződés, mellékutca, járdasziget, egyirányú utca, vizes helyiségek, lakószobák, mellékhelyiségek, szerszámok, eszközök, háztartási gépek, dísztárgyak., háztartási mérőóra, fogyasztás, számla</p>	<p>Önállóan kapcsolódjon be társalgásba, véleményét bátran képviselje.</p> <p>A környező utcák térképén önállóan tudjon eligazodni.</p> <p>Önállóan ismerje fel a nevezetes épületeket (ország, főváros, saját település), legyen tisztában azok funkcióival.</p> <p>Saját lakását fokozódó önállósággal tudja leírni és lerajzolni.</p> <p>Fokozódó önállósággal tudjon tárgyakat ésszerűen elrendezni a lakásban.</p>
---	---	--	---

Évfolyam: 12.

Olvasás-írás Megfelelő betűméretű, könnyen érthető nyomtatott szöveg olvasása, olvasható, rövid szöveg írása.			Óraszám: 32
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Olvasás gyakorlása, újságolvasás.</p> <p>Rövid novella, vers, hírlapi tudósítás olvasása.</p> <p>Hallott, olvasott szöveg értelmezése</p> <p>Szabadon választott irodalmi mű közös feldolgozása (a tanulók képességei szerint választott hosszabb irodalmi alkotás). Mondat értelmezése.</p>	<p>Hangos olvasás megfelelő intonációval, kifejezően, néma olvasás, szövegértés Olvasási tempó változtatása (lassú, gyors).</p> <p>Néma olvasás.</p> <p>Kereső olvasás (adatok, témák, ismeretek).</p> <p>Egymás kézírásának olvasása.</p> <p>Egybeírt mondat szavakra bontása.</p> <p>Mese, történet folytatása, végvariációk alkotása adott történetből. A tartalom meghallgatása, szemelvények (1-1 versszak) önálló olvasása, megtanulása. Beszámolás az olvasottakról. Dramatizálás. Az olvasottak kiegészítése saját tapasztalatokkal.</p>	<p>Olvasási technikával kapcsolatos kifejezések. Ismeretlen fogalmak értelmezése, régi és népies kifejezések.</p>	<p>Képességeihez mérten fokozódó önállósággal tudjon egyszerű, tagolt szöveget olvasni, az olvasottakat röviden összefoglalni, értelmezni.</p> <p>Legyen képes olvasási technikáját fokozatosan javítani.</p> <p>Rövid történetet, irodalmi alkotást tudjon segítséggel elolvasni, a szereplőket önállóan jellemezni, történetet kérdések segítségével reprodukálni.</p> <p>Tudjon önállóan szavakat csoportosítani megadott szempontok szerint és azokat tudja leírni kézzel vagy géppel.</p>

<p>Írás gyakorlása. (írás tempójának fokozása)</p> <p>Az írás külalakjának, rendezettségének tudatos javítása.</p> <p>Személyi adatok ismerete, helyes leírása. Kérdőív, tesztlap kitöltése. Önálló fogalmazás írása. Önéletrajz, motivációs levél írása</p> <p>Levél, üdvözlőlap önálló megírása, megcímzése. Keltetés értelmezése és helyes leírása.</p> <p>Napirend leírása, jegyzet, emlékeztető, esetleg napló készítése (naptárban).</p> <p>Hallott szövegből szavak gyűjtése, írása. Önellenőrzés. Hibák megtalálása és javítása.</p>	<p>Másolás, írás, diktálás után.</p> <p>Űrlap kitöltése személyi adatokkal. Szavak írása másolással, tollbamondással időre.</p> <p>Levél közös megfogalmazása hiányzó osztálytársnak. Rövid üdvözet küldése osztálytársnak (papír alapú, e-mail, sms).</p> <p>Egy nap eseményeinek önálló leírása néhány mondatban (napló, naptári bejegyzés).</p> <p>Elemi szövegelemzés (élethelyzetek, érzelmek, emberi kapcsolatok felismerése, megértése). Személyére vonatkozó kérdések elolvasása, helyes válasz 1-1 szóban. Általános tájékozottságra, irányuló</p>	<p>Betűforma, sorköz, szóköz, kihagyás, mondat, írásjelek,</p> <p>igazolvány, személyi szám, állampolgárság, aláírás felelőssége</p> <p>lakcím, kerület, irányítószám, napló, beszámoló, e-mail, sms, megszólítás, tartalom, aláírás, címezés, bélyeg, postaláda, feladás, életkor, kedvenc étel, legjobb barát, különböző témakörök, legkedvesebb időtöltés, munka, pihenés, szórakozás, elfoglaltság, jókívánság, elköszönés, dátum, megye, város, község, falu, tanya, országhatár, perc, másodperc, idő,</p> <p>gyorsaság, külalak, lényeges és lényegtelen hibák,</p>	<p>Képességeit figyelembe véve tudjon rendezett külalakkal, olvashatóan írni, egyszerű hibákat megtalálni, javítani.</p> <p>Legyen képes segítséggel adott űrlap kérdéseire megfelelő válaszokat beírni, törekedni a feladat önálló megoldására. Törekedjen a pontos és tempós munkára. Tudjon fokozódó önállósággal képeslapot, levelet írni (lap vásárlásától a feladásig, borítékot megcímezni önállóan vagy segítséggel).</p> <p>Tudjon segítséggel valós eseményeket néhány mondattal megfogalmazni.</p> <p>Legyen képes fokozódó önállósággal a feladatot és a kérdéseket megérteni, a helyes választ jelölni (utasítás szerint x vagy aláhúzás).</p>
--	---	--	---

	<p>kérdésekre helyes válasz kiválasztása, jelölése.</p> <p>Megadott időpontokhoz tevékenységek írása, időrendbe állítás keltezés alapján. Rövidebb szöveg áttekintése, saját munka összehasonlítása a társakéval.</p> <p>Hírek gyűjtése az ország különböző tájairól (események, szereplők, helyszínek).</p> <p>Szabadidő kulturált eltöltése, a könyvtár használata (kölsönzés, könyv, CD, DVD), saját hobbi megtalálása, a magányos és társas alkalmak egészséges arányának megkeresése.</p>		<p>Segítséggel tudjon megfelelő tevékenységet hozzárendelni az időpontokhoz.</p>
		saját könyv, kölcsönzés, határidő, könyvtári kölcsönzőjegy	

Évfolyam: 12.

Médiaismeret. Nem verbális információ értelmezése Saját vélemény, felmerülő kérdések udvarias megfogalmazása, kommunikáció aktív befogadása			Óraszám: 20.
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Könyv, folyóirat, újság, lexikon különbsége. Újságolvasás.</p> <p>Tv, Videó, DVD műsorának közös megtekintése (ifjúsági filmek, filmsorozatok epizódjai).</p>	<p>Könyv vásárlása, megbecsülése, saját könyv, kölcsönzés.</p> <p>Audiovizuális eszközök szakszerű használata (bekapcsolás, hangerő</p>	<p>mesebeli lények (kitalált lények), tv-csatornák, játék- és ismeretterjesztő filmek, vetélkedők, valóság, fantázia.</p> <p>Felmerülő ismeretlen fogalmak tisztázása, régi korok, történelmünk nagyjai, mozi,</p>	<p>Legyen képes fokozódó önállósággal könyveket (információhordozókat) rendeltetésszerűen, kíméletesen használni.</p>

<p>A valóság és a médiában ábrázolt helyzetek (híhető-hihetetlen) elkülönítése.</p> <p>TV-műsorújság átnézése, állandó műsorok időpontja.</p>	<p>szabályozása). Film(részlet) megtekintése, megbeszélése.</p> <p>A filmekben látottak és a valóság viszonya, példák gyűjtése, csoportosítása (az utánzás veszélyeinek tudatosítása Reklámok, egyes televízió műsorok (valóság-show) mögöttes tartalmának kritikus értelmezése.</p> <p>Tv-újság olvasgatása, adott műsorok keresése időpont és cím alapján. (Teletextről műsor kiválasztása, megkeresése). Programfüzet átnézése (kulturális és szabadidő programok, helyi programok). Következtetések, reakciók (képek, mozgóképek értelmezése, saját viselkedés elemzése videofelvétel, fotó alapján), helyes, helytelen differenciálása. Eszközök használata a használati utasítás szerint.</p> <p>Fényképek készítése és visszanézése (arckifejezések értelmezése).</p>	<p>színház, koncert, néző múzeumok, szabadtéri programok,</p> <p>meghatározások, szó kiegészítése, folytatása, rokon értelmű szavak címzett, piktogramok és jelentésük. (Veszélyt jelző piktogramok, színek, rövid feliratok).</p> <p>Rokonértelmű szavak, múlt-, jelen- és jövő idő, ismeretlen szavak magyarázata, irigy, jószívű, segítőkész, vers, rím, ritmus, ismeretlen kifejezések magyarázata, versek szavainak értelmezése, megbeszélése, a teletext címszavai.</p>	<p>Tudjon fokozódó önállósággal elemi ismereteket szerezni a megismert történelmi korokról.</p> <p>Önállóan tudjon egyszerűbb szövegeket értelmezni és fokozódó önállósággal elolvasni.</p> <p>Fokozódó önállósággal tudjon érzelmileg a versekre, művészeti alkotásokra hangolódni (irodalom, film, képzőművészet, zene, színház).</p> <p>Legyen képes önállóan a nemzeti jelképet felismerésére, jelentőségük megértésére.</p> <p>Fokozódó önállósággal tudjon néhány közmondást, szólást adekvátan használni.</p> <p>Legyen képes fokozódó önállósággal eligazodni a tv-újságban, a teletext információi és a műsorok között.</p>
---	--	---	--

<p>Tágabb környezetben használatos piktogramok megtalálása és értelmezése (mosdó, lift közintézményekben, számítógép, mobiltelefon jelzései, kezelési utasítások).</p>	<p>Piktogramok gyűjtése, értelmezése (ki talál többet, mit jelent?). TV-bemondó szerepjáték</p>		<p>Önállóan ismerje fel és értelmezze a környezetében található piktogramokat</p>
--	---	--	---

SZÁMOLÁS-MÉRÉS

Célok és feladatok

- minél önállóbb életvezetéshez és egyszerű gyakorlati tevékenységek elsajátításához munkavállaláshoz szükséges számolási, számítási és mérési ismereteket megértése
- törekedni kell a mindennapi élethez, önellátáshoz, munkatevékenységekhez gyakorlatba ágyazottan kapcsolódó feladatmegoldásokra
- fontos a műveletek tapasztalati megerősítése különböző mérő- és szemléltető eszközökkel
- hangsúlyos a gyakorlati oktatást megalapozó hossz, súly, terület, kerület, térfogatmérések megtapasztalása, a több, kevesebb mennyiségek felismerésére
- számolási műveletek, gyakorlása képességeihez mérten
- térbeli és időbeli tájékozódási ismeretek bővítése, a mindennapi feladatok tervezéséhez szükséges szempontok alapján: naptárismeret, naptárhasználat kialakítása
- Képességeihez mérten a tanuló ismerje meg a családi pénzbeosztás szempontjait: tervezés, vásárlás, takarékoság
- A tanuló a képességeihez mérten legyen képes a lakókörnyezetben történő eligazodásra, a havi, heti és napirend munka, tanulás, pihenés, szórakozás ésszerű beosztására
- A tantárgy a digitális kompetenciaterület fejlődését segíti a különböző mérőeszközök helyes alkalmazásának elsajátításával és a számolási műveletekhez a különféle digitális eszközök bevonásával.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanulóknak(egyéni képességeit figyelembe véve):

- legyen gyakorlati kompetenciája a hétköznapi időbeli és térbeli tájékozódásban, vásárlásban, valamint a jövedelem segítségével történő beosztásban. Végezzen egyszerű műveleteket fejben és számológép segítségével.
- Környezetében önállóan tájékozódjon. Képes legyen napját megtervezni, időbeosztást készíteni. Képességeinek megfelelően értsen a pénzhasználathoz. Tudjon hosszúságot, tömeget mérni, olvassa le a hőmérőt, lázmérőt
- Legyen képes a tanultak önálló alkalmazására

Értékelés: félévkor és tanév végén érdemjeggyel

Tananyagok: feladatlapok, nyomtatványok, filmek, prospektusok, programfüzetek

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret:

Óraszám: heti 2 óra = éves 72 óra

Témakör	11. osztály	12. osztály
Térbeli és időbeli tájékozódás	14	14
Műveletek	30	28
Mértékegységek, mérések, a pénz	28	30

Évfolyam: 11.

Térbeli és időbeli tájékozódás Megbízható tájékozódás saját magán, maga körül, ismert térben és az időben.			Óraszám: 14
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Tájékozódás az otthon és az iskola környékén. Alapvető földrajzi ismeretek térképolvasás, jelzések értelmezése.</p>	<p>Tájékozódás szűkebb környezetben: az iskola minden helyiségének, dolgozójának, azok munkamunkahelyeinek megismerése, lehetőség szerint azok felkeresése, az ott kapott megbízatások önálló teljesítése.</p> <p>Járművek, főbb közlekedési útvonalak tanulmányozása (iskola-otthon-munkahely) térképen. Egyes útvonalak bejárása, utcanevek olvasása. Önálló közlekedésre törekvés (gyalog, tömegközlekedéssel), megfigyelés, beszélgetés.</p> <p>Útvonaltervezés. Utazás a város főbb közlekedési útvonalain, útvonaltervezés A fontosabb épületek megtekintése, látogatása, megfigyelés, beszélgetés. Képek gyűjtése, album készítése. Saját lakcím leírása, bejelölése a térképen, egymás „meglátogatása”</p>	<p>Helyiségek, térkép, épületek, település, utca, házszám,</p> <p>tömegközlekedés, BKV, átszállás, önállóság Megye, város, falu, közlekedési eszközök, jegy, bérlet. posta, kórház, rendőrség, tűzoltóság, múzeum, színház, strand,</p>	<p>Tudjon otthonosan és felelősségteljesen mozogni az iskola és otthona környékén, ismerni az otthon - iskola útvonalát, eligazodni a környező utcákban.</p> <p>Képességeinek megfelelő formátumú térképen legyen képes eligazodni.</p>
<p>Idő. Az időfogalom szűkebb és tágabb kiterjedése. Az idő múlása, korosodás.</p> <p>Időegység a naptól az évig (év, évszak, hónap)</p>	<p>Időegységek, időtartamok becslése, mérése, időpontok fontossága (nyitva tartások, menetrend, Tv- műsor)</p>	<p>perc, óra,</p> <p>egy évvel ezelőtt, egy év óta, egy év múlva,</p>	<p>Időpontot pontosan határozza meg</p>
<p>Az óra, napirend, heti beosztás.</p>	<p>Napi tevékenységek időtartamai, napirend készítése a</p>		

	tevékenységekre fordított időtartamokkal (összesen 24 óra), eseményekhez megfelelő időegység megválasztása. Jelenlegi időpont helyes megválasztása.	munkaidő, szabadidő, szabadidős tevékenység	Fontos és időpazarló tevékenységek, időbeosztás
--	--	---	---

Évfolyam: 11.

Műveletek Kialakult mennyiség- és számfogalom Megbízható számjegyrírás, olvasás			Óraszám: 30
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Műveletek gyakorlása 100-as körben (egyéni képességekre fokozott figyelemmel). Számok bővítése.	Tanult műveletek gyakorlása (hozzáadás, elvétel, pótlás) egyre nagyobb önállósággal egy és kétjegyű számokkal. Tízes átlépés nélkül. Képességeihez mérten önálló számolás, közös ellenőrzés, önálló javítás. Összetett, több azonos műveletet tartalmazó feladatok végzése, tagok felcserélése összeadásnál.	plusz és mínusz jelentése, a számolásnál és a mindennapi életben, szám, számjegy sorszám fogalmak különbsége,	A műveletek eredményét legyen képes megbecsülni, kiszámítani és ellenőrizni Ismerje fel az ellentétes műveletek összefüggéseit.
Számológép használata (ellenőrzés, önellenőrzés)	Összeadás és kivonás – az ellentétes műveletek fogalma, ellentétes műveletek összefüggéseinek felismerése. Szorzás, osztás fogalma, előfordulása a mindennapi életben. Szorzás a számológéppel, ellenőrzése összeadásokkal, osztással.	sorrend, ellenőrzés, becslés, kitörlés, javítás, kérdés tisztázása, megválaszolása szóban, számológép-számítógép különbsége, válasz megfogalmazása	Ismerje fel a számok nagyságrendjét, alaki és helyi értékek különbségét megérteni.

	<p>Számok, műveleti jelek hibátlan beütése, az eredmény ellenőrzése fordított művelettel.</p> <p>Árak nézegetése árjegyzékekben a „Túró Ruditól az Audiig”</p> <p>Telefonszám lejegyzése, elolvasása</p>	<p>olcsó, drága, akció, leértékelés,</p>	<p>Tudja egyéni képességek szerint elolvasni a számokat és reálisan megkülönböztetni nagyságrendjüket.</p>
--	--	--	--

	<p>katalógusban.</p> <p>Az árak összefüggése a mennyiséggel és a minőséggel.</p> <p>Hirdetéseknél plakátokon összegek keresése.</p> <p>A pénz beosztása</p>		
--	---	--	--

Évfolyam: 12.

Térbeli és időbeli tájékozódás Megbízható tájékozódás saját magán, maga körül, ismert térben és az időben.			Óraszám: 14
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Tájékozódás az otthon és az iskola környékén.</p> <p>Alapvető földrajzi ismeretek térképolvasás, jelzések értelmezése.</p>	<p>Tájékozódás szűkebb környezetben: az iskola minden helyiségének, dolgozójának, azok munkamunkahelyeinek megismerése, lehetőség szerint azok felkeresése, az ott kapott megbízások önálló teljesítése.</p> <p>Járművek, útvonalak tanulmányozása térképen (BKV térképen), egyes útvonalak bejárása, felidézése a térképen. Távolságok megtételének lehetőségei, módjai, eszközei (gyalog, tömegközlekedéssel, autóval, hajóval, vonattal, repülőgéppel - piktogramok az internetes térképeken.)</p> <p>Magyarország és Budapest térképének tanulmányozása, piktogramok, színjelzések értelmezése, híradások, események helyszínének megkeresése.</p>	<p>Helyiségek, munkakörök,</p> <p>térképtelepülés, kerület, épületek utca, házszám, égtájak, földrészek,</p> <p>tömegközlekedés, BKV, átszállás, tömegközlekedési csomópont ,önállóság</p> <p>Megye, város, falu, közlekedési eszközök, jegy, bérlet, posta, kórház, rendőrség, tűzoltóság, múzeum, színház, strand,</p>	<p>Tudjon otthonosan és felelősségteljesen mozogni az iskola és otthona környékén, ismerni az otthon - iskola útvonalát, eligazodni a környező utcákban.</p> <p>Képességeinek megfelelő formátumú térképen legyen képes eligazodni.</p>

<p>Idő.</p> <p>Az időfogalom szűkebb és tágabb kiterjedése. Időegység a naptól az évig (év, évszak, hónap)</p> <p>Az idő múlása, korosodás.</p> <p>Az óra, napirend, heti beosztás.</p> <p>Ismerkedés régmúlt korokkal (történelmi időszakok).</p>	<p>Időegységek, időtartamok becslése, mérése, időpontok fontossága (nyitva tartások, menetrend, Tv- műsor)</p> <p>Időegységek a másodperctől az évszázadig.</p> <p>Digitális és hagyományos óra jelzéseinek egyeztetése.</p> <p>Naptári év, tanév meghatározása évszakok periodikus váltakozása.</p> <p>Születési év és jelen év különbségéből az életkor kiszámítása.</p> <p>Az év felosztása egy oldalas naptárban nap, hét, hónap, évszak év váltása minden variációban tevékenységek időtartamának meghatározása (mennyi ideig tart az iskolaév, a tavaszi szünet, az ebéd, egy mondat leírása, egy fogmosás).</p> <p>Napi tevékenységek időtartamai, napirend készítése a tevékenységekre fordított időtartamokkal (összesen 24 óra), eseményekhez megfelelő időegység megválasztása.</p> <p>Jelenlegi időpont helyes megválasztása.</p> <p>Időtartamok kiszámítása a kezdési és befejezési időpontból (egy éves időtartam érzékelése tavaly ilyenkortól mostanáig, a szünidő hosszát kiszámítani utolsó és első tanítási nap alapján).</p>	<p>Időpontok meghatározása többféle módon, időegységek nevei, stopperóra perc, óra, másodperc,</p> <p>egy évvel ezelőtt, egy év óta, egy év múlva,</p> <p>tanév, naptári év, évad, szezon, tanítási szünet, szünidő tevékenység, időtartam</p> <p>régi, ócska, antik, műemlék, időszak</p> <p>időtartam, munkaidő, szabadidő, szabadidős</p>	<p>Időpontot pontosan határozza meg kétféle óra alapján</p> <p>Fontos és időpazarló tevékenységek, időbeosztás</p> <p>Értse meg az időbeliség és az időtartamok közti nagyságrendbeli különbségeket.</p>
---	---	--	--

Évfolyam: 12.

Műveletek Kialakult mennyiség- és számfogalom Megbízható számjegyrítés, olvasás			Óraszám: 28
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Műveletek gyakorlása 100-as körben (egyéni képességekre fokozott figyelemmel). Számok bővítése.	Tanult műveletek gyakorlása (hozzáadás, elvétel, pótlás) egyre nagyobb önállósággal egy és kétjegyű számokkal. Tízes átlépés nélkül. Képességeihez mérten önálló számolás, közös ellenőrzés, önálló javítás. Összetett, több azonos műveletet tartalmazó feladatok végzése, tagok felcserélése összeadásnál. Összeadás és kivonás – az ellentétes műveletek fogalma, ellentétes műveletek összefüggéseinek felismerése. Szorzás, osztás fogalma, előfordulása a mindennapi életben.	plusz és mínusz jelentése, a számolásnál és a mindennapi életben, szám, számjegy sorszám fogalmak különbsége, sorrend, ellenőrzés, becslés, kitörlés, javítás, számológép-számítógép különbsége	A műveletek eredményét legyen képes megbecsülni, kiszámítani és ellenőrizni Ismerje fel az ellentétes műveletek összefüggéseit.
Számológép használata (ellenőrzés, önellenőrzés)	Szorzás a számológéppel, ellenőrzése összeadásokkal, osztással. Számok, műveleti jelek hibátlan beütése, az eredmény ellenőrzése fordított művelettel. Nagy számok kiolvasása, ezres, 10-és 100 ezres számjegyeinek	egyesekek, tízesek, százask helye,	

<p>Szöveges feladatok (megoldási terv készítése, az eredmény értelmezése, válasz megfogalmazása).</p>	<p>megszámlálása, nagyságrendjük megállapítása, teljes számok elolvasása. Alaki- és helyi érték differenciálása. Helyiértékek megállapítása. 0-t tartalmazó számok kiolvasása, 1, 2, 3, és 4 jegyű számok elolvasása, írása diktálás után, számjegyek egymás alá írása, nagyságrendek megállapítása</p> <p>Árak nézegetése árjegyzékekben a „Túró Ruditól az Audiig”</p> <p>Telefonszám lejegyzése, elolvasása</p> <p>Szöveges feladatok megbeszélése, szükséges műveletek megállapítása, elvégzése, ellenőrzése, a kapott eredmény értelmezése, eredmény szöveges megfogalmazása.</p>	<p>olcsó, drága, akció, leértékelés,</p> <p>sorrend, kérdés tisztázása, megválaszolása szóban, tervezés, végrehajtás, válasz megfogalmazása ellenőrzés</p>	<p>Ismerje fel a számok nagyságrendjét, alaki és helyi értékek különbségét megérteni.</p> <p>Tudja egyéni képességek szerint elolvasni a számokat és reálisan megkülönböztetni nagyságrendjüket.</p> <p>Legyen képes a feladatot logikusan átgondolni és a megfelelő művelet kiválasztani. Legyen képes helyesen megfogalmazni a választ a szöveges feladatban feltett kérdésre. Megbízhatóan alkalmazza a számológépet, az eredményt becsléssel ellenőrizze.</p>
---	--	--	---

	<p>Jövedelmek, megélhetési költségek, „rezsi”, villany-, gáz-, telefon-, ebéd-befizetés, BKV-bérlet nagyságrendje, összehasonlítása.</p> <p>Számlák befizetésének, pénz feladásának megfigyelése.</p> <p>Különböző szolgáltatások árai.</p> <p>Akciós árak, az eredeti és a leszállított ár különbségének kiszámítása.</p> <p>Vásárlások, üzletekben, termékek árainak becslése, ellenőrzése</p> <p>„mennyit tévedtél?”.</p> <p>Katalógusokban árak megfigyelése, hasonló áruk keresése több katalógusban.</p> <p>Az árak összefüggése a mennyiséggel és a minőséggel.</p> <p>Hirdetéseken plakátokon összegek keresése.</p> <p>A pénz beosztása. szükséges és szükségtelen áruk.</p> <p>Egyszerűbb banki fogalmak megismerése (bankszámla, bankkártya, átutalás, kamat, meghatalmazás, kód).</p>	<p>részletfizetés, takarékoság, csekk</p> <p>meztakarítás adósság, hitel, kölcsön, bank, bankkártya, meztakarítás</p>	
--	---	---	--

KÖRNYEZET- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELEM

Célok és feladatok

- a tanulók ismereteinek mélyítése az emberi szervezet működésével kapcsolatban
- egészséges életmódra nevelés, a káros szenvedélyek kerülésének tudatosítása
- az élő és élettelen természeti környezet összefüggéseinek, folyamatainak elmélyítése
- elérni azt, hogy a tanulók felismerjék mindennapi életükben az élő és élettelen környezet hatásait szervezetükre, feladataikra, munkájukra
- a természetben és az emberi létezésben előforduló másság megismertetése, elfogadása
- érzelmi, hangulati jelek felismertetése, kontrolljának kialakítása
- önkifejezés segítése, a szervezetet érő külső és belső hatások, igények megfogalmazásában, jelzésében
- természettudományos ismeretek bővítése, különösen a mindennapi háztartásban vagy egyszerű munkavégzésben fontos jelenségek körében.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanuló ismeri

- az emberi test felépítését, működését, az egészségmegőrzés módját és szükségességét,
- az egészséges táplálkozás és az egészséges életmód (káros szokások hatása) jelentőségét,
- alapszinten a háztartásokban és az élet egyéb területein a víz szerepét és a természet erőit, hatását,
- ismeri a természet, az általa ismert növény- és állatvilág megóvásának jelentőségét
- a tiszta, egészséges környezet megteremtése érdekében szükséges teendőket elvégezni.

Értékelés: félévkor és tanév végén érdemjeggyel

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör	11. osztály	12. osztály
Az emberi test	27	27
Egészségmegőrzés – Egészséges életmód	20	20
Élő természet – Élőlények és környezetük	15	15
Élettelen környezet – környezeti ártalmak	10	10

Évfolyam: 11.

<p>Az emberi test Saját test ismerete, férfi-nő különbségek Felnőttekhez, orvosához bizalommal fordulás.</p>			<p>Óraszám: 27</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Érzékszerveink és védelmük.</p> <p>Testműködés normál és kóros formái, fellépő zavarok jelzései (rosszullét, vérnyomás eltérése, fájdalom). Betegségek (gyermekkori fertőző betegségek, szervi betegségek szívpanaszok, vérnyomás, gyomorbetegség, cukorbetegség)</p> <p>Orvosi ellátás rendszere, körzeti – szakorvosi – kórházi betegellátás.</p>	<p>Beszélgetés az érzékszervekről és azok védelméről (a segédeszközök funkciója, használata, karbantartása – szemüveg, hallókészülék, fogsótlás). Játékos gyakorlatok a fül, illetve a szem kiiktatásával.</p> <p>Könyvek, szórólapok beszerzése, tanulmányozása a betegségekről, tünetek megbeszélése, emlékek felidézése saját betegségről.</p> <p>Orvosi rendelőkben tanulmányi séta, eszközök megtekintése, kipróbálása (vérnyomásmérés, vércukor vizsgálat, tüdőszűrés). Szerepjáték (orvosi vizsgálat, panasz megfogalmazása, baleset, telefonálás, teendők baleset esetén).</p>	<p>Betegségek megnevezése, vérzéscsillapítás, elsősegély, veszélyes – veszélytelen – biztonságos.</p> <p>orvosi vizsgálattal kapcsolatos fogalmak, eszközök</p>	<p>Nevezze meg a testrészeit és azok funkcióit, azok kíméletes használatát, a segédeszközök (szemüveg, hallókészülék, stb.) megfelelő alkalmazását.</p> <p>Vegye észre a testének működésében megjelenő eltéréseket, megfigyeléseit közölje. Figyelje meg és vegye tudomásul a testen megjelenő állandó változásokat.</p> <p>Küzdje le az orvosi beavatkozással szembeni félelmet.</p>

<p>Az emberi test változásai az idő múlásával (méhen belüli élet a születésig, életkorszakok szerinti változások újszülött, csecsemő, kisgyermek, kamaszkor, fiatal felnőtt, időskor).</p> <p>Gyógyszerek szerepe. A gyógyszerek haszna és veszélyei. Az öngyógyszerezés elkerülése, gyógyszerek tárolása. Orvosi ügyelet, mentőkocsi.</p>	<p>Képek és makettek a fejlődési folyamatról, a magzati lét megvitatása, az élet fontosságának megértése. Megtörtént esetek (élmények) elmesélése, ezek megoldási módjai.</p> <p>A gyógyszerek szedéséről pontos ismeretek a használati- és orvosi utasítások megtartásának fontossága.</p>	<p>Gyógyszerezéssel kapcsolatos megnevezések és fogalmak (kapszula, kúp, tableta, injekció, mérgező, veszélyes, adagolás)</p>	<p>Tudja, hogy a gyógyszereket csak az orvosi és gyógyszerészi utasításnak megfelelően szabad bevenni (mennyiségi és időbeli utasítások)</p>
--	---	---	--

Egészségmegőrzés – Egészséges életmód Serdülőkori változások elfogadása, az egészséges táplálkozás és a testi egészség közötti összefüggés felismerése			Óraszám: 20
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A táplálkozás és a mozgáskultúra hatása az egészségre.</p> <p>Táplálkozás – zöldség és gyümölcsfogyasztás.</p> <p>Táplálkozás – tejtermékek.</p>	<p>Összefüggések megtalálása a táplálkozás, a hangulat, a közérzet között, beszélgetés az érzékenységről, sértődékenységről, hirtelen támadt haragról.</p> <p>Az ápolt külső feltétele az ápolt fogazat, a frissen mosott, szépen megfésült haj (bőrünk, hajunk megfigyelése, figyelemfelhívás az ápolásra). Látogatás illatszerboltban, fodrásznál, kozmetikai szalonban. Serdülőkori, kamaszkori tisztálkodási szokások felsorolása. Testápoló szerek felismerése, kiválasztá Képek válogatása, csoportosítása külső megjelenés szerint (ideális alkat, kövér, beteg, sovány), életmód szerint (kirándul, sportol, heverészik). Látogatás csarnokban, piacon, gyümölcs, zöldség csoportosítása a vitamin, hasznos tápanyagtartalom és felhasználási módok alapján.</p> <p>Tejtermékek felismerése és megnevezése gyakorlatban az árusító helyen, felhasználási módok, a fogyasztás előnyei, a termékekben lévő pozitív tartalom miatt.</p>	<p>menstruáció (és a témával kapcsolatos fogalmak), tisztálkodás, kozmetikumok, pattanás, bőrápolás, arcszesz, sampon, fogkefe (krém), fodrász, körömmolló, reszelő,</p> <p>zöldség-gyümölcs, piac, csarnok, zöldséges, főzelék, vitamin,</p> <p>friss tej, tartós tej,</p> <p>étrend, zsírszegény táplálkozás, édesség, gyógyszer, recept,</p>	<p>Az egészséges életmód komplexitásáról szerezzen tudást.</p> <p>Ismerje és alkalmazza, hogy a jó étrend, a „mindenből egy keveset” elven alapul Legyen korosztályának megfelelő, tápláló, egészséges heti étrendet (reggeli, ebéd, vacsora).</p> <p>Irányítással összeállítani korosztályának megfelelő, tápláló, egészséges heti étrendet (reggeli, ebéd, vacsora).</p>

<p>Táplálkozás – húsfogyasztás.</p> <p>Táplálkozás - édességek</p> <p>Elhízás – diéta. Testedzés. Táplálkozási szokások. Küzdjünk az elhízás ellen diétával és testmozgással.</p> <p>Gyógyszerek kettős hatása, a túlzott gyógyszerfogyasztás hátrányai. A gyógyszerek megfelelő tárolása (szavatosság, zárható tárolóhely).</p>	<p>Húsárak felsorolása (miből készül, húsfeldolgozás, konyhai elkészítés), a különböző húsféleségekre jellemző tulajdonságok (csirkehús – könnyű, nem hízal, zsíros sertéshús – vigyázni kell, mert túlzott fogyasztása káros az egészségre stb.) csoportosítása.</p> <p>Szavatosság, elkészítési módok. Kedvenc ételek hozzávalói, elkészítési módja, ételreceptek (táplálkozási zavarok).</p> <p>Beszélgetés az édességek fajtáiról, előnyeikről, hátrányaikról (hízás, fogszuvasodás).</p> <p>Beszélgetés az elhízásról, gyomorrontásról. Az eddig tanultak átismétlése, étrend készítése. Az elhízás elleni gyógymódok felsorolása.</p> <p>Séta gyógyszertárban, gyógynövényüzletben.</p>	<p>nyers, párolt, sült, főzött, hús, felvágott, nyers, főtt, sült, füstölt, friss hús, tartósítás, szavatosság, romlott,</p> <p>cukorbetegség, örömforrás, mértékletesség,</p> <p>elhízás, edzőterem, testmozgás, diéta, étvágy, étvágytalanság, hízásra való hajlam, helyes táplálkozás, megelőzés,</p> <p>gyógyszertár, patika, fertőzés, tünet, védőoltás</p>	<p>Tudja, hogy a gyógyszereket az előírásnak megfelelően kell tárolni és alkalmazni.</p>
--	---	--	--

Évfolyam: 11.

Élő természet - Élőlények és környezetük Az élővilág sokszínűségének ismerete, a növények és állatok hasonlóságai, különbözőségei.		Óraszám: 15	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Növények, állatok, emberek jellemző tulajdonságai (földrészeken élő emberek bőrszín és arcforma alapján különböznek egymástól). A környezet hatása az élőlényekre, összefüggések felfedezése.</p> <p>Szárazföldi-, vízi életmód (édesvízi – sósvízi) növények és állatok legfontosabb jellemzői az életmód alapján.</p> <p>A föld tájainak növényei, állatai, sarkvidék, hegyvidék, sivatag, őserdő, stb.</p> <p>Növények és állatok tartásának szabályai (hobby állatok).</p>	<p>Fotóalbumok, videók, TV műsorok megtekintése megfigyelési szempontok adásával a tapasztalatok megbeszélése, következtetések levonása.</p> <p>Csoportosítás, rendszerezés, következtetés: pl. szárazföldi: tüdővel lélegzik, vízi: kopolyúval lélegzik, a tápláléknak megfelelő fogazat, csőr alakult ki, a táplálékszerzéshez szükséges alkat pl. zsiráfnek hosszú a nyaka, magasról kell a táplálékot legelni, vízi állatok bőre síkos, hogy az úszás könnyebb legyen stb.</p> <p>Tájak és jellegzetes élőlények (összefüggés az éghajlat és a növény- és állatvilág között).</p> <p>Feladatlapok megoldása. Személyes beszámolók a házi kedvencek tartásáról.</p>	<p>bőrszín, arcberendezés,</p> <p>növényevő, húsevő, hasznos, kártevő, mérgező,</p> <p>elmerülő új fogalmak megnevezése</p> <p>felelősség, veszély, védőoltás, állatorvos, állatvédelem,</p>	<p>A természet sokszínűségéről ismereteket szerezni. Tájékozódni a tanult ismeretek alapján kis segítséggel a térképen, könyvekben a növények, állatok élőhelyei, táplálkozása, haszna témákban</p> <p>Segítséggel vonjon le következtetéseket a növények, állatok életmódja alapján.</p> <p>Érezzen felelősséget a gondozására bízott növényekért és állatok életmódja alapján.</p>

<p>Az ember szerepe az élő természet megóvásában. Az ember környezetre gyakorolt hatása. Környezetvédelem.</p> <p>Az élő természetről tanult ismeretek rendszerezés</p>	<p>Tanulmányi séta és kirándulás a szűkebb lakóhely és az ország eltérő adottságú tájain (pl. hegyvidék, síkság, ipari, ill. mezőgazdasági területek). A tapasztalatok rendszerezése. Képek készítése, gyűjtése adott témákra, az élmények megjelenítése (rajzok, festmények, tablók). Anyaggyűjtés, beszélgetés, csoportosítás, válogatás.</p>		
---	---	--	--

Évfolyam: 11.

Élettelen környezet – környezeti ártalmak Az élettelen környezet sokszínűsége, a tárgyak tulajdonságai.		Óraszám: 10	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A természet erői: víz, szél, tűz.</p> <p>Természeti katasztrófák, földrengés, vulkánok lényegének alapszintű bemutatása. Küzdelem a természet erői ellen.</p>	<p>Beszélgetés képek alapján a víz szerepéről, veszélyeiről életünkben (körforgás- rajzos feladatlap kitöltése). Tankönyv képeinek értelmezése. Beszélgetés a szellő – szél – orkán – szélvész különbségeiről.</p> <p>Beszélgetés a természeti katasztrófákról, a földrengés lényegének alapszintű bemutatása. Egy tűzhányó bemutatása képről, elemi szintű magyarázattal kísérve. Beszélgetés a természeti és az ember által okozott katasztrófákról. A tankönyv képeinek értelmezése. Biztonsági intézkedések a természeti katasztrófák elkerülése érdekében.</p>	<p>víz, árvíz, szellő, szél,</p> <p>orkán, szélvész, hurrikán, katasztrófa, földrengésjelző, földrengés, vulkán, láva, tűzhányó, környezetvédelem, mezőgazdaság, aszály, öntözés, árvíz, hóolvadás, jégeső, tűz, ősemlék, kemence, kályha, tábornút, tűzvész, tűzoltás, tűzvédelem, karácsonyfa tűz, elektromos tűz. Természeti katasztrófák: földrengés, árvíz,</p>	<p>Tudni, hogy vannak elemi csapások, amikkel szemben tehetetlen az ember, és vannak olyanok, aminek saját maga az okozója.</p> <p>Ismerje és tudja elmondani, hogy milyen szabályokat kell betartani a háztartásban keletkező tűz megelőzésére.</p>

<p>Tiszta víz (ivóvíz – szennyezett víz, a szennyezett víz fogyasztásának veszélyessége).</p> <p>Tiszta levegő (légszennyezők – megelőzés).</p> <p>Tiszta környezetünk.</p>	<p>Tankönyvi ábrák segítségével a tiszta víz kritériumainak megállapítása.</p> <p>Tankönyvi ábrák segítségével a tiszta levegő ismérveinek felsorolása. Beszélgetés, tabló készítése a víz, a levegő tisztán tartásáról, a szennyezés káros hatásairól.</p> <p>Beszélgetés a környezetünk tisztábbá tételéről, gyakorlati megfigyelés az iskolában, szemétszedés.</p>	<p>tornádó, tájfun, lavina, erdőtűz, ciklon, szélvihar, villámcsapás, aszály, éhínség, Ember által okozott: vegyi katasztrófa, atomkatasztrófa, tűzvészek, természeti katasztrófák, óvintézkedések.</p> <p>tiszta (iható) víz, ásványvíz, esővíz, ipari víz, szennyvíz,</p> <p>tiszta levegő, friss és használt levegő, szellőztetés, légkondicionálás, Légszennyeződés, gőz, gáz, pára.</p> <p>Környezetvédelem, zöldek, aktivisták, tüntetés. Hulladékok csoportosítása, hulladék újrahasznosítása, papír, fém, műanyag alapú hulladékok.</p>	<p>Az iható és nem iható vízre vonatkozó feliratokat, ábrázolásokat (az „ivóvíz” és a” nem ivóvíz” jelző feliratokat felismerni) és a kapcsolatos teendőket ismerni.</p> <p>Levegőzésre alkalmas helyeket és a közelben lévő kirándulóhelyeket ismerni lakóhelyén. Vegye észre, ha elhasználódott levegő, és tanulja meg a szellőztetést.</p> <p>Tanuljon meg szűkebb- és tágabb környezetében tisztaságot, rendet tartani.</p>
---	---	---	---

Évfolyam: 12.

<p>Az emberi test Saját test ismerete, férfi-nő különbségek Felnőttekhez, orvosához bizalommal fordulás.</p>			<p>Óraszám: 27</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Érzékszerveink és védelmük.</p> <p>Testműködés normál és kóros formái, fellépő zavarok jelzései (rosszullét, vérnyomás eltérése, fájdalom). Betegségek (gyermekkori fertőző betegségek, szervi betegségek szívpanaszok, vérnyomás, gyomorbetegség, cukorbetegség)</p> <p>Orvosi ellátás rendszere, körzeti – szakorvosi – kórházi betegellátás.</p> <p>Az emberi test változásai az idő múlásával (méhen belüli élet a születésig, életkorszakok szerinti változások újszülött, csecsemő,</p>	<p>Beszélgetés az érzékszervekről és azok védelméről (a segédeszközök funkciója, használata, karbantartása – szemüveg, hallókészülék, fogsóplás). Játékos gyakorlatok a fül, illetve a szem kiiktatásával.</p> <p>Könyvek, szórólapok beszerzése, tanulmányozása a betegségekről, tünetek megbeszélése, emlékek felidézése saját betegségről.</p> <p>Orvosi rendelőkben tanulmányi séta, eszközök megtekintése, kipróbálása (vérnyomásmérés, vércukor vizsgálat, tüdőszűrés). Szerepjáték (orvosi vizsgálat, panasz megfogalmazása, baleset, telefonálás, teendők baleset esetén).</p> <p>A különböző életkori szakaszok jellemzői, a sebezhetőség, és segítségre szorulás hangsúlyozása: - csecsemő tehetetlen, táplálásra, állandó törődésre szorul, -</p>	<p>Betegségek megnevezése,</p> <p>orvosi vizsgálattal kapcsolatos fogalmak, eszközök, eljárások megnevezése</p>	<p>Nevezze meg a testrészeit és azok funkcióit, azok kíméletes használatát, a segédeszközök (szemüveg, hallókészülék, stb.) megfelelő alkalmazását.</p> <p>Vegye észre a testének működésében megjelenő eltéréseket, megfigyeléseit közölje. Figyelje meg és vegye tudomásul a testen megjelenő állandó változásokat.</p> <p>Küzdje le az orvosi beavatkozással szembeni félelmet.</p>

<p>kisgyermek, kamaszkor, fiatal felnőtt, időskor).</p> <p>Gyógyszerek szerepe. A gyógyszerek haszna és veszélyei. Az öngyógyszerezés elkerülése, gyógyszerek tárolása. Orvosi ügyelet, mentőkocsi.</p> <p>Balesetvédelem – balesetek elkerülése – teendők balesetek esetén, elsősegélynyújtás, sebkötözés.</p> <p>Veszélyes helyzetek elkerülése. Biztonságos sportolás és munka.</p>	<p>iskoláskor tanulás, edzett test, fokozódó terhelés, - felnőttkor: munkabírás, gondoskodás a családról és önmagáról, - öregkor ellátást, törődést igényel. Képek és makettek a fejlődési folyamatról, a magzati lét megvitatása, az élet fontosságának megértése. Megtörtént esetek (élmények) elmesélése, ezek megoldási módjai.</p> <p>A tanult ismeretek rendszerezése.</p> <p>A gyógyszerek szedéséről pontos ismeretek a használati- és orvosi utasítások megtartásának fontossága.</p> <p>Munkahelyi, játszótéri, háztartási és közlekedési balesetek bemutatása, példák saját tapasztalatból, ill. filmek.</p>	<p>Gyógyszerezéssel kapcsolatos megnevezések és fogalmak (kapszula, kúp, tableta, injekció, mérgező, veszélyes, adagolás)</p> <p>elsősegély, vérzéscsillapítás,</p> <p>veszélyes – veszélytelen – biztonságos.</p>	<p>Tudja, hogy a gyógyszereket csak az orvosi és gyógyszerészi utasításnak megfelelően szabad bevenni (mennyiségi és időbeli utasítások)</p> <p>Ismerje a balesetveszélyes helyzeteket, és tudatosan kerülje azokat. Tudja, hogy a szükséges odafordulás, segítségnyújtás természetes és ez kötelességünk.</p>
--	---	--	--

Évfolyam: 12

Egészségmegőrzés – Egészséges életmód Serdülőkori változások elfogadása, az egészséges táplálkozás és a testi egészség közötti összefüggés felismerése			Óraszám: 20
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A táplálkozás és a mozgáskultúra hatása az egészségre.	Összefüggések megtalálása a táplálkozás, a hangulat, a közérzet között, beszélgetés az érzékenységről, sértődékenységről, hirtelen támadt haragról. Az ápoltsági feltétele az ápoltsági fogazat, a frissen mosott, szépen megfésült haj (bőrünk, hajunk megfigyelése, figyelemfelhívás az ápolásra). Látogatás illatszerboltban, fodrásznál, kozmetikai szalonban. Serdülőkori, kamaszkori tisztálkodási szokások felsorolása. Testápoló szerek felismerése, kiválasztás Képek válogatása, csoportosítása külső megjelenés szerint (ideális alkat, kövér, beteg, sovány), életmód szerint (kirándul, sportol, heverészik).	menstruáció (és a témával kapcsolatos fogalmak), tisztálkodás, kozmetikumok, pattanás, bőrápolás, arcszesz, sampon, fogkefe (krém), fodrász, körömmolló, reszelő,	Az egészséges életmód komplexitásáról szerezzen tudást.
Táplálkozás – zöldség és gyümölcsfogyasztás.	Látogatás csarnokban, piacon, gyümölcs, zöldség csoportosítása a vitamin, hasznos tápanyagtartalom és felhasználási módok alapján.	zöldség-gyümölcs, piac, csarnok, zöldséges, főzelék, vitamin,	Ismerje és alkalmazza, hogy a jó étrend, a „mindenből egy keveset” elven alapul Legyen korosztályának megfelelő, tápláló, egészséges heti étrendet (reggeli, ebéd, vacsora).
Táplálkozás – tejtermékek.	Tejtermékek felismerése és megnevezése gyakorlatban az árusító helyen, felhasználási módok, a fogyasztás előnyei, a termékekben lévő pozitív tartalom miatt.	friss tej, tartós tej, étrend, zsírszegény táplálkozás,	

<p>Táplálkozás – húsfogyasztás.</p>	<p>Húsárak felsorolása (miből készül, húsfeldolgozás, konyhai elkészítés), a különböző húsféleségekre jellemző tulajdonságok (csirkehús – könnyű, nem hizlal, zsíros sertéshús – vigyázni kell, mert túlzott fogyasztása káros az egészségre stb.) csoportosítása.</p>	<p>édesség, gyógyszer, recept, nyers, párolt, sütt, főzött, hús, felvágott, nyers, főtt, sült, füstölt, friss hús, tartósítás, szavatosság, romlott,</p>	<p>Irányítással összeállítani korosztályának megfelelő, tápláló, egészséges heti étrendet (reggeli, ebéd, vacsora).</p> <p>Tudja, hogy a gyógyszereket az előírásnak megfelelően kell tárolni és alkalmazni.</p> <p>Tudja, hogy vannak szervezetünkre veszélyes</p>
<p>Táplálkozás - édességek</p>	<p>Szavatosság, elkészítési módok. Kedvenc ételek hozzávalói, elkészítési módja, ételreceptek (táplálkozási zavarok).</p>	<p>cukorbetegség, örömforrás, mértékletesség,</p>	
<p>Elhízás – diéta. Testedzés. Táplálkozási szokások. Küzdjünk az elhízás ellen diétával és testmozgással.</p>	<p>Beszélgetés az édességek fajtáiról, előnyeikről, hátrányaikról (hízás, fogszuvasodás).</p>	<p>elhízás, edzőterem, testmozgás, diéta, étvágy, étvágytalanság, hízásra való hajlam, helyes táplálkozás, megelőzés,</p>	
<p>Élelmiszerekben lévő tartósítószer (érzékenység feltárása, tudatosítása – liszt-, tejérzékenység). Egészségünkre veszélyes anyagok tudatos kerülése.</p>	<p>Beszélgetés az elhízásról, gyomorrontásról. Az eddig tanultak átismétlése, étrend készítése. Az elhízás elleni gyógymódok felsorolása.</p>		
<p>Élelmiszerekben lévő tartósítószer (érzékenység feltárása, tudatosítása – liszt-, tejérzékenység). Egészségünkre veszélyes anyagok tudatos kerülése.</p>	<p>Beszélgetés a tartósítószerrel, mint veszélyforrásról (tartósítószer-, allergia)</p>		
<p>Gyógyszerek kettős hatása, a túlzott gyógyszerfogyasztás hátrányai. A gyógyszerek megfelelő tárolása (szavatosság, zárható tárolóhely).</p>	<p>Séta gyógyszertárban, gyógynövényüzletben.</p>	<p>gyógyszertár, patika, fertőzés, tünet, védőoltás</p>	
<p>Káros szenvedélyek (dohányzás, alkohol, bódító hatású szerek,</p>	<p>Beszélgetés a dohányzás, alkohol, kábítószer hatásairól, a túlzott</p>		

játékfüggőség, testképzavarok) kialakulásának megelőzése.	gyógyszerfogyasztásról, és azok következményeiről. Plakátok, szórólapok, tájékoztató füzetek gyűjtése adott témával kapcsolatban.		anyagok, melyek fogyasztását kerülni kell, hogy a szenvedélybetegség nemcsak saját magukat a betegeket, hanem a környezetét is tönkreteszi.
---	--	--	---

Évfolyam: 12.

Élő természet – Élőlények és környezetük Az élővilág sokszínűségének ismerete, a növények és állatok hasonlóságai, különbözőségei.		Óraszám: 15	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Növények, állatok, emberek jellemző tulajdonságai (földrészeken élő emberek bőrszín és arcforma alapján különböznek egymástól). A környezet hatása az élőlényekre, összefüggések felfedezése.	Fotóalbumok, videók, TV műsorok megtekintése megfigyelési szempontok adásával a tapasztalatok megbeszélése, következtetések levonása.	bőrszín, arcberendezés,	A természet sokszínűségéről ismereteket szerezni. Tájékozódni a tanult ismeretek alapján kis segítséggel a térképen, könyvekben a növények, állatok élőhelyei, táplálkozása, haszna témákban
Szárazföldi-, vízi életmód (édesvízi – sósvízi) növények és állatok legfontosabb jellemzői az életmód alapján.	Csoportosítás, rendszerezés, következtetés: pl. szárazföldi: tüdővel lélegzik, vízi: kopoltyúval lélegzik, a tápláléknak megfelelő fogazat, csőr alakult ki, a táplálékszerzéshez szükséges alkat pl. zsiráfnek hosszú a nyaka, magasról kell a táplálékot legelni, vízi állatok bőre síkos, hogy az úszás könnyebb legyen stb.	növényevő, húsevő, hasznos, kártevő, mérgező, elmerülő új fogalmak megnevezése	Segítséggel vonjon le következtetéseket a növények, állatok életmódja alapján.
A föld tájainak növényei, állatai, sarkvidék, hegyvidék, sivatag, őserdő, stb.	Tájak és jellegzetes élőlények (összefüggés az éghajlat és a növény- és állatvilág között).		

<p>Növények és állatok tartásának szabályai (hobby állatok).</p> <p>Az ember szerepe az élő természet megóvásában. Az ember környezetre gyakorolt hatása. Környezetvédelem.</p> <p>Az élő természetről tanult ismeretek rendszerezése.</p> <p>A környezet és az élőlények egymásra gyakorolt hatása. Tápláléklánc.</p> <p>Védett környezet. Nemzeti parkok. Környezetvédő programok.</p>	<p>Feladatlapok megoldása. Személyes beszámolók a házi kedvencek tartásáról.</p> <p>Tanulmányi séta és kirándulás a szűkebb lakóhely és az ország eltérő adottságú tájain (pl. hegyvidék, síkság, ipari, ill. mezőgazdasági területek). A tapasztalatok rendszerezése. Képek készítése, gyűjtése adott témákra, az élmények megjelenítése (rajzok, festmények, tablók).</p> <p>Anyaggyűjtés, beszélgetés, csoportosítás, válogatás.</p> <p>Képes „tápláléklánc” összeállítása.</p> <p>Tanulmányi séták (állatkert, erdő, park, kertészet, botanikus kert, a vadas park, állatkereskedés, tanya, házi kert). Rajzos írásos és egyéb alkotás „élménybeszámoló” készítése élmények alapján (képes albumok), adott szempontok szerinti csoportosítások, képrendezések, tablók készítése.</p>	<p>felelősség, veszély, védőoltás, állatorvos, állatvédelem,</p>	<p>Érezzen felelősséget a gondozására bízott növényekért és állatok életmódja alapján.</p> <p>Lehetőségei szerint óvja környezete élővilágát. Értse meg a változatos táplálkozás szükségességét.</p>
--	--	--	--

Évfolyam: 12.

Élettelen környezet – környezeti ártalmak Az élettelen környezet sokszínűsége, a tárgyak tulajdonságai.			Óraszám: 10
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A természet erői: víz, szél, tűz.</p> <p>Természeti katasztrófák, földrengés, vulkánok lényegének alapszintű bemutatása.</p> <p>Küzdelem a természet erői ellen.</p>	<p>Beszélgetés képek alapján a víz szerepéről, veszélyeiről életünkben (körforgás- rajzos feladatlap kitöltése).</p> <p>Tankönyv képeinek értelmezése.</p> <p>Beszélgetés a szellő – szél – orkán – szélvész különbségeiről.</p> <p>Beszélgetés a természeti katasztrófákról, a földrengés lényegének alapszintű bemutatása.</p> <p>Egy tűzhányó bemutatása képről, elemi szintű magyarázattal kísérve.</p> <p>Beszélgetés a természeti és az ember által okozott katasztrófákról.</p> <p>A tankönyv képeinek értelmezése.</p> <p>Biztonsági intézkedések a természeti katasztrófák elkerülése érdekében.</p>	<p>víz, árvíz, szellő, szél,</p> <p>orkán, szélvész, hurrikán, katasztrófa, földrengésjelző, földrengés, vulkán, láva, tűzhányó, környezetvédelem, mezőgazdaság, aszály, éhínség, öntözés, árvíz, hóolvadás, jégeső, tűz, ősember, kemence, kályha, tábortűz, tűzvész, tűzoltás, tűzvédelem, karácsonyfa tűz, elektromos tűz.</p> <p>Természeti katasztrófák: földrengés, árvíz, tornádó, tájfun, lavina, erdőtűz, ciklon, szélvihar, villámcsapás, aszály, éhínség, Ember által okozott: vegyi katasztrófa, atomkatasztrófa, tűzvédek, természeti katasztrófák, óvintézkedések.</p>	<p>Tudni, hogy vannak elemi csapások, amikkel szemben tehetetlen az ember, és vannak olyanok, aminek saját maga az okozója.</p> <p>Ismerje és tudja elmondani, hogy milyen szabályokat kell betartani a háztartásban keletkező tűz megelőzésére.</p> <p>Képességeihez mérten sajátítsa el a környezetében lévő fűtőberendezés, háztartási gépek rendeltetésszerű, balesetmentes, környezetkímélő használatát.</p>
<p>Tiszta víz (ivóvíz – szennyezett víz, a szennyezett víz fogyasztásának</p>	<p>Tankönyvi ábrák segítségével a tiszta víz kritériumainak megállapítása.</p>	<p>tiszta (iható) víz, ásványvíz, esővíz, ipari víz, szennyvíz,</p>	<p>Az iható és nem iható vízre vonatkozó feliratokat,</p>

<p>veszélyessége).</p> <p>Tiszta levegő (légszennyezők – megelőzés).</p> <p>Tiszta környezetünk.</p> <p>Szelektív hulladékgyűjtés- veszélyes hulladékok. Hulladék újrahasznosítás.</p>	<p>Tankönyvi ábrák segítségével a tiszta levegő ismérveinek felsorolása. Beszélgetés, tabló készítése a víz, a levegő tisztán tartásáról, a szennyezés káros hatásairól.</p> <p>Beszélgetés a környezetünk tisztábbá tételéről, gyakorlati megfigyelés az iskolában, szemétszedés.</p> <p>Beszélgetés a szelektív hulladékgyűjtés fontosságáról. Hulladékok csoportosítása. Néhány példa említése az újra felhasznált hulladék feldolgozására.</p> <p>Példák ismertetése az újra felhasznált hulladék feldolgozására, képek, termékek gyűjtése.</p>	<p>tiszta levegő, friss és használt levegő, szellőztetés, , légkondicionálás, Légszennyeződés, gőz, gáz, pára.</p> <p>Környezetvédelem, zöldek, aktivisták, tüntetés. Hulladékok csoportosítása, hulladék újrahasznosítása, papír, fém, műanyag alapú hulladékok.</p>	<p>ábrázolásokat (az „ivóvíz” és a” nem ivóvíz” jelző feliratokat felismerni) és a kapcsolatos teendőket ismerni.</p> <p>Levegőzésre alkalmas helyeket és a közelben lévő kirándulóhelyeket ismerni lakóhelyén. Vegye észre, ha elhasználódott levegő, és tanulja meg a szellőztetést.</p> <p>Tanuljon meg szűkebb- és tágabb környezetében tisztaságot, rendet tartani.</p> <p>Ismerje a szelektív hulladékgyűjtés szabályait és annak fontosságát.</p>
--	---	---	--

ETIKA

Célok és feladatok

- gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása
- a közösségi, tágabb értelemben társadalmi értékek közvetítése, az általánosan elfogadott normák belső szabályozóvá válásának elősegítése. Középpontjában a tanulók formálódó személyisége áll.
- tantárgy magába foglalja az ember életének minden fontos viszonyulását önmagához, társaihoz, környezetéhez, ezek alapozzák meg értékrendjét, amelynek mentén döntéseit meghozza
- mindennapi életük, életvezetésük és értékrendjük formálása, véleményük kialakításának segítése és magatartásuk szabályozása
- az önálló, felelős döntési képesség, a másokkal való együttérzés, empátia és a közösség tagjai közötti igazságosság és méltányosság
- a felnőtt élettel összefüggő tevékenységek, magatartási formák megítélésének helyességére nevelés, a különböző élethelyzetekben adódó döntések, cselekedetek motivációinak felismerése, személyes élmények, a hétköznapi életből merített és arra visszacsatolható tapasztalatok alapján
- felnőtt élet legfontosabb kérdéseinek megvitatása, megértése, a kitartás, a mértéktartás, a munkatevékenységek megbecsülése
- A társakkal való együttműködés , az elfogadás, a segítő készség, a türelem, a környezethez való alkalmazkodás
- önismeretre és mások megismerésére törekvés iránti igény kialakítása, saját belső tulajdonságok fejlesztése
- közösség értékeinek megismerése, a különböző élethelyzetekben elvárt, kívánatos viselkedési formák
- a családi kapcsolatok ismeretének elmélyítésének, a családi élet harmóniájának, dinamikájának feltárásának segítése, a családi és baráti kapcsolatok fontosságának felismerése
- optimális lelki egészségéhez szükséges társas, közösségi kapcsolatainak megismertetése, a konfliktusok megoldásának, az érzések és érzelmek felismerésének és védelmének fontossága
- felelősségvállalás másokért, az empátikus, segítő magatartás kialakulása, az eltérő szükségletek szerinti eltérő támogatás elfogadása.
- a személyes pályaválasztás, a családi munkamegosztás és minél önállóbb életvitel lehetőségének, összehangolásának segítése
- a mértékletes, tudatos életvitelre törekvő magatartás fejlődésének támogatása
- az érzelmek kimutatása, megfelelő formáinak elsajátítása, mások érzelmeinek megértése, érzések, érzelmek megfogalmazásának pontosítása, a metakommunikáció és verbális kommunikáció jelzéseinek megértése
- segíti a közösségi beilleszkedéshez, a közösségi létezéshez szükséges ismeretek és magatartásformák megerősödését, tudatosulását
- A tágabb környezet, a társadalom elvárásainak megfelelő viselkedés alakítása.

- Legyen képes az aktuális helyszínnek megfelelően szerepek változtatására.
- Ismerje fel a pozitív hatásokat és értékeket, utasítsa el a negatívakat.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanuló képes

- ismerje saját tulajdonságait, azokat elvárásainak megfelelően tudja alakítani, szűkebb és tágabb környezetébe beilleszkedni, törekedni hasznos, közösségépítő tulajdonságainak kialakítására, érzelmeinek megfelelő kezelésére,
- a felé irányuló negatív hatások felismerésére és elutasítására, szükség esetén segítség kérésére (személyesen, telefonon) megbízható, ismerőstől, támogató szervezettől

Értékelés: félévkor és tanév végén érdemjeggyel

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör	11. osztály	12. osztály
Egyén, közösség, társadalom	10	10
Önismeret. Testi és lelki egészség	18	18
Az ítélőképesség, az erkölcsi- és az esztétikai érzék fejlesztése	8	8

11. évfolyam

Egyén, közösség, társadalom A környezet elvárásainak megfelelő viselkedés			Óraszám: 10
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Jó és rossz, kellemes és kellemetlen, durva, erőszakos, illetve kedves és baráti viselkedés. Miért fontos a jót választani?</p> <p>Alkalmazkodás, választás, segítségkérés, engedelmesség helye az egyén viselkedésében. Hogyan képviseld az érdekeidet?</p> <p>Együttérzés másokkal, saját helyzet reális értékelése. Páros- és közösségi kapcsolatok körének áttekintése – hasonlóságok és különbségek számbavétele</p> <p>Közösségek – erőt adó és negatív hatású közösség körének áttekintése.</p>	<p>Önálló vélemény megfogalmazása, felvállalása az adott csoportban. Lehetőségek és következmények megbeszélése példákon keresztül.</p> <p>Szerepjáték, kapcsolat létesítése, viták rendezése, kapcsolat lezárása (szakítás), abúzus, zaklatás eseteinek felismerése, segítség kérésének lehetőségei. Bizalmi kapcsolat kialakításának lehetőségei.</p> <p>A közösségi élet szabályainak (törvények, házirend, napirend, munkarend) megismerése, cselekvés ezeknek megfelelően</p> <p>A közösség szabályainak be nem tartása, ennek következményei (rövid történetek elemzése, saját tapasztalat megfogalmazása).</p>	<p>Csoport, közösség, önállóság, korlátozás, alkalmazkodás, engedelmesség, törvény, szabály, lelkiismeret, választás, bűn, erény, előítélet, tévhit.</p> <p>Megbeszéltek helyzetek helyes megoldásához szükséges formulák (térjen ki a konfliktusok elől, ne válaszoljon).</p> <p>A már tanult udvariassági formák gyakorlása, és bővítésük újabbakkal. A tárgyalt helyzetek átlátása, megértése, szükséges fogalmak tisztázása.</p> <p>Családtag, munkatárs, alkalmazott, teljesítmény, önzetlenség, hűség, ragaszkodás, érettség, felelőtlenség, házirend, napirend, kötelességtudó, megbízható.</p>	<p>Ismerje fel és alkalmazza tudatosan a társadalomban elismert viselkedési formákat és szabályokat Épüljenek be a viselkedésébe a meglévő kapcsolatok ápolásának technikai, elvárásai, az új, pozitív kapcsolatok létesítésének igénye.</p> <p>Tudjon bizalmi kapcsolat kialakítani erre megfelelő személlyel, sajátítsa el segítség kérésének formáit.</p> <p>Ismerje a kapcsolatalakítás lehetőségeit, szocializált formáit Ismerje fel és kerülje el a számára hátrányos, negatív hatású viselkedést és közösségeket Legyen képes a konfliktusok kialakulásának megelőzésére, ismerje a kialakult konfliktusok megoldásának lehetőségeit.</p>

<p>Az emberi természet megnyilvánulásai, a helyes életvezetés kialakítása.</p> <p>Veszélyeztető tényezők, a káros hatások kivédése, kialakulásának megelőzése. (Dohányzás (aktív – passzív).</p> <p>Alkoholizmus, káros közösségek hatása (galeri, szekta). Fiatalkori bűnözés, kábítószer-használat. Fertőző betegségek (AIDS, hepatitis).</p> <p>Játékszenvedély (nyerőgép, számítógép, kártya, sportfogadás)</p>	<p>őszinteség, hazugság, választás, döntés, helyzetek megoldása, a választott megoldás indoklása).</p> <p>Jellemzés készítése véletlenszerűen kiválasztott társról, a kapott jellemzés elfogadása, vagy elutasítása.</p> <p>Saját élmények a témával kapcsolatban (szóbeli beszámolók).</p> <p>Filmrészletek irodalmi szemelvények a témával kapcsolatban (Te mit tennél, azonosulás a szereplővel, ítéletalkotás, helyes, helytelen felismerése).</p> <p>Saját tapasztalatok az egészségi állapot, jó – rossz hangulat hatása a közérzetre.</p> <p>Tudatosság a negatív hatások kivédése érdekében (önmegfigyelés, önfegyelem, önkritika), megtörtén, és szimulált esetek közös megbeszélése.</p> <p>Jó – rossz, helyes – helytelen, hiba – bűn, bemutatásuk helyzetgyakorlatokban, állásfoglalás, reakció megbeszélése.</p> <p>Feszültségoldásra alkalmazott módszerek megosztása társakkal.</p> <p>Beszélgetés a káros szokásokról, előadás, tájékoztató film a negatív hatásokról.</p> <p>A feszültségoldás önpusztító formáinak kerülése (módszerek a lelki egyensúly visszaállítására). Megelőzés.</p> <p>Szituációs gyakorlatok a káros hatásokkal való találkozásokról, hogyan lehet ezeket</p>	<p>egészségmegőrzés, szabálykövetés, prevenció</p> <p>játékszenvedély, függőségkerülés, - elhárítás, titkolás, beismerés, önismeret, önjellemzés, önkritika, tervkészítés, hibajavítás, feszültségoldás, megelőzés, reális, pozitív és negatív változás, önpusztítás</p>	<p>Megfogalmazni a társas kapcsolatokra vonatkozó igényét. Ismerni és használni az udvariassági formákat.</p>
---	---	--	---

<p>Viták, érdekek, ellentétek megoldása békés úton, ha szükséges segítség igénybevételének módja. (A különböző, prevenciával foglalkozó szervezetek és technikák megismerése.)</p> <p>Beilleszkedés, alkalmazkodás, egymás tisztelete és segítése. Udvariassági formák ismerete, használata.</p> <p>Szeretet, szerelem érzése.</p> <p>Helyes viselkedés: – Érzelmi kapcsolatok férfi és nő között.</p>	<p>elkerülni (alkohol, cigaretta és drog visszautasítása), a napirend és az egészséges életmód segítségével.</p>	<p>elfogadás, elutasítás, udvarlás, , szeretet, szerelem, szakítás, visszautasítás, viszonzatlan érzelmek, tartós, futó kapcsolat,</p>	
--	--	--	--

11. évfolyam

<p>Az ítélőképesség, az erkölcsi- és az esztétikai érzék fejlesztése Saját és mások értékeinek felismerése, a pozitív tulajdonságok erősítése, vélemény kulturált megfogalmazása.</p>		<p>Óraszám: 8</p>	
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Az ember és az emberi kapcsolatok fejlődése, bővülése az egyéni élet során (életkori sajátosságok).</p> <p>Belső pozitív és negatív emberi tulajdonságok feltérképezése. Verbális és nem verbális jelek (mimika, testtartás, testbeszéd) felismerése és tudatos alkalmazása.</p>	<p>Irodalmi művekben, filmekben és más médiákban az ember és az emberi kapcsolatok fejlődésének, bővülésének megfigyelése.</p> <p>Érzelmek közlése, megértése képről, gesztusból, mimikából, testbeszédből. Minél kevesebb segítséggel vélemény megfogalmazása, felvállalása az adott csoportban.</p>	<p>A már tanult udvariassági formák gyakorlása, és bővítésük újabbakkal.</p> <p>A tárgyalt helyzetek átlátása, megértése, szükséges fogalmak tisztázása.</p>	<p>Irodalmi művekben, filmekben és köznyelvi szövegekben emberi alaptulajdonságokat felismerni, megnevezni.</p> <p>Saját és mások viselkedését helyesen megítélni.</p> <p>Tudjon követendő példaképet választani és megindokolni a választását</p>

<p>Alkalmazkodás, választás, segítségkérés formáinak ismerete. Megértés más viselkedésével kapcsolatban. Vigasztalás, együttérzés, nagylelkűség.</p>	<p>Viselkedésminták, napi helyzetek dramatizálása. Adott alkalomnak megfelelő külső megjelenés (ápoltság, öltözködés) jelentősége, annak pozitív és negatív hatása.</p> <p>Csoportos beszélgetés: párkapcsolatok, barátság, szerelem milyen az igazi barát, mi engedhető meg az iskolában, mikor van a testi szerelem ideje, partnercserek, betegségek, védekezés, házasság, a hazajárás ideje, munkamegosztás otthon, egyedüllét szükségessége, annak tapintatos közlési módja. Lehetőségek és következmények megbeszélése példákon keresztül:</p>	<p>Megbeszélte helyzetek helyes megoldásához szükséges formulák (térjen ki a konfliktusok elől, ne válaszoljon). Együttérzés, hűség Családtag, munkatárs, alkalmazott, teljesítmény, önzetlenség, ragaszkodás, érettség, felelőtlenség, házirend, napirend, kötelességtudó, megbízható, ,</p>	<p>Elítélendő magatartást felismerni. Helyzetnek megfelelő kommunikációs formákat és viselkedést gyakorolni. Kommunikációs és metakommunikációs jeleket összehangolni.</p>
--	---	---	--

12. évfolyam

<p>Egyén, közösség, társadalom A környezet elvárásainak megfelelő viselkedés</p>		<p>Óraszám: 10</p>	
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Jó és rossz, kellemes és kellemetlen, durva, erőszakos, illetve kedves és baráti viselkedés. Miért fontos a jó választani?</p> <p>Alkalmazkodás, választás, segítségkérés, engedelmisség helye az egyén viselkedésében. Hogyan képviseld az érdekeidet?</p>	<p>Önálló vélemény megfogalmazása, felvállalása az adott csoportban. Lehetőségek és következmények megbeszélése példákon keresztül.</p>	<p>Csoport, közösség, önállóság, korlátozás, alkalmazkodás, engedelmisség, törvény, szabály, lelkiismeret, választás, bűn, erény, előítélet, tévhit.</p> <p>Megbeszélte helyzetek helyes megoldásához szükséges formulák (térjen ki a konfliktusok elől, ne</p>	<p>Ismerje fel és alkalmazza tudatosan a társadalomban elismert viselkedési formákat és szabályokat</p> <p>Épüljenek be a viselkedésébe a meglévő kapcsolatok ápolásának technikái, elvárásai, az új, pozitív kapcsolatok létesítésének igénye.</p>

<p>Erőszak, bántalmazások megelőzésének, elkerülésének, szükség esetén segítség kérésének módjai, formái</p> <p>Együttérzés másokkal, saját helyzet reális értékelése. Páros- és közösségi kapcsolatok körének áttekintése – hasonlóságok és különbségek számbavétele</p> <p>Közösségek – erőt adó és negatív hatású közösség körének áttekintése.</p> <p>Nemi, nemzetiségi, etnikai különbözőségek tartalmának tisztázása.</p>	<p>Szerepjáték, kapcsolat létesítése, viták rendezése, kapcsolat lezárása (szakítás), abúzus, zaklatás eseteinek felismerése, segítség kérésének lehetőségei. Bizalmi kapcsolat kialakításának lehetőségei.</p> <p>A közösségi élet szabályainak (törvények, házirend, napirend, munkarend) megismerése, cselekvés ezeknek megfelelően</p> <p>A közösség szabályainak be nem tartása, ennek következményei (rövid történetek elemzése, saját tapasztalat megfogalmazása).</p> <p>A társadalom tagjai sokszínűségének áttekintése, ezek elfogadása (férfi - nő, nemzetiségek saját környezetükben – más népek tagjai: bőrszín, nyelv, vallási különbözőségek, saját tapasztalatok ezzel kapcsolatban).</p>	<p>válaszoljon).</p> <p>A már tanult udvariassági formák gyakorlása, és bővítésük újabbakkal. A tárgyalt helyzetek átlátása, megértése, szükséges fogalmak tisztázása.</p> <p>Családtag, munkatárs, alkalmazott, teljesítmény, önzetlenség, hűség, ragaszkodás, érettség, felelőtlenség, házirend, napirend, kötelességtudó, megbízható.</p> <p>A tárgyalt helyzetek átlátása, megértése, szükséges fogalmak tisztázása, előítélet, tévhit</p>	<p>Tudjon bizalmi kapcsolat kialakítani erre megfelelő személlyel, sajátítsa el segítség kérésének formáit.</p> <p>Ismerje a kapcsolatalakítás lehetőségeit, szocializált formáit Ismerje fel és kerülje el a számára hátrányos, negatív hatású viselkedést és közösségeket Legyen képes a konfliktusok kialakulásának megelőzésére, ismerje a kialakult konfliktusok megoldásának lehetőségeit. Legyen képes asszertívításra</p>
---	---	--	---

12. évfolyam

Önismeret. Testi és lelki egészség Kialakult énkép, elnagyolt, de reális önismeret Érzelmek megfelelő kezelése. Számára fontos illetve lényegtelen körülmények felismerése..			Óraszám: 18
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Önjellemzés, reális önértékelés (jó- és rossz tulajdonságok, külső megjelenés, ujjlenyomat, hangszín</p> <p>Iskolai, munkahelyi, lakóhelyi kapcsolatok, osztálytársak, barátok.</p>	<p>Saját tulajdonságok számbavétele, feltérképezése. Irányított, beszélgetés, rajzolás. Önjellemzés készítése, és megismertetése a társakkal (önkritika).</p> <p>Külső és belső tulajdonságok számbavétele, fénykép nézegetése: régi – új, mi változott. A tulajdonságok csoportosítása különböző szempontok szerint (megváltoztatható tulajdonság: hajszín, állandó, csak egy emberre jellemző tulajdonság: ujjlenyomat).</p> <p>Önbírálat, mások bírálata, a kritika elfogadása, vélemény megvédése szituációs gyakorlatok a témával kapcsolatban (rendezetlen külsővel jelentél meg az iskolai ünnepélyen, a kulturált étkezés szabályait nem vetted figyelembe az osztálykiránduláson).</p> <p>Javaslatok és tervekészítés a „hibajavításra”. Képek, könyvek, videofilmek megtekintése. Beszélgetés, csoportosítás, szituációs játék. Érzelmi kapcsolatok feltérképezése, munkatársi, baráti, szeretet, szerelmi</p>	<p>jellemzés, tulajdonság, viselkedés, közérzet, hangulat, bírálat, dicséret, rokon, ismerős, titkolás – beismerés, illik – nem illik, bocsánatkérés, megbocsátás, tiszteletlenség, vita, veszekedés, gyűlölet, tettlegesség, törvényes, következmények vállalása, konfliktuskezelés,</p>	<p>A jó és a rossz tulajdonságokat felismerni. Önmagát és társait jellemezni (reális önismeret).</p> <p>Felelősséggel viselkedni (a kritika elviselése, kiállás a saját vélemény mellett, sérelmeiről beszélni). Hatékonyan és konstruktívan részt venni a szűkebb környezet életében.</p>

<p>Az emberi természet megnyilvánulásai, a helyes életvezetés kialakítása.</p> <p>Veszélyeztető tényezők, a káros hatások kivédése, kialakulásának megelőzése. (Dohányzás (aktív – passzív).</p> <p>Alkoholizmus, káros közösségek hatása (galéri, szekta). Fiatalok</p>	<p>kapcsolatok (rokonszenv, ellenszenv, őszinteség, hazugság, választás, döntés, helyzetek megoldása, a választott megoldás indoklása).</p> <p>Jellemzés készítése véletlenszerűen kiválasztott társról, a kapott jellemzés elfogadása, vagy elutasítása.</p> <p>Saját élmények a témával kapcsolatban (szóbeli beszámolók).</p> <p>Filmrészletek irodalmi szemelvények a témával kapcsolatban (Te mit tennél, azonosulás a szereplővel, ítéletalkotás, helyes, helytelen felismerése).</p> <p>Saját tapasztalatok az egészségi állapot, jó – rossz hangulat hatása a közérzetre.</p> <p>Tudatosság a negatív hatások kivédése érdekében (önmegfigyelés, önfegyelem, önkritika), megtörtén, és szimulált esetek közös megbeszélése.</p> <p>Jó – rossz, helyes – helytelen, hiba – bűn, bemutatásuk helyzetgyakorlatokban, állásfoglalás, reakció megbeszélése.</p> <p>Feszültségoldásra alkalmazott módszerek megosztása társakkal.</p> <p>Beszélgetés a káros szokásokról, előadás, tájékoztató film a negatív hatásokról.</p> <p>A feszültségoldás önpusztító formáinak kerülése (módszerek a lelki egyensúly visszaállítására). Megelőzés.</p> <p>Szituációs gyakorlatok a káros hatásokkal való találkozásokról, hogyan lehet ezeket elkerülni (alkohol, cigaretta és drog</p>	<p>egészségmegőrzés, szabálykövetés, prevenció</p>	<p>Megfogalmazni a társas kapcsolatokra vonatkozó igényét. Ismerni és használni az udvariassági formákat.</p> <p>Az egészséges életmód pozitív hatásaira rámutatni.</p> <p>Ismerje a káros szenvedélyek körét ismerni, legyen képes azokat elkerülni. Szükség esetén ismerje a segítségkérés módját és helyét, ismerje a segélykérő telefonszámokat.</p>
--	--	--	--

<p>bűnözés, kábítószer-használat. Fertőző betegségek (AIDS, hepatitis).</p> <p>Játékszenvedély (nyerőgép, számítógép, kártya, sportfogadás) Viták, érdekek, ellentétek megoldása békés úton, ha szükséges segítség igénybevételének módja. (A különböző, prevencióval foglalkozó szervezetek és technikák megismerése.)</p> <p>Beilleszkedés, alkalmazkodás, egymás tisztelete és segítése. Udvariassági formák ismerete, használata. Az „ÉN” kapcsolódása: szoros és felszínes kapcsolatok közötti különbségek észrevétele (a kapcsolatok kétoldalúak, a partner szándékától is függnek). Lelki bántalmak, sérelmek következményei. Feszültségoldás. Szeretet, szerelem érzése. Helyes viselkedés: – Érzelmi kapcsolatok férfi és nő között.</p>	<p>visszautasítása), a napirend és az egészséges életmód segítségével.</p>	<p>játékszenvedély, függőségkerülés, - elhárítás, titkolás, beismerés, önismeret, önjellemzés, önkritika, tervkészítés, hibajavítás, feszültségoldás, megelőzés, reális, pozitív és negatív változás, önpusztítás</p> <p>elfogadás, elutasítás, udvarlás, , szeretet, szerelem, szakítás, visszautasítás, viszonzatlan érzelmek, tartós, futó kapcsolat,</p>	
--	--	--	--

12. évfolyam

Az ítélőképesség, az erkölcsi- és az esztétikai érzék fejlesztése Saját és mások értékeinek felismerése, a pozitív tulajdonságok erősítése, vélemény kulturált megfogalmazása.			Óraszám: 8
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Az ember és az emberi kapcsolatok fejlődése, bővülése az egyéni élet során (életkori sajátosságok).</p> <p>Belső pozitív és negatív emberi tulajdonságok feltérképezése. Verbális és nem verbális jelek (mimika, testtartás, testbeszéd) felismerése és tudatos alkalmazása.</p> <p>Alkalmazkodás, választás, segítségkérés formáinak ismerete. Megértés más viselkedésével kapcsolatban. Vigasztalás, együttérzés, nagylelkűség. Véleménynyilvánítás megfelelő hangnemben és megfelelő összefüggésekben.</p>	<p>Irodalmi művekben, filmekben és más médiákban az ember és az emberi kapcsolatok fejlődésének, bővülésének megfigyelése.</p> <p>Érzelmek közlése, megértése képről, gesztusból, mimikából, testbeszédből. Minél kevesebb segítséggel vélemény megfogalmazása, felvállalása az adott csoportban.</p> <p>Viselkedésminták, napi helyzetek dramatizálása. Adott alkalomnak megfelelő külső megjelenés (ápoltság, öltözködés) jelentősége, annak pozitív és negatív hatása. Csoportos beszélgetés: párkapcsolatok, barátság, szerelem milyen az igazi barát, mi engedhető meg az iskolában, mikor van a testi szerelem ideje, partnercserék, betegségek, védekezés, házasság</p>	<p>A már tanult udvariassági formák gyakorlása, és bővítésük újabbakkal. A tárgyalt helyzetek átlátása, megértése, szükséges fogalmak tisztázása.</p> <p>Megbeszélte helyzetek helyes megoldásához szükséges formulák (térjen ki a konfliktusok elől, ne válaszoljon). Együttérzés, hűség,</p>	<p>Irodalmi művekben, filmekben és köznyelvi szövegekben emberi alaptulajdonságokat felismerni, megnevezni.</p> <p>Saját és mások viselkedését helyesen megítélni. Tudjon követendő példaképet választani és megindokolni a választását. Elítélendő magatartást felismerni. Helyzetnek megfelelő kommunikációs formákat és viselkedést gyakorolni. Kommunikációs és metakommunikációs jeleket összehangolni.</p> <p>Tudja a másik személyt meghallgatni, a kérdést megvitatni, ha indokolt, elfogadni az eltérő véleményt.</p>

	<p>a hazajárás ideje, munkamegosztás otthon, egyedüllét szükségessége, annak tapintatos közlési módja. Lehetőségek és következmények megbeszélése példákon keresztül. Szerepem a közösségben, törekvés a reális helyzetfelismerésre. Az egyén és a csoport kapcsolata.</p>	<p>családtag, munkatárs, alkalmazott, teljesítmény, önzetlenség, ragaszkodás, érettség, felelőtlenség, házirend, napirend, kötelességtudó, megbízható, szolidaritás</p>	
--	---	---	--

TESTNEVELÉS

Célok és feladatok

- tantárgy célja a minél önállóbb felnőtt élet tevékenységeinek megalapozásában a munkavégzéshez és az egészséges életmód folytatásához szükséges erőnlét, állóképesség, mozgásos ügyesség fejlesztése
- segíti az egészséges testi fejlődést, a motoros képességek fokozatos ügyesedését, korrigálja az esetlegesen jelen lévő tartási és mozgási rendellenességeket.
- fejlesztés játékos mozgásformákon alapul, és illeszkedik az egyéni képességekhez.
- támogatja a komplex személyiségfejlesztés megvalósulását szociális és emocionális aspektus hangsúlyával
- terápiás célja, hogy az értelmi fogyatékos fiatal kondicionális, koordinációs képességei és mozgásos cselekvésbiztonsága folyamatosan fejlődjen, erősítve a szocializációs, rehabilitációs folyamatokat, esélyt teremtve a gyakorlati évfolyamokon való helytállásra.
- az erkölcsi nevelés területén fontos szerepet játszik a szabályok, szabályosság ismeretének megerősítésében, a magatartásszabályozás befolyásolásában.
- önismeret és társas kultúra fejlesztése területén segíti az önismeret, önelfogadás képességét, a segítségnyújtásra és elfogadásra való törekvést.
- testi és lelki egészségre nevelés területén segíti az egészséges testmozgás és a fizikai aktivitás iránti igény folyamatosságát.
- testnevelés tantárgy az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterületen hozzájárul a verbális utasítások megértéséhez, a mozgások bemutatás vagy szóbeli irányítás alapján minél pontosabban és differenciáltabban történő kivitelezéséhez.
- tantárgy tanulása során fontos a tanulók figyelmének ráirányítása a harmonikus mozgás szépségeire és a mozgásművészet vagy a sportmozgások esztétikumának felismerésére

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

- mozgásos tevékenységek rendszeres végezésére, az egészséges testi fejlődés, edzettség, teherbíró képesség, az alapvető fizikai képességek szintjének emelése érdekében,
- sporteszközök rendeltetésszerű, balesetmentes használatára,
- sportjátékok játszására (egyszerűsített) szabályokkal, sportmérkőzések figyelemmel kísérésére.

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret:

Tematikai egység	11. osztály	12. osztály
Rendgyakorlatok, téri tájékozódás	20	20
Gimnasztikai gyakorlatok	35	35
Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok	50	50
Labdás gyakorlatok	35	35
Sportjátékok elemei	40	40

Évfolyam: 11.

<p>Rendgyakorlatok, téri tájékozódás Kialakult testkép, kommunikációs befogadó készség. Motiváltság az együttműködésre A mozgás igénye</p>			<p>Óraszám: 20</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Sorakozás</p> <p>Járások</p> <p>Testfordulatok</p> <p>Menetelés</p>	<p>Sorakozó magasság szerint.</p> <p>Járás egysoros, kétsoros, hámsoros oszlopban, nyitódás, záródás, helyben járás, jelre elindulás, megállás. Járás lábujjhegyen, sarkon.</p> <p>Sarkon jobbra, balra fordulatok vezényszóra. (Irányítással)</p> <p>Menetelés helyben járással, igazodás, sorbontás jobb, baloldal érzékelése. Vezényszavak megértése. Menetelés zenére, ritmustartás, ritmusváltás adott jelre.</p>	<p>nyit, zár, jobb, bal, igazodás, sorbontás, magas, alacsony</p>	<p>Felszólításokra adekvátan cselekedjen: sorakozás, irányváltoztatások, testrészek mozgatása (egyéni képességeknek megfelelően) Törekedjen a gyakorlatok minél pontosabb kivitelezésére Legyen számára örömforrás a mozgás</p>

Évfolyam: 11.

Gimnasztikai gyakorlatok Adott ritmus átvétele és követése			Óraszám: 35
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Két-három mozgáselem összekapcsolása. Kéziszer- és szabadgyakorlatok.	Begyakorolt mozgáselemek összekapcsolása, helyben futás magas térdemelés, terpeszállás törzshajlítás, bokaérintés. Négy ütemre végzett gyakorlatok: (alapállás, ugrás terpeszbe, kar oldalsó középtartásba, taps fej fölött, vissza alapállásba, mellső középtartásba, oldalsó középtartásba, terpesz, stb.) Szalag, babzsák, labda, medicinlabda, súlyzó, buzogány, karika, alkalmazásával végzett négyütemű gyakorlatok vezényszavak, számolás, zene segítségével. Begyakorolt gyakorlatsorok zenére, a testtartás, és ütemtartás figyelembe vételével.	négyütemű gyakorlat, terpeszállás, oldalsó középtartás, mellső középtartás, magas tartás, négyütemű gyakorlat, kéziszerek	Alapgyakorlatokat pontos végzése, hibák javítása. Izmok erősítése Legyen képes az alapgyakorlatokat huzamosabb ideig végezni. Értse meg az egyszerű utasításokat. Tudja a kéziszereket megfelelően használni

Évfolyam: 11.

Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok Erőnlét fejlesztése. A mozgás összerendezettsége			Óraszám: 50
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Guggolás	Guggoló járás,		

Kúszás, mászás	kúszás padok között, mászás kötélen, bordásfalon, kúszás akadályok között, mászás akadályon át		Gyakorlatok kitartó végzése, a hibák javítása.
Függeszkedés	bordásfal gyakorlatok (függeszkedés),	gyakorlatok megnevezése, sorozat, állórajt, tevékenységek megnevezése, méter,	Izmok erősítése.
Távolugrás	egy lábról elrugaszkodás távolugrás nekifutásból,		A szóbeli utasításokat értse meg és kövesse
Guruló átfordulás előre, hátra	sorozatban guruló átfordulások (guruló átfordulás előre sorozatban, háttal sorozatban guruló átfordulás, hátra),		Legyen képes egyre hosszabb ideig együttműködni a tartásjavító és izomerősítő gyakorlatokban
Állórajt, futás	állórajtból versenyfutás, helyben rugózásból elrugaszkodás,		
Egyensúlyozó járás	30-60 m-es versenyfutás állórajtból, egyensúlyozás talajon, padon (gerendán) pad merevítőjén.		

Évfolyam: 11.

Labdás gyakorlatok			Óraszám: 35
Önzetlen játék. Céltudatosság			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Kislabda dobás	Kislabda dobás, álló helyzetből. Célba dobás (kosár, kapu, céltábla).		Egyre pontosabban labdát vezetni, célba juttatni (kézzel, lábbal).
Átadások	Egykezes, kétkezes mellső átadások, különböző feladathelyzetekben.	gyakorlatok megnevezése, váltott kéz, dobóterpesz,	Szabályokat megérteni, betartani.
Labdavezetés	Váltott kézzel járás körben akadályok megkerülése,		

	labdavezetések. Labdavezetés (ügyesebb) lábbal cél felé, akadályok megkerülése. Dobóterpeszből kidobás, célba dobás, alsó felső dobás, lassú futás közben labdavezetés az ügyesebb kézzel.	labdavezetés,	Labdát vezetni egyre biztosabban.
--	---	---------------	-----------------------------------

Évfolyam: 11.

Sportjátékok elemei Szabálykövetés. Csapatszellem fontossága			Óraszám: 40
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Kosárlabda, röplabda, zsinórlabda	Alapállás – megindulás - megállás, labdavezetés, kosárra dobás, védekezés,	sportágak megnevezése, kosárpalánk, kosár, kosárlabda, szerva, szerválás, kapu, gól, tevékenységek megnevezése, kétkezes mellő átadás	Sportjátékokat játszani, mások játékát figyelemmel kíséni.
Pingpong	pingpongozás, átütés, szerválás, ütögetés, adogatás, alapállás, megindulás, megállás, labdavezetés, átadás, kapura		Rendszeresen sportolni. Betartani a sportjátékok elemei szabályait, és az eszközöket rendeltetésszerűen, balesetmentesen használni.
Labdarúgás	lövés, labda védeése,		
Tollaslabda, szivacs labda.	szivacs labda, tollaslabda ütögetés, átütés a háló másik oldalára.		
Roller, kerékpár, gördeszka, görkorcsolya, szánkó használata	Az időjárásnak megfelelő sporteszközök használata, az eszközök rendeltetésszerű használata, karbantartása, tárolása.		
Kidobós Teke, kugli, biliárd	Egyéni- és csapatversenyek rendezése, kulturált szurkolás (eredményhirdetés, cím megvédése, visszavágó).		A szabályokat minél pontosabban betartani.

Kondicionáló gépek minél szélesebb körű alkalmazása	Kondicionáló gépek célszerű és szakszerű használata, az erőnlét- és életmódjavító gyakorlatsorok elsajátítása és napirendbe építése		
---	---	--	--

Évfolyam: 12.

Rendgyakorlatok, téri tájékozódás Kialakult testkép, kommunikációs befogadó készség. Motiváltság az együttműködésre A mozgás igénye			Óraszám: 20
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Sorakozás Járások Testfordulatok Menetelés	Sorakozó magasság szerint. Járás egysoros, kétsoros, háromsoros oszlopban, nyitódás, záródás, helyben járás, jelre elindulás, megállás. Járás lábujjhegyen, sarkon. Sarkon jobbra, balra fordulatok vezényszóra. (Irányítással) Menetelés helyben járással, igazodás, sorbontás jobb, baloldal érzékelése. Vezényszavak megértése. Menetelés zenére, ritmustartás, ritmusváltás adott jelre.	nyit, zár, jobb, bal, igazodás, sorbontás, magas, alacsony	Felszólításokra adekvátan cselekedjen: sorakozás, irányváltoztatások, testrészek mozgatása (egyéni képességeknek megfelelően) Törekedjen a gyakorlatok minél pontosabb kivitelezésére Legyen számára örömforrás a mozgás

Évfolyam: 12.

Gimnasztikai gyakorlatok Adott ritmus átvétele és követése			Óraszám: 35
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Két-három mozgáselem összekapcsolása. Kéziszer- és szabadgyakorlatok.	Begyakorolt mozgáselemek összekapcsolása, helyben futás magas térdemelés, terpeszállás törzshajlítás, bokaérintés. Négy ütemre végzett gyakorlatok: (alapállás, ugrás terpeszbe, kar oldalsó középtartásba, taps fej fölött, vissza alapállásba, mellső középtartásba, oldalsó középtartásba, terpesz, stb.) Szalag, babzsák, labda, medicinlabda, súlyzó, buzogány, karika, alkalmazásával végzett négyütemű gyakorlatok vezényszavak, számolás, zene segítségével. Begyakorolt gyakorlatsorok zenére, a testtartás, és ütemtartás figyelembe vételével.	négyütemű gyakorlat, terpeszállás, oldalsó középtartás, mellső középtartás, magas tartás, négyütemű gyakorlat, kéziszerek	Alapgyakorlatokat pontos végzése, hibák javítása. Izmok erősítése Legyen képes az alapgyakorlatokat huzamosabb ideig végezni. Értse meg az egyszerű utasításokat. Tudja a kéziszereket megfelelően használni

Évfolyam: 11.

Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok Erőnlét fejlesztése. A mozgás összerendezettsége			Óraszám: 50
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Guggolás Kúszás, mászás Függeszkedés Távolugrás Guruló átfordulás előre, hátra Állórajt, futás Egyensúlyozó járás	Guggoló járás, kúszás padok között, mászás kötélen, bordásfalon, kúszás akadályok között, mászás akadályon át bordásfal gyakorlatok (függeszkedés), egy lábról elrugaszkodás távolugrás nekifutásból, sorozatban guruló átfordulások (guruló átfordulás előre sorozatban, háttal sorozatban guruló átfordulás, hátra), állórajtból versenyfutás, helyben rugózásból elrugaszkodás, , 30-60 m-es versenyfutás állórajtból, egyensúlyozás talajon, padon (gerendán) pad merevítőjén.	gyakorlatok megnevezése, sorozat, állórajt, tevékenységek megnevezése, méter,	Gyakorlatok kitartó végzése, a hibák javítása. Izmok erősítése. A szóbeli utasításokat értse meg és kövesse Legyen képes egyre hosszabb ideig együttműködni a tartásjavító és izomerősítő gyakorlatokban

Évfolyam: 12.

Labdás gyakorlatok Önzetlen játék. Céltudatosság			Óraszám: 35
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Kislabda dobás Átadások Labdavezetés	Kislabda dobás, álló helyzetből. Célba dobás (kosár, kapu, céltábla). Egykezes, kétkezes mellső átadások, különböző feladathelyzetekben. Váltott kézzel járás körben akadályok megkerülése, labdavezetések. Labdavezetés (ügyesebb) lábbal cél felé, akadályok megkerülése. Dobóterpeszből kidobás, célba dobás, alsó felső dobás, lassú futás közben labdavezetés az ügyesebb kézzel.	gyakorlatok megnevezése, váltott kéz, dobóterpesz, labdavezetés,	Egyre pontosabban labdát vezetni, célba juttatni (kézzel, lábbal). Szabályokat megérteni, betartani. Labdát vezetni egyre biztosabban.

Évfolyam: 12.

Sportjátékok elemei Szabálykövetés. Csapatszellem fontossága			Óraszám: 40
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Kosárlabda, röplabda, zsinórlabda</p> <p>Pingpong</p> <p>Labdarúgás</p> <p>Tollaslabda, szivacs labda.</p> <p>Roller, kerékpár, gördeszka, görkorcsolya, szánkó használata</p> <p>Kidobás</p> <p>Teke, kugli, biliárd</p> <p>Kondicionáló gépek minél szélesebb körű alkalmazása</p>	<p>Alapállás – megindulás - megállás, labdavezetés, kosárra dobás, védekezés,</p> <p>pingpongozás, átütés, szerválás, ütögetés, adogatás, alapállás, megindulás, megállás, labdavezetés, átadás, kapura</p> <p>lövés, labda védeése,</p> <p>szivacs labda, tollaslabda ütögetés, átütés a háló másik oldalára.</p> <p>Az időjárásnak megfelelő sporteszközök használata, az eszközök rendeltetésszerű használata, karbantartása, tárolása.</p> <p>Egyéni- és csapatversenyek rendezése, kulturált szurkolás (eredményhirdetés, cím megvédése, visszavágó).</p> <p>Kondicionáló gépek célszerű és szakszerű használata, az erőnlét- és életmódjavító gyakorlatsorok elsajátítása és napirendbe építése</p>	<p>sportágak megnevezése, kosárpálánk, kosár, kosárlabda, szerva, szerválás, kapu, gól, tevékenységek megnevezése, kétkezes mellső átadás</p>	<p>Sportjátékokat játszani, mások játékát figyelemmel kíséni.</p> <p>Rendszeresen sportolni. Betartani a sportjátékok elemei szabályait, és az eszközöket rendeltetésszerűen, balesetmentesen használni.</p> <p>A szabályokat minél pontosabban betartani.</p>

SZÖVÖTT-TÁRGY KÉSZÍTŐ

Célok és feladatok:

- Olyan elméleti ismeretanyagot nyújtani és megtanítani, amelyek nélkülözhetetlenek a szövés gyakorlati munkafolyamatai során az adott feladatok közvetlen elvégzéséhez.
- A képességekhez mértén megtanulni minél önállóbban szöni és használati termékeket (terítő, tarisznya, párna, szőnyeg) előállítani.
- Egyéni ötletek megvalósítása az alkotómunkában.
- Esztétikus munkadarabokat készíteni a megismert népi motívumok, szín és mintaváltozatok felhasználásával.
- Képesé válni a kitartó munkavégzésre, a hibák felismerésére és korrigálására.
- Alapvető tervezési ismeretek elsajátítása, az esztétikus mintázás, színhasználat gyakorlása, szövött tárgyak készítése során.
- Szövéstörténeti alapismeretek, népi motívumok, hagyományok megismerése, az esztétikai érzék fejlesztése és a népművészet iránti érdeklődés felkeltése.
- A szövő munka szeretetére, feladattudatra, kitartó munkavégzésre és minél nagyobb önállóságra nevelés, kulturált munkahelyi viselkedési szokások kialakítása.
- A tevékenységek során felmerülő problémák hatékony megoldásának, kezelésének gyakorlása és megtanulása.
- A gyakorlati tevékenységek során használt eszközök körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő alkalmazásának elsajátítása.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

- hatékony munkavégzés az oktatóval, pedagógussal és a társakkal
- szükséges viselkedési formák, szabályok betartása munkavégzés közben
- reális önismeret, önkritika, önértékelés kialakulása a gyakorlati tevékenységen keresztül
- képes önállóan elvégezni a tőle kért feladatot, képességeitől függően
- képes a munkaeszközöket felelősségteljesen, rendeltetésszerűen használni, hogy megóvja saját és társai testi épségét
- közvetlen tapasztalatot szerez természeti értékeinkből, megismeri a szövéshez szükséges alapanyagokat, eszközöket
- betekintést nyer hagyományainkba és népi kultúránkba
- kialakul a munka szeretete, felfedezi saját képességbeli értékeit

Értékelés: félévkor és évvégén érdemjeggyel

Eszközигény:

- Szövőkeretek, szövőállványok, szövőszék, tartozékok, vetélő, leverő villa
- Ollók (balkezes szükség szerint)
- Felvetőfonalak
- Szövőfonalak
- Maradék fonalak, varrocérna, tű, mérőszalag
- Kartonok
- Színes kivágó papírok
- Ragasztó, vonalzó
- Műszaki rajzlapok

Szemléltető eszközök

- Textilminta gyűjtemény, fonalgűjtemény
- Különféle összetételű anyagvágatok
- Oktatótáblák
- Szakkönyvek, tankönyvek, szaklapok
- Szőnyegfotók
- DVD

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeretek

Évfolyam	11	12
Heti órakeret	10	9
2 éves órakeret	720	648
Ebből kötött	620	584
Szabadon tervezhető órakeret	100	64

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör/Évfolyam	11-12	11	12
Anyagismeret	26	13	13
Szakmai ismeret	40	20	20
Tervezés	24	12	12
Népművészeti alapismeretek	12	12	-
Esztétika néprajz	12	-	12
Szakmai gyakorlat	406	203	203
Szabadon tervezhető órakeret	164	100	64

Évfolyam: 11.

Anyagismeret Textilmunkákhoz szükséges eszközök, alapanyagok és azok felhasználási területeinek ismerete.			Óraszám: 13
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Mesterséges és természetes szálás anyagok. A szálás anyagok tulajdonságai, viselkedésük hő, folyadék hatására.</p> <p>A szálás anyagok felhasználási területei és módjai.</p> <p>Fonalgyártás műveletei Természetes eredetű fonalak kikészítési eljárásai, színezése</p>	<p>Ismerkedés a textilipari alapanyagokkal. Fonalgyűjtemény megtekintése.</p> <p>Kereskedelmi forgalomban lévő fonalak megismerése. Vásárlás egy fonalüzletben.</p> <p>Fonal nagyüzemi előállításának megtekintése. Motring, gombolyag szétválogatása. Gombolyítás gyakorlása. Szálás anyagok felismerése égetési próbával.</p>	<p>Természetes szálás anyagok: állati eredetűek, növényi eredetűek. Mesterséges szálás anyagok.</p> <p>Elemi szál, fonalgyártás műveletei, sodrás, festőnövények, színezés, festhetőség, pác</p>	<p>A tanuló váljon képessé az alapanyagok adott szempontok szerinti megfigyelésére, összehasonlítására, csoportosítására. Ismerje a természetes szálás anyagokat, az állati és növényi eredetű fonalak tulajdonságait, felhasználási módjait.</p> <p>Tudja a motringot a gombolyagtól megkülönböztetni. Tudjon gombolyítani.</p>

Festőnövények	Festőnövények gyűjtése. Sárgítás pongyolapityanggal, hagymahéjjal, barnítás diófalevéllel. Fonalak csoportosítása, rendezése tulajdonságaik alapján.		Ismerje fel és gyűjtse az alapvető festőnövényeket. Tudjon természetes eredetű fonalakat segítségével festeni (sárgítás)
---------------	--	--	---

Évfolyam: 11.

Szakmai ismeret Kultúrtörténeti alapismeretek, instrukciók megértése és követése, körültekintő magatartás			20 óra
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A fonás és szövés története és eszközeinek fejlődése. A szövés története Magyarországon és a Kárpát-medencében.	Szövéstörténettel, népművészettel kapcsolatos filmek, anyagok, könyvek tanulmányozása, megbeszélése, Néprajzi Múzeum, Skanzen, helyi gyűjtemények, szöttesek megtekintése.	kezdetleges, ősi eszközök, tárgyi örökség (guzsaly, gyalogorsó, szárnyas orsó) nemezelés	Bővüljenek a kultúrtörténeti ismeretek: a tanulók ismerjék meg régebbi korok életmódját, hagyományait, népszokásait, a szövés történetét és eszközeinek fejlődését.

<p>Fonással és szövással kapcsolatos alapfogalmak.</p> <p>A szövést előkészítő műveletek. A szövés eszközei. A fonott, szőtt anyagok felhasználási lehetőségei.</p> <p>A nemezeléshez szükséges anyagok</p>	<p>Fonás eszközeinek megismerése, a fonás gyakorlása.</p> <p>A szövés előkészítő műveleteinek bemutatása: láncfonal, vetülékfonal, vetőfa, szövőkeret (közepes, váltós) felvetése segítséggel. Tervkészítés: megfelelő mintaelem kiválasztása: egyszerűbb csíkminták, sorminták lemérése papírra, megfelelő két színnel való kiszínezése. Megfigyelés: álló szövőkeret felvetésének bemutatása, keret részeinek bemutatása,</p>	<p>szövött textília, szöttes, szövőkeret, szövőszék felvetőfonal, felvetés sorminta, csíkminta, tervezés A szövőkeret részei: hengerek, nyüstfa, fémvetelő pálca, talp, tartókeret. Szövéshez használt kézi eszközök: vetélők, leverő villa, láncfonal, vetülékfonal, kötés, kötéspon.</p>	<p>A szövés iránti érdeklődés felkeltése, ösztönzés a kitartó munkavégzésre. Megismertetni a fonáshoz, nemezeléshez, szövéshez szükséges eszközöket, azok adekvát használatát gyakorolni. Legyenek képesek a tanulók a szövéshez kapcsolódó alapfogalmakat elsajátítani, és az instrukciókat követő munkavégzésre. Tudják a funkciónak megfelelő anyagokat és eszközöket kiválasztani. Ismerjék meg a vízszintes szövőszék szerepét és balesetmentes használatát.</p> <p>Tudjanak nemezlabdát, nemezbabát, nemezterítőt készíteni.</p>
---	---	--	--

és műveletek.	tanulmányozása. Nemezelés, nemeztárgyak (pl.: baba, labda) készítése		A szövést előkészítő műveleteket kitartóan végezni.
---------------	--	--	---

Évfolyam: 11.

Tervezés: Alapszínek, téri irányok, mértékegységek ismerete. Festési gyakorlatok.		Óraszám: 12	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Színek	Színek csoportosítása: alapszínek kevert színek.	alap és mintázó színek,	Tudja a tanuló színeket csoportosítani alap- és kevert színek szerint.
Színelmélet	Füzetbe színkeverés temperával.	színkeverés, színkör, színkontraszt, színárnyalatok színek tónusai: hideg, meleg színek	Színek tónusának (hideg, meleg) megismerése. Tudjon kevert színeket előállítani festékkel (narancs, zöld, lila, barna). Tudjon terítőt tervezni hideg és meleg színekkel. Tudjon páros és páratlan csíkritmusban tervezni.
Ritmusok és kompozíciók.	Papírragasztás a színskála szerint. Színkontraszt készítése festékkel. Játék a színekkel,	A színek hangulati szerepe, térhatása. páros és	

<p>Mértékegységek, arányok, térkitöltés.</p>	<p>festéssel, színezéssel. Kompozíció készítése hideg színekkel, majd meleg színekkel. Terítő tervezése meleg színekkel (papírvágás, ragasztás). Terítő tervezése hideg színekkel (festéssel).</p> <p>Mérőeszközök csoportosítása, használata. Tervezés páros és páratlan csíkritmusban. Szimmetrikus kompozíciók tervezése. Mintaelemek alkalmazása.</p>	<p>páratlan csíkritmus</p>	<p>Mértékegység („cm”) helyes használata mérőszalag segítségével. Váljon képessé a megtanult téri irányokat adekvátan alkalmazni a tervezési folyamatban.</p>
--	---	----------------------------	---

Évfolyam: 11.

Népművészeti alapismeretek: Ünnepek, ünnepi szokásainak ismerete. Népi hagyományokat ünnepekhez társítani.			Óraszám: 12
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Ünnepekhez kapcsolódó népszokások.</p> <p>Népi kismesterségek</p> <p>Népművészeti alapismeretek</p>	<p>„Népművészet” könyv nézegetése.</p> <p>„Népi kismesterségek” diafilmek megtekintése.</p> <p>Népművészeti könyvek megtekintése. „A népszokások”- diafilmvetítés. Anyaggyűjtés, beszélgetés.</p>	<p>Ünnepekhez kapcsolódó népszokások néhány jellemző motívumának megismertetése. népi játékok, népviselet, népdalok.</p> <p>Népi kismesterségek: népi faragóművészet, bőrmunka, hímzés, csipke, mézesbábosság, hímes tojás, fonás, szövés.</p>	<p>A tanuló ismerje az egyes népszokások jellemzőit (pl. farsangolás).</p> <p>A tanuló ismerje meg a népi kismesterségek jellemző vonásait.</p> <p>A tanuló ismerje meg a legjellemzőbb, legismertebb népszokásokat (például húsvétkor a tojásfestés).</p>

Évfolyam: 11.

<p>Szakmai gyakorlat: Színek, téri irányok, a szövéshez szükséges alapanyagok, eszközök ismerete és adekvát használata. Kulturált, társakat nem zavaró viselkedési szokások. Szóbeli utasítások megértése, követése. Esztétikus, mutatós szövött használati tárgyakat készíteni minél nagyobb önállósággal.</p>			<p>Óraszám: 303</p>
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A fonás és a szövés alapanyagai A fonás műveletei és eszközei</p> <p>A szövés előkészítő műveletei.</p>	<p>Alapanyagok kiválasztása. Szükséges fonalmennyiség kiszámítása. A fonás előkészítése - elrendezése. Sodrás, fonás: körmönfonás, kötélsodrás. Zsinórkészítés szarvacskával. Szövés széklábán, szádfán, karmantyún</p> <p>A felvetés és a csomózási technikák gyakorlása. Színek meghatározása,</p>	<p>fonás, sodrás, körmönfonás,</p> <p>felvetőszál, kezdő és végszálak, behúzás, láncfonal, vetülékfonal csomófajták: kettős csomó, halászcsozó, takácscsomó</p>	<p>Legyen képes a tanuló az alapanyagok kiválasztására: szín, mennyiség, minőség szerint. Ismerje a láncfonalat és a vetülékfonalat, kötésmódokat, szedetttes technikát. Legyen képes a tevékenységnek megfelelő eszközöket kiválasztani.</p>

<p>A kézi szövés műveletei. Szövés egyszerű eszközökkel. Szövés vakkereten Terítő, futó, tarisznya, párna szövése.</p>	<p>mintaterv készítése. Szövés helyes elkezdése, előszövés. Egyenletes, spontán szövés, tömörítés, feszítés, váltás kis kereten. Szövés alapkötése.</p>	<p>Szövés közben használt eszközök: leverő villa, vetelő, vetőfa A szövés befejező műveletei.</p>	<p>Segítséggel tudja a munkát, munkadarabot elkezdni és eldolgozni. Ismerje fel a hibákat és legyen képes azokat javítani vagy a javításhoz segítséget kérni. A munkadarabok készítése során legyen képes egyszerű minták alkalmazására és harmonikus színhasználatra, valamint egyéni ötleteinek megvalósításra. Fokozódó önállósággal képessé válni a kitartó munkavégzésre.</p>
<p>Geometrikus minták kialakítása különböző kötésmódokkal</p>	<p>Vetülék felületű szövés. Szövés vászonkötéssel. Szövés befejezésének megismerése - szélek eldolgozása, szövés levágása, eldolgozása csomózással, szélek összevarrása, zsinórkészítés Szövés, kapuvonal helyes tartásával. Szövés 2 színnel, 2 vetelővel. Lánc és vetülékfonalak</p>	<p>Alapkötések: vászon, sávoly, atlasz, szedettes, „borzas” szövése. Likatos, egyszálon forduló technikák. Szőnyeghibák, szőnyegek kezelése, karbantartása.</p>	<p>Egyéni képességekhez mérten segítséggel az alábbi tevékenységeket végezni: 2 szállal sodorni, 3 szállal fonni, két szállal (zsinórt, hajpántot készíteni) zsinórt készíteni szarvacskával, szőni szádfán, szalagot szőni, karmantyúbabát készíteni, egyenletes spontán szövést gyakorolni váltós kis kereten, széleket helyesen eldolgozni.</p>

<p>Szőnyegszövés egyszerű csíkmintával</p> <p>Szővőszékek, szövő eszközök karbantartása.</p>	<p>előkészítése, kiválasztása, felvetés segítségével. Kötésmódok bemutatása: likatos (torontáli), egy szálon forduló, két szál közti (svéd).</p> <p>Minták, csíkritmusok alkalmazása. Szövött tárgyak készítése (pl.: telefontok, papírzsebkendő tartó, terítő, párna, szőnyeg)</p> <p>Balesetvédelmi oktatás</p>		<p>Tudjon egyszerű csíkritmusú használati tárgyakat szőni és mintázni.</p>
--	---	--	--

Évfolyam: 12.

Anyagismeret Textilmunkákhoz szükséges eszközök, alapanyagok és azok felhasználási területeinek ismerete.			Óraszám: 13
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Mesterséges és természetes szálás anyagok. A szálás anyagok tulajdonságai, viselkedésük hő, folyadék hatására.</p> <p>A szálás anyagok felhasználási területei és módjai.</p> <p>Fonalgyártás műveletei Természetes eredetű fonalak kikészítési eljárásai, színezése</p>	<p>Ismerkedés a textilipari alapanyagokkal. Fonalgyűjtemény megtekintése.</p> <p>Kereskedelmi forgalomban lévő fonalak megismerése. Vásárlás egy fonalüzletben.</p> <p>Fonal nagyüzemi előállításának megtekintése. Motring, gombolyag szétválogatása. Gombolyítás gyakorlása. Szálás anyagok felismerése égetési próbával.</p>	<p>.Természetes szálás anyagok: állati eredetűek, növényi eredetűek. Mesterséges szálás anyagok.</p> <p>Elemi szál, fonalgyártás műveletei, sodrás, festőnövények, színezés, festhetőség, pác</p>	<p>A tanuló váljon képessé az alapanyagok adott szempontok szerinti megfigyelésére, összehasonlítására, csoportosítására. Ismerje a természetes szálás anyagokat, az állati és növényi eredetű fonalak tulajdonságait, felhasználási módjait.</p> <p>Tudja a motringot a gombolyagtól megkülönböztetni. Tudjon gombolyítani.</p>

Festőnövények	Festőnövények gyűjtése. Sárgítás pongyolapityanggal, hagymahéjjal, barnítás diófalevéllel. Fonalak csoportosítása, rendezése tulajdonságaik alapján.		Ismerje fel és gyűjtse az alapvető festőnövényeket. Tudjon természetes eredetű fonalakat segítségével festeni (sárgítás)
---------------	--	--	---

Évfolyam: 12.

Szakmai ismeret Kultúrtörténeti alapismeretek, instrukciók megértése és követése, körültekintő magatartás			20 óra
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A fonás és szövés története és eszközeinek fejlődése. A szövés története Magyarországon és a Kárpát-medencében.	Szövéstörténettel, népművészettel kapcsolatos filmek, anyagok, könyvek tanulmányozása, megbeszélése, Néprajzi Múzeum, Skanzen, helyi gyűjtemények, szöttesek megtekintése.	kezdetleges, ősi eszközök, tárgyi örökség (guzsaly, gyalogorsó, szárnyas orsó) nemezelés	Bővüljenek a kultúrtörténeti ismeretek: a tanulók ismerjék meg régebbi korok életmódját, hagyományait, népszokásait, a szövés történetét és eszközeinek fejlődését.

<p>Fonással és szövéssel kapcsolatos alapfogalmak.</p> <p>A szövést előkészítő műveletek. A szövés eszközei. A fonott, szőtt anyagok felhasználási lehetőségei.</p> <p>A nemezeléshez szükséges anyagok</p>	<p>Fonás eszközeinek megismerése, a fonás gyakorlása.</p> <p>A szövés előkészítő műveleteinek bemutatása: láncfonal, vetülékfonal, vetőfa, szövőkeret (közepes, váltós) felvetése segítséggel. Tervkészítés: megfelelő mintaelem kiválasztása: egyszerűbb csíkminták, sorminták lemérése papírra, megfelelő két színnel való kiszínezése. Megfigyelés: álló szövőkeret felvetésének bemutatása, keret részeinek bemutatása,</p>	<p>szövött textília, szöttes, szövőkeret, szövőszék felvetőfonal, felvetés sorminta, csíkminta, tervezés A szövőkeret részei: hengerek, nyüstfa, fémvetelő pálca, talp, tartókeret. Szövéshez használt kézi eszközök: vetélők, leverő villa, láncfonal, vetülékfonal, kötés, kötéspon.</p>	<p>A szövés iránti érdeklődés felkeltése, ösztönzés a kitartó munkavégzésre. Megismertetni a fonáshoz, nemezeléshez, szövéshez szükséges eszközöket, azok adekvát használatát gyakorolni. Legyenek képesek a tanulók a szövéshez kapcsolódó alapfogalmakat elsajátítani, és az instrukciókat követő munkavégzésre. Tudják a funkciónak megfelelő anyagokat és eszközöket kiválasztani. Ismerjék meg a vízszintes szövőszék szerepét és balesetmentes használatát.</p> <p>Tudjanak nemezlabdát, nemezbabát, nemezterítőt készíteni.</p>
---	---	--	--

és műveletek.	tanulmányozása. Nemezelés, nemeztárgyak (pl.: baba, labda) készítése		A szövést előkészítő műveleteket kitartóan végezni.
---------------	--	--	---

Évfolyam: 12.

Tervezés: Alapszínek, téri irányok, mértékegységek ismerete. Festési gyakorlatok.			Óraszám: 12
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Színek	Színek csoportosítása: alapszínek kevert színek.	alap és mintázó színek,	Tudja a tanuló színeket csoportosítani alap- és kevert színek szerint.
Színelmélet	Füzetbe színkeverés temperával.	színkeverés, színkör, színkontraszt, színárnyalatok színek tónusai: hideg, meleg színek	Színek tónusának (hideg, meleg) megismerése. Tudjon kevert színeket előállítani festékkel (narancs, zöld, lila, barna). Tudjon terítőt tervezni hideg és meleg színekkel. Tudjon páros és páratlan csíkritmusban tervezni.
Ritmusok és kompozíciók.	Papírragasztás a színskála szerint. Színkontraszt készítése festékkel. Játék a színekkel,	A színek hangulati szerepe, térhatása. páros és	

<p>Mértékegységek, arányok, térkitöltés.</p>	<p>festéssel, színezéssel. Kompozíció készítése hideg színekkel, majd meleg színekkel. Terítő tervezése meleg színekkel (papírvágás, ragasztás). Terítő tervezése hideg színekkel (festéssel).</p> <p>Mérőeszközök csoportosítása, használata. Tervezés páros és páratlan csíkritmusban. Szimmetrikus kompozíciók tervezése. Mintaelemek alkalmazása.</p>	<p>páratlan csíkritmus</p>	<p>Mértékegység („cm”) helyes használata mérőszalag segítségével. Váljon képessé a megtanult téri irányokat adekvátan alkalmazni a tervezési folyamatban.</p>
--	---	----------------------------	---

Évfolyam: 12.

<p>Esztétika, néprajz: Népművészeti alapismeretek, népszokások, népi kismesterségek ismerete. Bővíteni a néprajzi ismereteket, fejleszteni az esztétikai érzéket. Az érdeklődést felkelteni népünk hagyományai, népszokásai, tárgyi örökségei iránt.</p>			<p>Óraszám: 12</p>
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Esztétika, néprajz</p> <p>Népi szövés a Kárpát-medencében.</p> <p>Népi hagyományok.</p>	<p>Szakmai kirándulások, múzeumlátogatások a népi kultúra tükrében.</p> <p>„Szóttas gyűjtemény”, motívumok megismerése, csoportosítása. Térkép használata. „Népi szóttések”-könyv, videofilm nézése, a látottak megbeszélése.</p>	<p>„Művészet és mesterség”- díszítés és hagyomány. Kézművesség, iparművészet.</p> <p>Magyarország ünnepi hagyományai, népszokásai, jellemző évfordulói. Ünnepekkel kapcsolatos tárgykultúra. Motívumok. Népcsoportok jellemző díszítő elemei.</p>	<p>A tanuló ismerjen néhány magyarországi hagyományt és népszokást.</p> <p>A tanuló ismerje fel a székely festékes szőnyeget és motívumait. A tanuló ismerje a mintaelemeket: virág, hal, grádics, fésűfog.</p>

		Moldvai csángó, széki, palóc, sárközi, mezősegi, kalotaszegi, sokác szóttések, szóttés motívumok. Hagyományőrzés	
--	--	--	--

Évfolyam: 12.

<p>Szakmai gyakorlat: Színek, téri irányok, a szövéshez szükséges alapanyagok, eszközök ismerete és adekvát használata. Kulturált, társakat nem zavaró viselkedési szokások. Szóbeli utasítások megértése, követése. Esztétikus, mutatós szövött használati tárgyakat készíteni minél nagyobb önállósággal.</p>			<p>Óraszám: 267</p>
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A fonás és a szövés alapanyagai A fonás műveletei és eszközei</p>	<p>Alapanyagok kiválasztása. Szükséges fonalmennyiség kiszámítása. A fonás előkészítése - elrendezése. Sodrás, fonás: körmönfonás, kötélsondrás. Zsinórkészítés szarvacskával.</p>	<p>fonás, sodrás, körmönfonás,</p>	

<p>A szövés előkészítő műveletei.</p> <p>A kézi szövés műveletei. Szövés egyszerű eszközökkel. Szövés vakkereten Terítő, futó, tarisznya, párna szövése.</p>	<p>Szövés széklábán, szádfán, karmantyún</p> <p>A felvetés és a csomózási technikák gyakorlása. Színek meghatározása, mintaterv készítése.</p> <p>Szövés helyes elkezdése, előszövés. Egyenletes, spontán szövés, tömörítés, feszítés, váltás kis kereten. Szövés alapkötése.</p>	<p>felvetőszál, kezdő és végszálak, behúzás, láncfonal, vetülékfonal csomófajták: kettős csomó, halászcsomó, takácscsomó</p> <p>Szövés közben használt eszközök: leverő villa, vetélő, vetőfa A szövés befejező műveletei.</p>	<p>Legyen képes a tanuló az alapanyagok kiválasztására: szín, mennyiség, minőség szerint. Ismerje a láncfonalat és a vetülékfonalat, kötésmódokat, szedetttes technikát. Legyen képes a tevékenységnek megfelelő eszközöket kiválasztani.</p> <p>Segítséggel tudja a munkát, munkadarabot elkezdni és eldolgozni. Ismerje fel a hibákat és legyen képes azokat javítani vagy a javításhoz segítséget kérni. A munkadarabok készítése során legyen képes egyszerű minták alkalmazására és harmonikus színhasználatra, valamint egyéni ötleteinek megvalósításra. Fokozódó önállósággal képessé válni a kitartó munkavégzésre.</p>
<p>Geometrikus minták kialakítása különböző kötésmódokkal</p>	<p>Vetülék felületű szövés. Szövés vászonkötéssel. Szövés befejezésének megismerése - szélek eldolgozása, szövés levágása, eldolgozása csomózással, szélek</p>	<p>Alapkötések: vászon, sávoly, atlasz, szedetttes, „borzas” szövése. Likatos, egyszálon forduló technikák. Szőnyeghibák, szőnyegek kezelése, karbantartása.</p>	<p>Egyéni képességekhez mérten segítséggel az alábbi tevékenységeket végezni: 2 szállal sodorni, 3 szállal fonni, két szállal (zsinórt, hajpántot készíteni) zsinórt készíteni szarvacskával, szőni szádfán, szalagot szőni, karmantyúbabát készíteni, egyenletes spontán szövést gyakorolni váltós kis kereten, széleket helyesen eldolgozni.</p>

<p>Szönyegszövés egyszerű csíkmintával</p> <p>Szövőszékek, szövő eszközök karbantartása.</p>	<p>összevarrása, zsinórkészítés Szövés, kapuvonal helyes tartásával. Szövés 2 színnel, 2 vetélővel. Lánc és vetülékfonalak előkészítése, kiválasztása, felvetés segítségével. Kötésmódok bemutatása: likatos (torontáli), egy szálon forduló, két szál közti (svéd). Minták, csíkritmusok alkalmazása. Szövött tárgyak készítése (pl.: telefontok, papírzsebkendő tartó, terítő, párna, szőnyeg) Balesetvédelmi oktatás</p>		<p>Tudjon egyszerű csíkritmusú használati tárgyakat szőni és mintázni.</p>
--	---	--	--

UDVAROS

Célok és feladatok

- Udvarok, parkok, útjainak gondozási, ápolási, karbantartási munkálatainak elsajátítása,
- egyéni megsegítéssel legyenek képesek felnőttként munkát vállalni, a munkaerőpiacon segítséggel eredményesen helytállni.
- A munkavégzéshez szükséges kötöttségek, szabályok viselkedési normák elsajátítása
- egyszerű, különösebb elméleti felkészültséget nem igénylő udvarosi munkafolyamatok elvégzése megfelelő irányítás mellett.
- Egészséges életmódhoz tartozó szokások kialakítása, vigyázzon egészségére, kerülje a káros szokások kialakulását.
- Ismerje meg és tartsa be a tanuló a munka- és egészségvédelemre vonatkozó szabályokat.
- Legyen igénye a közvetlen környezetének szép kialakítására, szívesen tartózkodjon a jó levegőn, szeresse a természetet, tudjon dolgozni a megfelelő szerszámokkal, eszközökkel.
- Fokozottan szokjon hozzá a munkaidő szerinti terheléshez, egyéni terhelhetőségének megfelelően.
- Segítséggel képes legyen társaival megfelelően együtt dolgozni.
- Tudja emberi kapcsolataiban az egyet nem értést kezelni, és kevésbé sérüljön a vitákban. Legyen képes bizalommal fordulni szűkebb, és tágabb környezetéhez amennyiben segítségre van szüksége.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanuló

- igényli közvetlen környezetének szép kialakítását,
- ismeri, és tud tájékozódni a munkaterületen,
- képes kiválasztani a munkavégzéshez szükséges öltözéket és eszközöket,
- tud utasításokat végrehajtani,
- törekszik a kitartó és folyamatos munkavégzésre,
- elsajátítja a másokkal való együttműködést a feladatok végzése során,
- megismeri az eredmények eléréséhez szükséges rendszeresség, kitartás és pontosság fontosságát, munkájának elismerése által megéli személyes fontosságát,

- elsajátítja az egészség megóvásához szükséges egészségügyi alapismereteket, és alapvető higiéniai szokásokat,
- törekszik környezetszennyezéstől mentes életmód megvalósítására, megtanulására és közvetítésére.

Értékelés: félévkor és tanév végén érdemjeggyel

Eszköz igény:

1. cirokseprű,
2. vesszősöprű,
3. lombseprű,
4. ásó,
5. gereblye,
6. kapa,
7. lapát,
8. hólapát,
9. szemétlapát,
10. ültetőfa,
11. sorkihúzó,
12. metszőolló,
13. fűnyíró,
14. sövénynyíró,
15. aprómagvető,
16. szaporító láda,
17. komposzt,
18. fólia, fóliazsák

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör	11. osztály	12. osztály
Munka-, egészség- és balesetvédelem	8	8
Környezetvédelem	16	16
Anyag-eszközismeret	44	44
Éghajlati ismeretek	16	16
Talajtani ismeretek	36	36
Munkavállalói ismeretek	24	24

Évfolyam: 11.

Munka-, egészség- és balesetvédelem Előírások, veszélyhelyzetek ismerete, megelőzésük. Tennivaló baleset esetén.			Óraszám: 8
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Munkavégzéshez nélkülözhetetlen balesetvédelmi előírások ismerete.	Tűz- és balesetvédelmi előírások megismerése. Tűz és baleset esetén szükséges teendők, mentések, értesítendők körének megismerése.	munkavédelem, balesetvédelem, egészségvédelem, baleset, veszély, elsősegély, mentőláda, munka közben használt eszközök, anyagok neve, munkaruha, védőruha, használati utasítás, vegyszer, tisztítószer, munkavédelmi eszközök	Balesetvédelmi szabályok megismertetése és betartása, a balesetmentes eszköz- és szerszámhasználat, a takarékos anyaghasználat megtanítása. A munkaterület használati rendjének és szabályainak megismerése, az önmaga és társai érdekében szükséges védő-, óvó előírások megismerése, fontosságuk felismerése Munkaruha, védőfelszerelések ismerete, használatának begyakorlása, a munka során alkalmazott vegyi anyagok ismerete, alkalmazási szabályainak betartása Eszközök, gépek használatára vonatkozó biztonsági szabályok megismerése. A tanuló legyen tudatában a munkahelyi biztonság szükségességének, törekedjen a
Veszélyes gépek, eszközök, tevékenységek.	Az elvárt viselkedés szabályozása.		
Veszélyes alapanyagok, energiaforrások.	Baleseti sérülés ellátásának szimulálása, elsősegélyláda tartalmának összeválogatása, alkalmazásának gyakorlása. Tűzvédelmi gyakorlat. Segélyhívások, segítségkérés helye, szimulálása, mentők, tűzoltók, rendőrség, segélyvonal. Tájékozódás, térérzékelés fejlesztése.		
Tisztításhoz, takarításhoz használt vegyi anyagok alapvető ismerete, hozzájuk kapcsolódó balesetvédelmi tudnivalók.			
A növényápolás, talajtechnológiai eljárások, komposztálás során szükséges egészségvédelmi gyakorlat elsajátítása.			
Munkaruha, védőruha, munkacipő, védő és óvó eszközök			
Elsősegély-nyújtási alapismeretek, elsősegélyláda helye, tartalma.			
Egészségvédelem a munkahelyen.			

			biztonságos, önálló munkavégzésre, tartsa be a vonatkozó szabályokat, utasításokat.
--	--	--	---

Évfolyam: 11.

Környezetvédelem Takarékoskodás, környezettudatos életszemlélet kialakítása.			Óraszám: 16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Ökológiai alapismeretek	A megismert éghajlati, időjárási tényezők, jelenségek ismerete, a következmények tervezése. A tanulmányok során megismert növények és állatok tulajdonságainak és hasznosságának számbavétele.	Természetes és mesterséges környezet, törzsfajlás, mutáció,	Takarékoskodás, környezettudatos életszemlélet kialakítása Tudja értelmezni a képi és szöveges információkat.
Környezetszennyezés	Szennyezőanyagok, szennyezés megelőzés, szennyezésmentesítés. Szöveges és képi információk értelmezése.	ökoszemlélet, környezetszennyezés,	Törekedjen a szelektív hulladékgyűjtésre. Ismerje és alkalmazza a komposztálás műveleteit.
A környezettudatos szemléletmód és gondolkozás kialakítása.	Környezeti ártalmak feltérképezése, környezetvédelem, környezetmegóvás.	civilizációs ártalom, környezetvédelem,	Érezze át a felelősséget a zöld környezet megóvására.
Háztartási hulladék	Szerves-, szervetlen anyagok, szelektív gyűjtés, komposztálás. Szöveges és képi információk értelmezése.	szerves-szervetlen anyagok, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás.	
A természet szépségének, célszerűségének megélése.	A zöld környezet gondozására, megóvására irányuló felelősség átérzése.		

Évfolyam: 11.

Anyag-eszközismeret Környezetünk átalakítása, munkafolyamatok, anyagok (anyagismeret) és eszközök (eszközhasználat) segítségével.			Óraszám: 44
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Munkahelyi műhelyben helyes viselkedési szabályok kialakítása.	A társadalmi, munkahelyi beilleszkedéshez szükséges viselkedésformák elsajátítása.	A feladatvégzésekkel kapcsolatos anyag- és eszközfogalmak (cirokseprű, vesszősöprű, lombseprű, ásó, gereblye, kapa, lapát, hólapát, szemétlapát, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló, fűnyíró, sövénynyíró, aprómagvető, szaporító láda, komposzt, fólia, fóliazsák) A baleset-, munka-, környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmak (védőkesztyű, védőszemüveg, térdvédő, munkaruha)	
Az udvar, a szabad környezet berendezéseinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése.	A szükséges általános elméleti elemekkel való összekapcsolása.		Segítséggel legyenek képesek a naponta felmerülő problémáik megoldására.
Felhasznált technológiák, anyagok megismerése, megnevezése.			
Munkafolyamat menetének megismerése.	Az egyszerűbb kéziszerszámok, eszközök helyes fogási, használati módjának gyakorlása.		Segítsék egymást a munkavégzés közben és fogadják el mások segítségét. Az egyes munkafolyamatokhoz használatos eszközöket jól tudják alkalmazni.
Az udvar, a szabad környezet berendezéseinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése.	Szerszámok tisztántartásának, szerszámok, anyagok tárolási szokásainak betartása.		
A komposztálás lehetősége és folyamata.	A szükséges általános elméleti elemek gyakorlatban való alkalmazása.		
Szelektív hulladékgyűjtés			
Kéziszerszámok és balesetmentes használatuk.			
Tisztító- és fertőtlenítő szerek és alkalmazásuk.	Ismerjék a fertőtlenítő- és tisztítószereket, hatásukat, tárolásuk		Ismerjék a fertőtlenítő- és tisztítószereket, hatásukat,

	megfelelő módjait		tárolásuk megfelelő módjait
--	-------------------	--	-----------------------------

Évfolyam: 11.

Éghajlati ismeretek A természet szépségének, célszerűségének megélése.			Óraszám: 16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Személyes tapasztalat növényekről, állatokról.	Az élő és élettelen összetevők csoportosítása.	életjelenségek, életfeltételek, éghajlat, időjárás, csapadék (eső, jégeső, ónos eső, hó, köd, harmat, zúzmara), jég (fagyvédelem, talajtakarás), napsütés (aszály, árnyékolás), szél (nedvességpótlás, szélárnyék)	
Fajok egyedei közötti kapcsolatok, kölcsönhatások, ezek típusai.	A kölcsönös egymásrautaltság felismerése.		Ismerje, a környezetében élő élőlények tulajdonságait, hasznosságukat, különböző éghajlati viszonyok között.
Az éghajlat összetevői, az időjárás befolyása a kerti munkákra.	Megfigyelések, egyszerű vizsgálatok terepen, kirándulások alkalmával. Filmek megtekintése, olvasmányok elemzése.		Ismerje fel az időjárás környezeti életközösségekre gyakorolt hatását
A csapadék, szél, napsütés hatása növényekre, állatokra.	Érdekességek, példák gyűjtése (egy-egy konkrét példa megbeszélése).		
Az évszakokra jellemző szabadtéri munkák.	Évszakokra jellemző szabadtéri munkák elvégzése		Ismerje, és segítséggel tudja elvégezni az időjárásnak megfelelő szabadtéri munkákat.
Baleset-megelőzés feladatai és technikái, a felhasznált anyagok kritikus időjárás esetén (csúszásmentesítés).			
A növények fagyvédelmének módozatai			

Évfolyam: 11.

Talajtani ismeretek Egyszerű munkafolyamatok szervezésére, szabadban végzett munka körülményei, ahhoz való alkalmazkodás.			Óraszám: 36
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A talaj szerepe a zöldfelületek ápolási munkái során	Különböző talajtípusok jellemzőinek megismerése Környezetkímélő eljárások megismerése, komposztálás, komposztált anyag felhasználása. Egyszerű munkafolyamatok elvégzése	Kötött talaj, szikes talaj, homokos talaj, humusz, szerves trágya, műtrágya, komposzt, talajlazítás, talajtakarás	Segítséggel legyenek képesek eddigi tanulmányaik során szerzett ismeretek összekapcsolására, egyszerű munkafolyamatok szervezésére, szokják meg a szabadban végzett munka körülményeit, az ahhoz való alkalmazkodást. A talajtípusok megismerése, a talajművelés eszközeinek biztonságos használata, a környezet ápolása során felhasználható növények, megfelelő eszközök, eljárások alkalmazása. Tudjon a tanuló egyszerűen megfogalmazott utasításokat végre hajtani.
A talaj legfontosabb típusai			
A talajművelés fontossága, módjai			
A talaj termőképességének fenntartása			
Környezetkímélő szerves- és műtrágyázás			
A földterület művelésének feltételei			

Évfolyam: 11.

Munkavállalói ismeretek A munkába való átvezetés és a munkára való felkészítés			Óraszám: 24
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Munkaerő-piaci ismeretek 1. A munka világának alapfogalmai (munka, munkakör, feladatkör, szakma, végzettség). 2. Bevezetés a jogok és kötelezettségek világába	A mindennapjainkat meghatározó szabályok feltérképezése, szabályok alkotása kortárs-csoporton belül. Szabályok, feladatok otthon, jogok és kötelezettségek az iskolában, alapvető emberi jogok.	munka, szabály, jog, kötelezettség, munkamegosztás, érdeklődési kör, oktatási rendszer, munkaköri leírás, munkaidő, munkabér, önérvényesítés	Reális önismeret és pozitív énkép kialakítása. A család bevonása az életpálya-tervezést és építést támogató folyamatokba. Legyen képes alkalmazkodni a változásokhoz. Ismeretek és magatartásformák elsajátítása, melyek a támogatott önálló életkezéshez elengedhetetlenek.
Életpálya-építési ismeretek Érdeklődési kör (fejlesztendő képesség felmérése, fejlesztése)	A munka, mint feladat. A munka szerepe életünkben. A gyermeki és felnőtt lét másságának végiggondoltatása, tudatosítása. Saját képességek és tevékenységpreferenciák tudatosítása. Saját érdeklődési körök, tevékenységek kedvelésének és elutasításának tudatosítása.		
Területek és szakmacsoportok	A saját érdeklődés egyértelművé tétele, elméleti-gyakorlati irányban. Ismerkedés különböző szakmacsoportokkal.		

Évfolyam: 12.

Munka-, egészség- és balesetvédelem Előírások, veszélyhelyzetek ismerete, megelőzésük. Tennivaló baleset esetén.			Óraszám: 8
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Munkavégzéshez nélkülözhetetlen balesetvédelmi előírások ismerete.	Tűz- és balesetvédelmi előírások megismerése. Tűz és baleset esetén szükséges teendők, mentések, értesítendők körének megismerése.	munkavédelem, balesetvédelem, egészségvédelem, baleset, veszély, elsősegély, mentőláda, munka közben használt eszközök, anyagok neve, munkaruha, védőruha, használati utasítás, vegyszer, tisztítószer, munkavédelmi eszközök	Balesetvédelmi szabályok megismertetése és betartása, a balesetmentes eszköz- és szerszámhasználat, a takarékos anyaghasználat megtanítása. A munkaterület használati rendjének és szabályainak megismerése, az önmaga és társai érdekében szükséges védő-, óvo előírások megismerése, fontosságuk felismerése Munkaruha, védőfelszerelések ismerete, használatának begyakorlása, a munka során alkalmazott vegyi anyagok ismerete, alkalmazási szabályainak betartása Eszközök, gépek használatára vonatkozó biztonsági szabályok megismerése. A tanuló legyen tudatában a munkahelyi biztonság szükségességének, törekedjen a biztonságos, önálló
Veszélyes gépek, eszközök, tevékenységek.	Az elvárt viselkedés szabályozása.		
Veszélyes alapanyagok, energiaforrások.	Baleseti sérülés ellátásának szimulálása, elsősegélyláda tartalmának összeválogatása, alkalmazásának gyakorlása. Tűzvédelmi gyakorlat. Segélyhívások, segítségkérés helye, szimulálása, mentők, tűzoltók, rendőrség, segélyvonal. Tájékozódás, térérzékelés fejlesztése.		
Tisztításhoz, takarításhoz használt vegyi anyagok alapvető ismerete, hozzájuk kapcsolódó balesetvédelmi tudnivalók.			
A növényápolás, talajtechnológiai eljárások, komposztálás során szükséges egészségvédelmi gyakorlat elsajátítása.			
Munkaruha, védőruha, munkacipő, védő és óvo eszközök			
Elsősegély-nyújtási alapismeretek, elsősegélyláda helye, tartalma.			
Egészségvédelem a munkahelyen.			

			munkavégzésre, tartsa be a vonatkozó szabályokat, utasításokat.
--	--	--	---

Évfolyam: 12.

Környezetvédelem Takarékoskodás, környezettudatos életszemlélet kialakítása.			Óraszám: 16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Ökológiai alapismeretek	A megismert éghajlati, időjárási tényezők, jelenségek ismerete, a következmények tervezése. A tanulmányok során megismert növények és állatok tulajdonságainak és hasznosságának számbavétele.	Természetes és mesterséges környezet, törzsfajlás, mutáció,	Takarékoskodás, környezettudatos életszemlélet kialakítása
Környezetszennyezés	Szennyezőanyagok, szennyezés megelőzés, szennyezésmentesítés. Szöveges és képi információk értelmezése.	ökoszemlélet, környezetszennyezés,	Tudja értelmezni a képi és szöveges információkat.
A környezettudatos szemléletmód és gondolkodás kialakítása.	Környezeti ártalmak feltérképezése, környezetvédelem, környezetmegóvás.	civilizációs ártalom, környezetvédelem,	Törekedjen a szelektív hulladékgyűjtésre. Ismerje és alkalmazza a komposztálás műveleteit.
Háztartási hulladék	Szerves-, szervetlen anyagok, szelektív gyűjtés, komposztálás. Szöveges és képi információk értelmezése.	szerves-szervetlen anyagok, szelektív hulladékgyűjtés, komposztálás.	Érezze át a felelősséget a zöld környezet megóvására.
A természet szépségének, célszerűségének megélése.	A zöld környezet gondozására, megóvására irányuló felelősség átérzése.		

Évfolyam: 12.

Anyag-eszközismeret Környezetünk átalakítása, munkafolyamatok, anyagok (anyagismeret) és eszközök (eszközhasználat) segítségével.			Óraszám: 44
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Munkahelyi műhelyben helyes viselkedési szabályok kialakítása.	A társadalmi, munkahelyi beilleszkedéshez szükséges viselkedésformák elsajátítása.	A feladatvégzésekkel kapcsolatos anyag- és eszközfogalmak (cirokseprű, vesszősöprű, lombseprű, ásó, gereblye, kapa, lapát, hólapát, szemétlapát, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló, fűnyíró, sövénynyíró, aprómagvető, szaporító láda, komposzt, fólia, fóliazsák) A baleset-, munka-, környezetvédelemmel kapcsolatos fogalmak (védőkesztyű, védőszemüveg, térdvédő, munkaruha)	Segítséggel legyenek képesek a naponta felmerülő problémáik megoldására.
Az udvar, a szabad környezet berendezéseinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése.	A szükséges általános elméleti elemekkel való összekapcsolása.		
Felhasznált technológiák, anyagok megismerése, megnevezése.	Az egyszerűbb kéziszerszámok, eszközök helyes fogási, használati módjának gyakorlása.		Segítsék egymást a munkavégzés közben és fogadják el mások segítségét. Az egyes munkafolyamatokhoz használatos eszközöket jól tudják alkalmazni. Az eszközhasználat, anyagismeret és felhasználás összefüggéseinek meglátásával. Legyen képes másokkal való együttműködésre.
Munkafolyamat menetének megismerése.			
Az udvar, a szabad környezet berendezéseinek, eszközeinek, rendjének, tisztántartásának megismerése.	Szerszámok tisztántartásának, szerszámok, anyagok tárolási szokásainak betartása.		
A komposztálás lehetősége és folyamata.	A szükséges általános elméleti elemek gyakorlatban való alkalmazása.		
Szelektív hulladékgyűjtés			
Kéziszerszámok és balesetmentes használatuk.			
Tisztító- és fertőtlenítő szerek és alkalmazásuk.	Ismerjék a fertőtlenítő- és tisztítószereket, hatásukat, tárolásuk megfelelő módjait		

Évfolyam: 12.

Éghajlati ismeretek A természet szépségének, célszerűségének megélése.			Óraszám: 16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Személyes tapasztalat növényekről, állatokról.	Az élő és élettelen összetevők csoportosítása.	életjelenségek, életfeltételek, éghajlat, időjárás, csapadék (eső, jégeső, ónos eső, hó, köd, harmat, zúzmara), jég (fagyvédelem, talajtakarás), napsütés (aszály, árnyékolás), szél (nedvességpótlás, szélárnyék)	
Fajok egyedei közötti kapcsolatok, kölcsönhatások, ezek típusai.	A kölcsönös egymásrautaltság felismerése.		Ismerje, a környezetében élő élőlények tulajdonságait, hasznosságukat, különböző éghajlati viszonyok között.
Az éghajlat összetevői, az időjárás befolyása a kerti munkákra.	Megfigyelések, egyszerű vizsgálatok terepen, kirándulások alkalmával. Filmek megtekintése, olvasmányok elemzése.		Ismerje fel az időjárás környezeti életközösségekre gyakorolt hatását
A csapadék, szél, napsütés hatása növényekre, állatokra.	Érdekességek, példák gyűjtése (egy-egy konkrét példa megbeszélése).		
Az évszakokra jellemző szabadtéri munkák.	Évszakokra jellemző szabadtéri munkák elvégzése		Ismerje, és segítséggel tudja elvégezni az időjárásnak megfelelő szabadtéri munkákat.
Baleset-megelőzés feladatai és technikái, a felhasznált anyagok kritikus időjárás esetén (csúszásmentesítés).			
A növények fagyvédelmének módoszatai			

Évfolyam: 12.

Talajtani ismeretek Egyszerű munkafolyamatok szervezésére, szabadban végzett munka körülményei, ahhoz való alkalmazkodás.			Óraszám: 36
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A talaj szerepe a zöldfelületek ápolási munkái során	Különböző talajtípusok jellemzőinek megismerése Környezetkímélő eljárások megismerése, komposztálás, komposztált anyag felhasználása. Egyszerű munkafolyamatok elvégzése	Kötött talaj, szikes talaj, homokos talaj, humusz, szerves trágya, műtrágya, komposzt, talajlazítás, talajtakarás	Segítséggel legyenek képesek eddigi tanulmányaik során szerzett ismeretek összekapcsolására, egyszerű munkafolyamatok szervezésére, szokják meg a szabadban végzett munka körülményeit, az ahhoz való alkalmazkodást. A talajtípusok megismerése, a talajművelés eszközeinek biztonságos használata, a környezet ápolása során felhasználható növények, megfelelő eszközök, eljárások alkalmazása. Tudjon a tanuló egyszerűen megfogalmazott utasításokat végre hajtani.
A talaj legfontosabb típusai			
A talajművelés fontossága, módjai			
A talaj termőképességének fenntartása			
Környezetkímélő szerves- és műtrágyázás			
A földterület művelésének feltételei			

Évfolyam: 12.

Munkavállalói ismeretek A munkába való átvezetés és a munkára való felkészítés			Óraszám: 24
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Munkaerő-piaci ismeretek A munka világának alapfogalmai (munka, munkakör, feladatkör, szakma, végzettség). Bevezetés a jogok és kötelezettségek világába	A mindennapjainkat meghatározó szabályok feltérképezése, szabályok alkotása kortárs-csoporton belül. Szabályok, feladatok otthon, jogok és kötelezettségek az iskolában, alapvető emberi jogok.	munka, szabály, jog, kötelezettség, munkamegosztás, érdeklődési kör, oktatási rendszer, munkaköri leírás, munkaidő, munkabér, önérvényesítés	Reális önismeret és pozitív énkép kialakítása. A család bevonása az életpálya-tervezést és építést támogató folyamatokba. Legyen képes alkalmazkodni a változásokhoz. Ismeretek és magatartásformák elsajátítása, melyek a támogatott önálló életkezéshez elengedhetetlenek.
Életpálya-építési ismeretek Érdeklődési kör (fejlesztendő képesség felmérése, fejlesztése)	A munka, mint feladat. A munka szerepe életünkben. A gyermeki és felnőtt lét másságának végiggondoltatása, tudatosítása. Saját képességek és tevékenységpreferenciák tudatosítása. Saját érdeklődési körök, tevékenységek kedvelésének és elutasításának tudatosítása.		
Térületek és szakmacsoportok	A saját érdeklődés egyértelművé tétele, elméleti-gyakorlati irányban. Ismerkedés különböző szakmacsoportokkal.		

AGYAGTÁRGY KÉSZÍTŐ

A készségfejlesztő kerettanterv az agyagtárgy készítés alapvető technikáinak készségszintű elsajátításával megvalósuló, társadalmilag elfogadott esztétikai értéket hordozó, művészeti, tárgyalgó tevékenységet foglalja magába.

Célok

- A tanuló váljon alkalmassá használati termékek (háztartási- és dísz tárgyak) előállítására, és mint betanított munkás ebben közreműködjön.
- Fejlessze a produktív munkavégzést megalapozó személyes, szociális és szakmai kompetenciákat.
- Alakítsa ki és ápolja a kreatív önkifejezés igényét.
- Segítse elő az alkotótevékenység során szerzett én-kompetencia élmény által a pozitív önértékelést, támogassa az alkotásban rejlő elaborációs lehetőségek által az érzelmek és feszültségek feldolgozását.
- Keltse fel a művészetek, kiemelten a kerámiakészítés és a népművészet iránti érdeklődést, és bővítse az ezekkel kapcsolatos ismereteket.

Feladatok

- A képességek üggyvényében az agyagtárgy készítő eljárások minél teljesebb megtanítása.
- A művészeti ismeretek bővítése, az alkotó- és befogadóképeség fejlesztése.
- Az agyagtárgy készítő tevékenységekhez kapcsolódó jártasságok, készségek fejlesztése.
- Önszabályozási, együttműködési és alkalmazkodási stratégiák fejlesztése.
- Gondolkodási műveletek, forma- és térészlelés, figyelem, emlékezet, tervezés, rugalmasság, alkotó képzelet fejlesztése.
- Az önkifejezési törekvések támogatása, motiváció felkeltése az önálló alkotótevékenység iránt.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Erkölcsei nevelés: A tanuló elsajátítja a műhelyben szükséges óvatos viselkedési- és együttműködési szabályokat, megismeri a műhely rendjének fontosságát, toleránssá válik önmagával és társaival szemben.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés: a készségfejlesztő kerettanterv keretében a tanuló megismerkedik a nemzeti hagyományokkal, a népi iparművészet alapjaival, a használati eszközökkel, díszítő elemekkel.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: a képzés során a tanuló képessé válik saját alkotói kompetenciájának megélésére, átéli a tárgyak létrehozásának örömét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: a készségfejlesztő kerettanterv elsajátítása közben a tanulók megismerkednek a természetben előforduló alapanyagok felhasználhatóságával, az anyagokkal, energiával való takarékossgal. A készségfejlesztő kerettanterv tananyag tartalma segíti a megfelelő óvatosság kialakulását az alapanyagok egészség- és környezetkárosító hatásainak kivédésére.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: az agyagtárgy készítéshez kapcsolódó speciális kifejezésekkel bővül a szókincs, ezáltal változatosabbá válik a beszédprodukció.

Matematikai kompetencia: a gyakorlati tevékenységek szükségessé teszik a minél önállóbb probléma-felismerést és megoldást, a mennyiségek kezelését, hozzájárul a téri- és időbeli tájékozódás fejlődéséhez.

Természettudományos és technikai kompetencia: a tanuló ismeretei fejlődnek a munkafolyamatok során az alkalmazott eszközök funkciójának megismerésével, a változások követésével, az anyagátalakulás folyamatának megfigyelésével, az egészség- és balesetvédelmi ismeretek elsajátításával.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: A képzés támogatja a tanulók kreativitásának, esztétikai érzékének, önálló ízlésvilágának fejlődését. Képessé válnak tapasztalataik, élményeik kreatív kifejezésére, az esztétikum és praktikum összhangjának tervezésére. Lehetőségük adódik a kulturális sokszínűség megismerésére. A művészi önkifejezésen keresztül gazdagodik a személyiségük, önismeretük, kialakul belső igényességük, és megélik az önálló forma, szín választásán keresztül saját alkotói kompetenciájukat.

Elvárt teljesítmény

A tanuló képességeihez mérten igyekezzen elsajátítani a kerámiakészítés alapvető technikai fogásait és elméleti ismereteit. Az alkotótevékenység során a munka- és

balesetvédelmi szabályok betartása mellett törekedjen az adekvát alapanyag- és eszközhasználatra és a produktív együttműködésre. Az elkészítendő tárgyakban törekedjen a forma-funkció és egyéni elképzelései összhangjának megjelenítésére.

1. Anyagismeret: a tanulónak ismernie és tudnia kell:

- a. az agyag és egyéb szakmai alapanyagok eredetét, előkészítését a gyakorlati tevékenységben történő felhasználáshoz,
- b. a munka során használt eszközök, szerszámok megnevezését, funkcióját,
- c. a kerámiakészítés fázisait,
- d. az edényformákat és azok funkcióját,
- e. az alapvető színező anyagokat és eljárásokat.

1. Az agyagtárgy-készítő szakmai ismereténél a tanulónak ismernie kell:

- a hagyományos tárgykészítés módjait, technikáit,
- kerámiatörténeti alapismereteket,
- az agyag-előkészítés műveletét,
- különböző alakítási technikákat,
- a mintázásban használt eszközöket, eljárásokat és a mintázás lehetőségeit,
- a tervezésben az alapvető tervezési ismereteket (anyag- és eszközszükséglet),
- forma- és színekombinációs ismereteket.

1. Esztétika, néprajzi, népművészeti alapismeretek tanulása során a tanulónak tudnia kell:

- az esztétika fogalmát, jelentőségét a tárgykészítésben,
- néprajzi motívumok ismeretét,
- alapvető népművészeti ismereteket,
- különböző tájak, korok jellegzetes forma- és mintakincseit.

1. Gyakorlati követelményeknél a tanulónak ismernie és tudnia kell

- a különböző formaalakító eljárásokat
 - lapédény készítés,
 - applikált edénykészítés,
 - formába préselt edénykészítés,
 - marokedény készítés,
 - korongolt edénykészítés,

- szakszerűen elvégezni a szükséges előkészítő műveleteket,
- a különböző díszítési eljárásokat,
- a mintázási lehetőséget kihasználva változatos, egyedi termékek kivitelezését,
- a megfelelő technika kiválasztását a tervek elkészítése után,
- a munkafolyamatok helyes sorrendjének kialakítását
- a befejező műveletek szakszerű elvégzését,
- az elkészített tárgyban keletkezett hibák felismerését, szükség esetén kijavítását,
- a használt vegyi anyagok szakszerű, egészségkímélő kezelését,
- a kemence használata során a szakszerű és óvatos munkavégzést.

1. Munkavédelmi alapismeretek:

- védőfelszerelések, munkaruházat ismerete,
- a műhely tisztántartásának, portalanításának biztosítása,
- a balesetveszélyes hulladékok szakszerű eltávolítása.

1. Elsősegélynyújtás alapismeretek:

- szúrás, vágás, égés kezelése,
- kézszerszám okozta sérülés kezelése,
- mentőláda ismerete, helyes használata.

Az agyagtárgy-készítő szakmai program oktatásának tárgyi feltételei

A szakmai képzéshez három, a funkció szerint elkülönített helyiség szükséges: műhely, raktár, kemencetér.

A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető, tágas tanműhely szükséges, a tanulók testméretének és az ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes székekkel, munkaasztalokkal felszerelve.

Eszközigény

- Lakkozatlan felületű agyagbegyűrő asztal
- Elektromos kemence és tartozékai (polcok, állványok)
- Fazekaskorong, asztali korongok
- Mintázófák, gyűrűk, fakések
- Vágódrótok

- Rajztáblák, gyúródeszkák, sodrófák
- Különböző méretű műanyag tálak, tölcsérek, fedeles vödrök, tároló dobozok
- Fakanalak, merőkanalak, szűrők, sziták
- Ecsetek különböző méretben
- Fazekas agyag, samottos agyag (finom és durvaszemcséjű)
- Engóbok (földfesték), mázak, szintestek
- Mázazó, égető fogók
- Védőruházat – hőálló kesztyűk, gumikesztyűk, maszk
- Tisztálkodó- és takarítóeszközök

Szemléltető eszközök

- A népi fazekasság, a kerámia ipar és kerámiaművészet bemutatására albumok
- A tananyagban szereplő technikákkal készült tárgyak (az alkotás fázisainak bemutatására)
- Szakkönyvek, tankönyvek, szaklapok, fényképek, képeslapok

Audiovizuális eszközök

- Számítógép, interaktív tábla
- DVD-, CD-lejátszó
- fényképezőgép, kamera

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Tárgyalkotó eljárások	200	100	100
2. Díszítő eljárások	190	95	95
3. Anyag- és eszközismeret	56	28	28
4. Művészeti alapismeretek	52	26	26
5. Munkavédelem	20	10	10
6. Szabadon tervezhető órakeret	58	29	29

Évfolyam: 11.

Tárgyalkotó eljárások Elemi ismeretek a tárgyalkotási technikákról, festésről, mintázásról.		Óraszám: 129	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Lapedények készítése Apró elemekből applikált edények Figurális kerámia Korongozás gyakorlása Agyagtárgyak szárításának, előkészítésének égetéshez</p>	<p>Az agyag előkészítése begyúrása.</p> <p>A megfelelő agyagtípus kiválasztása és előkészítése – méretezése, begyúrása, levegőtlenítése.</p> <p>Különböző formájú, funkciójú lapedények készítése, pl.: tálak, tányérok, lapvázák, dobozok.</p> <p>Az agyag nyújtása, méretre vágása, a darabok összeillesztése agyagpépes rögzítéssel.</p> <p>Golyó gyúrása, agyaggyöngyök készítése. Golyós préssel különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése.</p> <p>Építés golyókból agyagpépes rögzítéssel. Agyaghurka sodrása, felrakása, különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése.</p> <p>Csigás elemek készítése, felrakása, különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése.</p> <p>Hengerkorongolás gyakorlása, benyomás,</p>	<p>Eszköz, anyag, technika megnevezése.</p> <p>Az elkészített tárgy megnevezése és funkciója.</p> <p>Az elkészítés részfolyamatával kapcsolatos fogalmak.</p> <p>Korongozás, lapedény, szivacsolás, monogram, mázazás, csigás elem.</p>	<p>Minél nagyobb önállósággal megtervezni a munkafolyamatot és kiválasztani a szükséges alapanyagokat, eszközöket.</p> <p>A tárgyalkotó eljárásokat megkülönböztetni.</p> <p>Az agyagtárgy-készítő technikákat az elkészítendő tárgyakhoz rendelni.</p> <p>Az agyag alakításának lehetőségeit figyelembe venni önálló elképzelései megvalósításánál.</p> <p>Legyen képes a közös tevékenységben együttműködni, ha szükséges, tudjon segítséget kérni.</p>

	<p>felhúzás próbálgatása.</p> <p>Kombinált elemekből épített tárgyak</p> <p>Szivacsolás, simítás, sorja eltávolítás.</p> <p>Tárgyak megjelölése névjeggyel, monogrammal.</p> <p>Szivacsolás zsenélés előtt.</p> <p>Portalanítás mázazás előtt.</p> <p>A tanult technikák szabadon választott kombinációjával készített agyagplasztikák, agyagbábok, állatfigurák, emberalakok, népi gyermekjátékok, ékszerek készítése.</p> <p>Agyagtárgyak készítése a tanult elemek és eljárások különféle kombinációjával: hasas, szűkülő nyakú edények készítése, építése golyókból, agyaghurkából, szalagokból, csigás elemekből, ezek variációiból agyagpépes rögzítéssel, különféle formába préselt edények</p>		<p>Növekvő önállósággal, irányítás mellett készítse el a különböző tárgyakat.</p> <p>Egyéni ötleteket, elképzeléseket megvalósítani az alkotómunka során.</p>
--	--	--	---

Évfolyam: 11.

<p>Díszítő eljárások Elemi ismeretek a tárgyalkotási technikákról, festésről, mintázásról, az agyag tulajdonságairól, formázhatóságáról.</p>			<p>Óraszám: 95</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Nyers, puha agyagon alkalmazható díszítő eljárások</p>	<p>Pecsételés apró tárgyakkal, természetes anyagokkal.</p>	<p>A díszítő eljárás és a szükséges eszközök</p>	<p>Az agyag halmazállapotának, lágyságának megfelelő díszítő</p>

<p>Első égetés előtti díszítő eljárások Nyers, száraz agyagon alkalmazható díszítő eljárások Égetett agyagtárgyakon alkalmazható díszítő eljárások</p>	<p>Agyagtárgyak díszítése karcolással, vájással. Agyagtárgyak díszítése rátett, domborműves technikával. Textiliák, érdes felületű anyagok agyagra préselése. Áttört díszítés szaggatóformával és szabad kézzel. A kész agyagtárgyak díszítése kavicsolással és földfestéssel. Az égetett agyagtárgyak díszítése mázazása különböző módszerekkel - ecsettel, mártással, csorgatással, sablonnal stb.</p>	<p>elnevezése.</p>	<p>technika kiválasztása.</p> <p>A díszítő technika megfelelő alkalmazása - eszközválasztás, vastagságban irányítással.</p>
--	---	--------------------	---

Évfolyam: 11.

Anyag- és eszközismeret Ábrázolás-alkítás alapanyagainak, eszközeinek, felhasználási technikáinak ismerete.			Óraszám: 28
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Agyagtípusok és felhasználási területük Az alkotómunka során használt eszközök, funkciójuk, rendeltetészerű használatuk Engóbok, mázak	A különböző agyagtípusok tulajdonságainak megtapasztalása. Felhasználási területek, hasonlóságok, különbségek megfigyelése. Agyag tárolása, megóvása a kiszáradástól. Az agyag megmunkálása során bekövetkező halmazállapot változások megtapasztalása. Az agyagalakíthatóság határainak megtapasztalása. Ismerkedés az alakítás, mintázás, díszítés, korongozás, égetés eszközeivel, funkcióikkal, rendeltetészerű használatukkal, tárolásuk, ápolásuk módjával. A földfestékek és mázak alapvető tulajdonságainak, használati lehetőségeinek megtapasztalása és felhordási lehetőségek kipróbálása.	Agyagtípusok elnevezése, pl: fazekas, samott, porcelán Az eszközök elnevezése, pl.: mintázófa, spatula, szobrászgyűrű, metsződrót	Legyenek ismeretei a különböző agyagtípusok tulajdonságairól, felhasználási területeiről. Néhány gyakran alkalmazott eszköz neve, adekvát használata, tisztán tartása. Engóbok, mázak kikeverése, megfelelő felhordása az agyagtárgyakra irányítással.

Évfolyam: 11.

Művészeti alapismeretek Népszokások, népi hagyományok, művészeti ágak ismerete.			Óraszám: 26
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Betekintés különböző korok és kultúrák tárgyalkotó és emberábrázoló művészetébe Népünk művészete</p> <p>A kerámiakészítés története, a kerámia felhasználási területei</p> <p>Különböző népek kerámiái A forma és funkció kapcsolata agyagtárgyaknál</p>	<p>Múzeumlátogatás, nevezetes épületek, tájházak, alkotóházak megtekintése.</p> <p>Művészeti albumok, kiadványok szemlélése.</p> <p>Különböző művészeti ágak jellemző alapanyagainak, munkaeszközeinek és technikáinak megfigyelése.</p> <p>Lehetőség szerint: alkotók megfigyelése munka közben.</p> <p>Ismerkedés népszokásainkkal, az ünnepekhez kapcsolódó hagyományokkal, tárgyakkal.</p> <p>Tájegységekre jellemző díszítő motívumok rajzolása, alkalmazása agyagtárgyakon</p>	<p>Művészeti tevékenységek és egyszerű esztétikai fogalmak.</p> <p>Népi kismesterségek és jellemző alapanyagaik: népi faragóművészet, bőrmivesség, hímzés, csipke, mézesbábosság, hímes tojás, fonás, szövés, fazekasság.</p> <p>Népszokások jellemző momentumainak megismerése: húsvéti, farsangi, karácsonyi népszokások.</p> <p>Díszítőmotívumok, tájegységek elnevezése. Művészeti tevékenységek és</p>	<p>Műalkotások differenciálása művészeti ágak szerint. Irányítással szemléljen művészeti alkotásokat.</p> <p>Ismerje meg a népi kismesterségek jellemző vonásait és néhány népszokást.</p> <p>Ismerkedjen a különböző népek kerámiáival, felhasználási területeivel.</p> <p>Differenciálja a népművészet tárgykultúráját anyag és funkció szerint.</p> <p>Növekvő önállósággal alkalmazzon néhány jellegzetes díszítő motívumot.</p>

		egyszerű esztétikai fogalmak. Neves alkotók, jellegzetes alkotások- festészet, szobrászat, grafika, építészet	
--	--	--	--

Évfolyam: 11.

Munkavédelem Háztartástan alapismeretek (takarítás, személyi higiénia, eszközhasználat).			Óraszám: 10
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A biztonságos munkavégzéshez elengedhetetlen munka- és balesetvédelmi szabályok megismerése.</p> <p>Munka- és védőruha funkciója</p> <p>A kemence használata, a használat veszélyessége.</p> <p>Segítségkérés módjainak, eszközeinek ismerete.</p>	<p>Az agyag, festékek, mázak biztonságos használatának alapvető szabályainak elsajátítása szemléltetés, magyarázat útján és az alkotómunka folyamatában (pl.: por keletkezésének megakadályozása festékkeverés közben, festék, máz és agyagpor belélegzésének elkerülése).</p> <p>A balesetek megelőzéséhez szükséges tennivalók szemléltetése és gyakorlása (pl. kiömlött víz feltakarítása, festék azonnali eltávolítása, agyagtömbök mozgatása, törött, repedt kerámia kezelése, érintésvédelem).</p> <p>Segítségkérés, problémamegoldás</p>	<p>Munka- és balesetvédelmi szabályok ismerete és betartása.</p> <p>Segítségkérés módjainak ismerete.</p>	<p>Munka- és balesetvédelmi szabályokat megismerni és betartásukra törekedni.</p> <p>Felismerni a balesetveszélyes helyzeteket és szükség esetén segítséget kérni.</p>

	gyakorlása szituációs játékok segítségével.		
	Foglalkozások utáni kézápolás.		

Évfolyam: 12.

Tárgyalkotó eljárások			Óraszám: 129
Elemi ismeretek a tárgyalkotási technikákról, festésről, mintázásról.			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Lapedények készítése Apró elemekből applikált edények Figurális kerámia Korongozás gyakorlása Agyagtárgyak szárításának, előkészítésének égetéshez	Az agyag előkészítése begyúrása. A megfelelő agyagtípus kiválasztása és előkészítése – méretezése, begyúrása, levegőtlenítése. Különböző formájú, funkciójú lapedények készítése, pl.: tálak, tányérok, lapvázák, dobozok. Az agyag nyújtása, méretre vágása, a darabok összeillesztése agyagpépes rögzítéssel. Golyó gyúrása, agyaggyöngyök készítése. Golyós préssel különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése. Építés golyókból agyagpépes rögzítéssel. Agyaghurka sodrása, felrakása, különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése.	Eszköz, anyag, technika megnevezése. Az elkészített tárgy megnevezése és funkciója. Az elkészítés részfolyamatával kapcsolatos fogalmak. Korongozás, lapedény, szivacsolás, monogram, mázazás, csigás elem.	Minél nagyobb önállósággal megtervezni a munkafolyamatot és kiválasztani a szükséges alapanyagokat, eszközöket. A tárgyalkotó eljárásokat megkülönböztetni. Az agyagtárgy-készítő technikákat az elkészítendő tárgyakhoz rendelni. Az agyag alakításának lehetőségeit figyelembe venni önálló elképzelései megvalósításánál.

	<p>Csigás elemek készítése, felrakása, különböző formájú, funkciójú tárgyak készítése.</p> <p>Hengerkorongolás gyakorlása, benyomás, felhúzás próbálgatása.</p> <p>Kombinált elemekből épített tárgyak</p> <p>Szivacsolás, simítás, sorja eltávolítás.</p> <p>Tárgyak megjelölése névjeggyel, monogrammal.</p> <p>Szivacsolás zsengelés előtt.</p> <p>Portalanítás mázazás előtt.</p> <p>A tanult technikák szabadon választott kombinációjával készített agyagplasztikák, agyagbábok, állatfigurák, emberalakok, népi gyermekjátékok, ékszerek készítése.</p> <p>Agyagtárgyak készítése a tanult elemek és eljárások különféle kombinációjával: hasas, szűkülő nyakú edények készítése, építése golyókból, agyaghurkából, szalagokból, csigás elemekből, ezek variációiból agyagpépes rögzítéssel, különféle formába préselt edények</p>		<p>Legyen képes a közös tevékenységben együttműködni, ha szükséges, tudjon segítséget kérni.</p> <p>Növekvő önállósággal, irányítás mellett készítse el a különböző tárgyakat.</p> <p>Egyéni ötleteket, elképzeléseket megvalósítani az alkotómunka során.</p>
--	---	--	--

Évfolyam: 12.

Díszítő eljárások Elemi ismeretek a tárgyalkotási technikákról, festésről, mintázásról, az agyag tulajdonságairól, formázhatóságáról.			Óraszám: 95
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Nyers, puha agyagon alkalmazható díszítő eljárások Első égetés előtti díszítő eljárások Nyers, száraz agyagon alkalmazható díszítő eljárások Égetett agyagtárgyakon alkalmazható díszítő eljárások	Pecsételés apró tárgyakkal, természetes anyagokkal. Agyagtárgyak díszítése karcollással, vájással. Agyagtárgyak díszítése rátett, domborműves technikával. Textíliák, érdes felületű anyagok agyagra préselése. Áttört díszítés szaggatóformával és szabad kézzel. A kész agyagtárgyak díszítése kavicsolással és földfestéssel. Az égetett agyagtárgyak díszítése mázazása különböző módszerekkel - ecsettel, mártással, csorgatással, sablonnal stb.	A díszítő eljárás és a szükséges eszközök elnevezése.	Az agyag halmazállapotának, lágyságának megfelelő díszítő technika kiválasztása. A díszítő technika megfelelő alkalmazása - eszközválasztás, vastagságban irányítással.

Évfolyam: 12.

Anyag- és eszközismeret Ábrázolás-alkítás alapanyagainak, eszközeinek, felhasználási technikáinak ismerete.			Óraszám: 28
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Agyagtípusok és felhasználási területük Az alkotómunka során használt eszközök, funkciójuk, rendeltetésszerű használatuk Engóbok, mázak	A különböző agyagtípusok tulajdonságainak megtapasztalása. Felhasználási területek, hasonlóságok, különbségek megfigyelése. Agyag tárolása, megóvása a kiszáradástól. Az agyag megmunkálása során bekövetkező halmazállapot változások megtapasztalása. Az agyagalakíthatóság határainak megtapasztalása. Ismerkedés az alakítás, mintázás, díszítés, korongozás, égetés eszközeivel, funkcióikkal, rendeltetésszerű használatukkal, tárolásuk, ápolásuk módjával. A földfestékek és mázak alapvető tulajdonságainak, használati lehetőségeinek megtapasztalása és felhordási lehetőségek kipróbálása.	Agyagtípusok elnevezése, pl: fazekas, samott, porcelán Az eszközök elnevezése, pl.: mintázófa, spatula, szobrászgyűrű, metsződrót	Legyenek ismeretei a különböző agyagtípusok tulajdonságairól, felhasználási területeiről. Néhány gyakran alkalmazott eszköz neve, adekvát használata, tisztán tartása. Engóbok, mázak kikeverése, megfelelő felhordása az agyagtárgyakra irányítással.

Évfolyam: 12.

Művészeti alapismeretek Népszokások, népi hagyományok, művészeti ágak ismerete.			Óraszám: 26
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Betekintés különböző korok és kultúrák tárgyalkotó és emberábrázoló művészetébe Népünk művészete</p> <p>A kerámiakészítés története, a kerámia felhasználási területei</p> <p>Különböző népek kerámiái</p> <p>A forma és funkció kapcsolata agyagtárgyaknál</p>	<p>Múzeumlátogatás, nevezetes épületek, tájházak, alkotóházak megtekintése.</p> <p>Művészeti albumok, kiadványok szemlélése.</p> <p>Különböző művészeti ágak jellemző alapanyagainak, munkaeszközeinek és technikáinak megfigyelése.</p> <p>Lehetőség szerint: alkotók megfigyelése munka közben.</p> <p>Ismerkedés népszokásainkkal, az ünnepekhez kapcsolódó hagyományokkal, tárgyakkal.</p> <p>Tájegységekre jellemző díszítő motívumok rajzolása, alkalmazása agyagtárgyakon</p>	<p>Művészeti tevékenységek és egyszerű esztétikai fogalmak.</p> <p>Népi kismesterségek és jellemző alapanyagaik: népi faragóművészet, bőrmivesség, hímzés, csipke, mézesbábosság, hímes tojás, fonás, szövés, fazekasság.</p> <p>Népszokások jellemző momentumainak megismerése: húsvéti, farsangi, karácsonyi népszokások.</p> <p>Díszítőmotívumok, tájegységek elnevezése.</p> <p>Művészeti</p>	<p>Műalkotások differenciálása művészeti ágak szerint.</p> <p>Irányítással szemléljen művészeti alkotásokat.</p> <p>Ismerje meg a népi kismesterségek jellemző vonásait és néhány népszokást.</p> <p>Ismerkedjen a különböző népek kerámiáival, felhasználási területeivel.</p> <p>Differenciálja a népművészet tárgykultúráját anyag és funkció szerint.</p> <p>Növekvő önállósággal alkalmazzon néhány jellegzetes díszítő motívumot.</p>

		<p>tevékenységek és egyszerű esztétikai fogalmak.</p> <p>Neves alkotók, jellegzetes alkotások- festészet, szobrászat, grafika, építészet</p>	
--	--	--	--

Évfolyam: 12.

Munkavédelem			Óraszám: 10
Háztartástan alapismeretek (takarítás, személyi higiénia, eszközhasználat).			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A biztonságos munkavégzéshez elengedhetetlen munka- és balesetvédelmi szabályok megismerése.</p> <p>Munka- és védőruha funkciója</p> <p>A kemence használata, a használat veszélyessége.</p> <p>Segítségkérés módjainak, eszközeinek ismerete.</p>	<p>Az agyag, festékek, mázak biztonságos használatának alapvető szabályainak elsajátítása szemléltetés, magyarázat útján és az alkotómunka folyamatában (pl.: por keletkezésének megakadályozása festékkeverés közben, festék, máz és agyagpor belélegzésének elkerülése).</p> <p>A balesetek megelőzéséhez szükséges tennivalók szemléltetése és gyakorlása (pl. kiömlött víz feltakarítása, festék azonnali eltávolítása, agyagtömbök mozgatása, törött, repedt kerámia kezelése, érintésvédelem).</p>	<p>Munka- és balesetvédelmi szabályok ismerete és betartása.</p> <p>Segítségkérés módjainak ismerete.</p>	<p>Munka- és balesetvédelmi szabályokat megismerni és betartásukra törekedni.</p> <p>Felismerni a balesetveszélyes helyzeteket és szükség esetén segítséget kérni.</p>

	Segítségkérés, problémamegoldás gyakorlása szituációs játékok segítségével. Foglalkozások utáni kézápolás.		
--	---	--	--

IRODATECHNIKAI ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

Célok

- A tanulókkal megismertetni az infokommunikációs és irodatechnikai eszközöket, azok üzemeltetési rendjét és felhasználási területeiket.
- A feladatoknak, egyéni szükségleteknek megfelelően az eszközöket kiválasztani és rendeltetésszerűen használni.
- Az egészségügyi és balesetvédelmi szabályokat megismerni, a biztonsági előírásokat megfelelően alkalmazni.
- Elérni, hogy ismerje a számítógépek és az irodatechnikai eszközök gyakorlati alkalmazhatóságát a tanulásban, a játékban és a szabadidő eltöltésében.
- A megszerzett ismereteket legyen képes alkalmazni munkavégzéskor és a hétköznapi életben.

Feladatok

- A számítástechnikai és a már megismert irodatechnikai eszközök működésének alapszintű megismerése, a velük kapcsolatos feladatok megértése és teljesítése.
- A tanuló szerezzen jártasságot az infokommunikációs és irodai eszközök szakszerű és biztonságos használatában.
- Egyszerű számítógépes programok, alkalmazások (pl.: szövegszerkesztő, játékprogramok, rajzoló program) alapszintű használatának elsajátítása.
- A biztonságos internethasználat elsajátítása: kockázatok, káros tartalmak elkerülési módjának megismerése, információszerezésre, ismeretbővítésre, szabadidős tevékenységekre való felhasználása.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Erkölcsei nevelés: A tanulók életszerű körülmények között sajátíthatják el az irodai munkahelyi viselkedési szokásokat. Az infokommunikációs eszközök használata során megismerik az információkezelés, internethasználat etikai szabályait, hangsúlyos szerepet kap a mértékletes, fegyelmezett és biztonságos eszközhasználat, szolgáltatáskezelés.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: A multimédiás eszközök használata sokszínű kommunikációs lehetőséget foglal magába: a tanulók gyakorolják a telefonon, e-mailben, online közösségi oldalakon az információk fogadását, átadását, a kapcsolatteremtés alapvető szabályait, ezáltal fejlődik a társalgási képesség és gazdagodik a viselkedési repertoár.

A testi és lelki egészségre nevelés: A tanulók megismerik az infokommunikációs eszközök - különösen a számítógép – egészséget károsító hatásait, melyek elkerülésének szem előtt tartásával gyakorolják a használatukat. A lelki egyensúly megőrzése érdekében szükséges tudatosítani a valós és virtuális világ közötti különbségeket, megtanulni az információk szűrését és hitelességük vizsgálatát. Hangsúlyos szerepet kap a függőségek kialakulásának megelőzése.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A képzésben részt vevő tanulók gyakorolják az irodatechnikai alapanyagok és energiaforrások takarékos felhasználását. Megismerik a munkatevékenységek során keletkezett hulladékok, elromlott elektronikai eszközök és berendezések kezelését, elhelyezésének lehetőségeit.

Médiatudatosságra nevelés: A tanulók megismerik és gyakorolják az infokommunikációs eszközök adekvát használatát. Képesé válnak a tevékenységekhez, szabadidő eltöltéséhez, ismeretszerzéshez szükséges eszközök, szolgáltatások, programok kiválasztására és alkalmazására szem előtt tartva az információszerzés és kezelés etikai szabályait és az egészségre káros hatások kiküszöbölését.

A tanulás tanítása: A modern infokommunikációs eszközök használata motiválja a tanulókat az önálló ismeretszerzésre, felkeltik az érdeklődést a tanulás iránt. Gyakorolják az interneten történő ismeretszerzést és információ feldolgozást, a korábban megszerzett ismeretek mindennapi életben történő alkalmazását. A készségfejlesztő kerettanterv során elsajátított ismeretek lehetővé teszik tanuló számára, hogy más tantárgyak tanulásába, feladatainak megoldásába integrálja informatikai tudását.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A szövegszerkesztő-, levelező-, csevegő programok, az internet rendszeres használata hozzájárul szókincs bővítéséhez, a verbális és nonverbális kommunikációs készségek és képességek fejlesztéséhez, az információk minél hatékonyabb feldolgozásához, rendszerezéséhez, kezeléséhez.

Matematikai kompetencia: Ez előzetes matematikai ismeretek (pl.: szimbólumok, alpműveletek, térbeli-, időbeli tájékozódás) alkalmazása és bővítése a számítógépes programok használata során. A tantárgy hozzájárul a matematikai alapkészségek, képességek, problémamegoldó képesség, logikai készség, kreatív gondolkodás, helyzetfelismerés fejlesztéséhez.

Természettudományos és technikai kompetencia: A tanulók megismerik technikai eszközök alkalmazásának színtereit, növekedik a jártasságuk, magabiztosságuk a használatukban. A számítógépes programok, az internet hozzájárul a környezet jelenségeinek megismeréséhez és megértéséhez.

Digitális kompetencia: Az infokommunikációs és irodai eszközök megismerése és használata lehetővé teszi a tanulók számára új ismeretek szerzését, rendszerezését, tartalmak létrehozását. Elsajátítják a számítógépes programok, alkalmazások alapszintű kezelését, megtanulják az eszközök használatát a tanulási folyamat során és azok alkalmazását a szabadidős tevékenységekben, társas érintkezésben. Lehetővé válik az érdeklődési kör bővítése, a látókör szélesítése modern eszközökkel, melyek egyben motiválnak új ismeretek megszerzésére. Az internet használata segíti a valóság és virtuális világ közti különbségtételt.

Szociális és állampolgári kompetencia: Az internethasználat során a tanulók megismerik

világ sokszínűségét, ezáltal növekedik bennük a befogadó képesség, empátia, tolerancia. A csoportmunkák során fejlődik az együttműködési készség.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: Az érdekes és modern IKT eszközök motiválják a tanulókat a munkavégzésre, az internethasználat lehetőséget jelent a tágabb környezet megismerésére, a világban való tájékozódás elősegítésére.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: A számítógépes programok (szövegszerkesztő, rajzprogram, képszerkesztő) alkalmazása és a dokumentumok létrehozása segíti a kreativitás fejlődését, a kifejezőképesség javítását, az esztétikumra való törekvést.

A hatékony, önálló tanulás: A készségfejlesztő kerettanterv támogatja az információk szerzésének, megosztásának, rendszerezésének képességét és az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz szükséges alapkészségek fejlesztését.

Az irodatechnikai eszközök használata szakmai program oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően felszerelt világos, jól szellőztethető, tágas számítógépterem, a tanulók testméretének és ergonómiai szempontoknak is megfelelő kényelmes asztalokkal és székekkel felszerelve. Minden tanuló külön gép előtt dolgozhasson.

Taniroda

Felszerelve az irodai munkát segítő anyagokkal, készülékekkel, a megfelelő irodabútorral.

Eszközigény:

Személyi számítógép, a számítógép rendelkezzen az alábbiakkal:

- színes monitorral,
- magyar billentyűzettel
- egérrel
- CD- DVD meghajtóval,
- lehetőség szerint legyen hálózatra kötve,
- legyen internet elérési lehetőség,
- legyen nyomtató, illetve hálózati nyomtató használatának lehetősége
- hangkártya, hangszóró, fejhallgató
- A munkához elengedhetetlen a jogtiszt (vagy szabad) szoftverek használata.
- operációs rendszer: Windows
- szövegszerkesztési munkához: Microsoft Office vagy vele kompatibilis bármilyen irodai programcsomag
- egyszerű játékprogramok
- oktatóprogramok
- Irodatechnikai eszközök:
- nyomtató, fénymásoló, szkennel

A tanterv teljesítéséhez javasolt óratervezet

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	6
2 éves órakeret	432
Ebből kötött	331
Szabadon tervezhető órakeret	101

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Számítógép-kezelés	84	42	42
2. Irodatechnikai készülékek alkalmazása	84	42	42
3. Dokumentumkészítés	132	66	66
4. Játékprogramok	60	30	30
5. Internethasználat	72	36	36

Évfolyam: 11.

Számítógép-kezelés Alapismeretek a számítógépről és annak használatáról; egészség- és balesetvédelmi szabályok ismerete.			Óraszám: 42
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Üzembe helyezés, kikapcsolás, eszközök csatlakoztatása és funkciójuk. Az asztal elemei (ikonok, tálca, dátum), kezelésük.</p> <p>Egy írásprogram megismerése, használata segítséggel. Egy rajzolóprogram alapvető funkcióinak megismerése, kipróbálása.</p> <p>Dokumentumok készítésének, módosításának, elmentésének és behívásának lépései (segítséggel). Rendszeresen használt szakkifejezések, billentyűzeten lévő feliratok, monitoron megjelenő rövidítések.</p> <p>Multimédiás eszközök alkalmazása (CD, DVD, hangszóró, web-kamera, pendrive,</p>	<p>A számítógép rendeltetésszerű használatának gyakorlása – üzembe helyezés, beállítások, kikapcsolás, áramtalanítás, szennyeződésektől megóvás ill. azok eltávolítása Multimédiás eszközök csatlakoztatása a számítógéphez és használatuk gyakorlása Írás betűtípus, betűméret megválasztásával.</p> <p>Alkotás a számítógéppel, a billentyűzet és az egér kezelésével. Szöveg és ábra készítése a feladatnak megfelelően egyre kevesebb segítséggel. A több tanórán készült alkotás elmentésének és későbbi beolvasásának megfigyelése. A példányszám beállításával a nyomtatás elindítása. Képek nézegetése, adott téma megkeresése stb. Egyszerű szabályok, szokások megismerése és betartása az</p>	<p>Háttérkép, képernyőkímélő, képfelbontás, ikon, tálca, néhány speciális billentyű neve (pl.: space, enter, delete), a számítógéphez csatlakoztatható eszközök neve (pendrive, web kamera, memóriakártya), sorkizárás, sor behúzása, középre zárás, mentés</p>	<p>A számítógépes eszközök használata egyre nagyobb önállósággal.</p> <p>Programok, alkalmazások alapszintű kezelésének elsajátítása.</p> <p>A számítógéphez kapcsolódó szakkifejezések bővítése, adekvát használata.</p> <p>Az eszközök szakszerű működtetésének megtanulása. Minél önállóbb ismeretszerzés az interneten.</p> <p>Az egészségmegővást szem előtt tartva használni a számítógépet.</p>

fülhallgató) Etikai elvek rögzítése, a számítógép biztonságos használatának elemei.	egészségmegőrzés érdekében (pl.: helyes ülőpozíció, távolság a monitortól, hang szabályozása, gyakorlatok a hosszan tartó ülő munka káros hatásainak kiküszöbölésére)		
--	---	--	--

Évfolyam: 11.

Irodatechnikai készülékek alkalmazása Számítógépes alapismeretek. Néhány irodatechnikai eszköz működésének ismerete.			Óraszám: 42
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Irodatechnikai és infokommunikációs eszközök fajtái és alkalmazási területei (telefon, fax, üzenetrögzítő, fénymásoló, nyomtató, szkennel, lamináló, spirálozó gép, iratmegsemmisítő, fényképezőgép, magnó, zenelejátszók, DVD-lejátszó)</p> <p>A készülékek funkciói, tulajdonságaik, működési elveik, fő részeik Az eszközök közötti különbségek számbavétele, használatuk előnyei és hátrányai, takarékos készülékhasználat.</p> <p>Telefon, mobiltelefon, üzenetrögzítő, fax alkalmazási területei és használata.</p>	<p>Telefonhívás kezdeményezése és fogadása, információk közlése és átadása.</p> <p>A fénymásoló gép üzembe helyezése, a papírkészlet, beállítások ellenőrzése, a másolandó lap behelyezése, képek, ábrák, szövegek másolása, az elkészült lapok rendezése (segítséggel).</p> <p>Nyomtató, szkennelhasználatának gyakorlása, a gépek üzembe helyezése, beállítások ellenőrzése, képek, szövegek nyomtatása, szkennelése.</p> <p>Lamináló, spirálozó gép szakszerű</p>	<p>Hívás fogadása, hívás kezdeményezése, faxolással, mobiltelefonnal kapcsolatos tevékenységek szakszavai. A használattal kapcsolatos fogalmak és tevékenységek megnevezése tartalmának pontosítása. Fontos, lényeges, titkos, hulladék, tilos, laminálás, anyag vastagsága, pontosság, előre-</p>	<p>Segítséggel telefon használata, a telefonos kommunikáció fejlesztése, információ fogadása és továbbítása megfelelő formában. Irodatechnikai gépek és eszközök (pl.: fénymásoló, nyomtató, scanner, iratmegsemmisítő, lamináló, spirálozó gép, tűzőgép, kapocs-kiszedő) szakszerű használatának megtanulása, egyszerűbb munkafázisok önálló végzése. Infokommunikációs eszközök (zenelejátszó, CD-, DVD- lejátszó, fényképezőgép) alkalmazásának elsajátítása. Hibafelismerés és hatékony segítségkérés megtanulása.</p>

<p>A tevékenységekhez szükséges kellékek, alapanyagok (papírok, kapszok, spirálok, dossziék).</p> <p>Szelektív hulladékgyűjtés.</p> <p>Balesetvédelmi előírások.</p>	<p>használata segítséggel.</p> <p>A tevékenységek során keletkezett hulladék megfelelő elhelyezése, a munkaterület rendben tartása. Szelektív hulladékgyűjtés, iratmegsemmisítő használata.</p> <p>Papírfajták, alapanyagok válogatása különböző szempontok szerint (vastagság, méret, szín, melyik tevékenységhez szükséges).</p> <p>Zenelejátszók (magnó, mini-hifi, hifi), DVD-lejátszó működtetése, segítséggel tv-ből felvétel készítése</p> <p>A fényképezőgép működésbe helyezése, beállítása, fényképezés. A kész képek letöltése, mentése, nyomtatása.</p> <p>Irodai eszközök használatának gyakorlása (gemkapocs, tűzőgép, kapocskiszedő, pecsét, rendszerező dossziék, papírvágó).</p>	<p>hátra tekerni, pause, távirányító, nyomtatás, patron, kijelölés, szkennel, előlap, hátlap, vastagság, memóriakártya, élesség, fény, világos-sötét, kamera, felvétel, gemkapocs, tűzőgép, bélyegző, cégbélyegző, dátumbélyegző, irattartó fólia, dosszié,</p>	
--	---	---	--

Évfolyam: 11.

<p>Dokumentumkészítés Olvasás-írás készség. Szövegszerkesztő programban egyszerű lépések ismerete.</p>			<p>Óraszám: 66</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Szövegszerkesztő program parancsai, ikonjai, az egyéni beállítások, változtatások lépései. WordArt használata (Alakzatok: kitöltés színnel, formázás). ClipArt (beszúrás, átméretezés).</p> <p>Paint rajzolóprogram használata. Rajz és szöveg együttes kezelése. Egyszerű dokumentum készítése.</p> <p>Fokozott segítséggel dokumentum készítése adott céllal (önéletrajz, baráti levél, hivatalos levél, űrlap kitöltése, tesztlap kitöltése). Mappakezelés, saját mappa létrehozása, fájlnev adása. Saját könyvtár fogalma, használata (a</p>	<p>Könyvtár létesítése, megnevezése, ki-, belépés, megnyitás, mentés, bezárás.</p> <p>Szöveg beírása, képek, ábrák beszúrása, szerkesztési beállítások változtatása a megadott szempontok szerint. Levél írása, önéletrajz készítése Egyéni ötletek felhasználásával számítógépes dokumentumok, plakátok, meghívók, készítése (segítséggel).</p> <p>Rajzkészítés megadott témában. Elektronikus űrlapok kitöltése</p>	<p>Megnyitás, bezárás, belépés, kilépés, mentés. Könyvtár fogalma, dokumentumok és a könyvtár viszonyának tudatosítása. Mappa, fájl, elnevezés. Oldal, karakter, kijelölés, betűszín, méret, színek, vonalvastagság, kurzor szöveg, ábra, kurzor, a dokumentum neve, elnevezés Önéletrajz, személyes adat, tesztlap, űrlap, stb.</p>	<p>Elektronikus dokumentum létrehozásával, tárolásával, előhívásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása. Szöveg- és képszerkesztési ismeretek bővítése. A dokumentumkészítés során az egyéni ötletek kibontakoztatása, sikeres kivitelezése.</p>

feladat elvégzés fokozott segítséggel, állandó irányítással teljesíthető).			
--	--	--	--

Évfolyam: 11.

Játékprogramok Alapszintű felhasználói ismeretek a számítógépről. Szabálykövető magatartás.			Óraszám: 30
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Oktatási szoftvercsomagok játéakai Készségfejlesztő játékok Játékkonzolok, videojátékok Online, egymással is játszható játékok	Tananyaghoz kapcsolódó oktatójátékok irányított használata Érdeklődésnek megfelelő játékok keresése, kiválasztása, kipróbálása a világhálón (pl.: ügyességi, puzzle, memória, logikai, kártya, autóverseny). Játék egyre nagyobb önállósággal. Választott társsal versenyjátékok.	gyorsan, egyszerre, egymás után, hálózat, szabály, nyertes, vesztes téri viszonyiszavak, időbeliséghez kapcsolódó fogalmak	Több lépésből álló feladatsorok kitartó végrehajtása. Segítséggel játsszon az új játékkal, az ismert játékokat tudja önállóan behívni és játszani. Gyakorlottan kezelje a billentyűzetet és az egeret. Szórakoztató, szabadidős célú játékok megismerése. Mértékletesség kialakítása.

Évfolyam: 11.

Internethasználat A számítógép rendeltetésszerű, biztonságos használata.			Óraszám: 36
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Internetkapcsolat létrehozásának módja, lépései</p> <p>Az internet használat veszélyei vírusfertőzés, káros oldalak nem megfelelő tartalom nézegetése</p> <p>Tanuláshoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó weboldalak megismerése Informálódás az internet segítségével (menetrend, időjárás, moziműsor)</p> <p>Kereső- és levelező-, csevegőprogramok, közösségi oldalak, video megosztó site-ok</p>	<p>Kapcsolódás az internetre, kapcsolat bontása</p> <p>Irányított információkeresés, adott weboldal, tartalmak megtekintése</p> <p>Az információk, értelmezése, feldolgozása – adatok, szövegek, képek keresése, mentése, letöltése</p> <p>Zenehallgatás, filmnézés, online játékok kipróbálása</p> <p>Közösségi oldalak használata</p> <p>Levél, elektronikus képeslap írása, elküldése, megválaszolása</p> <p>Videóhívások, csevegőprogramok kipróbálása</p>	<p>Internet, weboldal, vírus, káros oldalak, letöltés, regisztráció, e-mail, - cím, - jelszó, be- kilépés, böngésző</p>	<p>Az internet hatékony használata tanulásban, szabadidős tevékenységben, ismeretszerzésben.</p> <p>Információszerző és – feldolgozó képesség fejlesztése</p> <p>Látókör szélesítése, ismeretek bővítése</p> <p>Kommunikációs képességek fejlesztése</p> <p>Káros oldalak kiszűrése és válogatott tartalmak elhelyezése a világhálón</p>

Évfolyam: 12.

Számítógép-kezelés Alapismeretek a számítógépről és annak használatáról; egészség- és balesetvédelmi szabályok ismerete.			Óraszám: 42
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Üzembe helyezés, kikapcsolás, eszközök csatlakoztatása és funkciójuk.</p> <p>Az asztal elemei (ikonok, tálca, dátum), kezelésük.</p>	<p>A számítógép rendeltetésszerű használatának gyakorlása – üzembe helyezés, beállítások, kikapcsolás, áramtalanítás, szennyeződésektől</p>	<p>Háttérkép, képernyőkímélő, képfelbontás, ikon, tálca, néhány</p>	<p>A számítógépes eszközök használata egyre nagyobb önállósággal.</p> <p>Programok, alkalmazások</p>

<p>Egy írásprogram megismerése, használata segítséggel. Egy rajzolóprogram alapvető funkcióinak megismerése, kipróbálása.</p> <p>Dokumentumok készítésének, módosításának, elmentésének és behívásának lépései (segítséggel). Rendszeresen használt szakkifejezések, billentyűzeten lévő feliratok, monitoron megjelenő rövidítések.</p> <p>Multimédiás eszközök alkalmazása (CD, DVD, hangszóró, web-kamera, pendrive, fülhallgató) Etikai elvek rögzítése, a számítógép biztonságos használatának elemei.</p>	<p>megóvás ill. azok eltávolítása Multimédiás eszközök csatlakoztatása a számítógéphez és használatuk gyakorlása Írás betűtípus, betűméret megválasztásával.</p> <p>Alkotás a számítógéppel, a billentyűzet és az egér kezelésével. Szöveg és ábra készítése a feladatnak megfelelően egyre kevesebb segítséggel. A több tanórán készült alkotás elmentésének és későbbi beolvasásának megfigyelése. A példányszám beállításával a nyomtatás elindítása. Képek nézegetése, adott téma megkeresése stb. Egyszerű szabályok, szokások megismerése és betartása az egészségmegőrzés érdekében (pl.: helyes ülőpozíció, távolság a monitortól, hang szabályozása, gyakorlatok a hosszan tartó ülő munka káros hatásainak kiküszöbölésére)</p>	<p>speciális billentyű neve (pl.: space, enter, delete), a számítógéphez csatlakoztatható eszközök neve (pendrive, web kamera, memóriakártya), sorkizárás, sor behúzás, középre zárás, mentés</p>	<p>alapszintű kezelésének elsajátítása. A számítógéphez kapcsolódó szakkifejezések bővítése, adekvát használata. Az eszközök szakszerű működtetésének megtanulása. Minél önállóbb ismeretszerzés az interneten. Az egészségmegóvást szem előtt tartva használni a számítógépet.</p>
---	---	---	---

Évfolyam: 12.

<p>Irodatechnikai készülékek alkalmazása Számítógépes alapismeretek. Néhány irodatechnikai eszköz működésének ismerete.</p>			<p>Óraszám: 42</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Irodatechnikai és infokommunikációs eszközök fajtái és alkalmazási területei (telefon, fax, üzenetrögzítő, fénymásoló, nyomtató, szkennel, lamináló, spirálozó gép, iratmegsemmisítő, fényképezőgép, magnó, zenelejátszók, DVD-lejátszó)</p> <p>A készülékek funkciói, tulajdonságaik, működési elveik, fő részeik Az eszközök közötti különbségek számbavétele, használatuk előnyei és hátrányai, takarékos készülékhasználat.</p> <p>Telefon, mobiltelefon, üzenetrögzítő, fax alkalmazási területei és használata.</p>	<p>Telefonhívás kezdeményezése és fogadása, információk közlése és átadása.</p> <p>A fénymásoló gép üzembe helyezése, a papírkészlet, beállítások ellenőrzése, a másolandó lap behelyezése, képek, ábrák, szövegek másolása, az elkészült lapok rendezése (segítséggel).</p> <p>Nyomtató, szkennelhasználatának gyakorlása, a gépek üzembe helyezése, beállítások ellenőrzése, képek, szövegek nyomtatása, szkennelése. Lamináló, spirálozó gép szakszerű használata segítséggel.</p> <p>A tevékenységek során keletkezett hulladék megfelelő elhelyezése, a munkaterület rendben tartása. Szelektív hulladékgyűjtés, iratmegsemmisítő használata.</p>	<p>Hívás fogadása, hívás kezdeményezése, faxolással, mobiltelefonnal kapcsolatos tevékenységek szakszavai. A használattal kapcsolatos fogalmak és tevékenységek megnevezése tartalmának pontosítása. Fontos, lényeges, titkos, hulladék, tilos, laminálás, anyag vastagsága, pontosság, előre-hátra tekerni, pause, távirányító, nyomtatás, patron, kijelölés, szkennel, előlap, hátlap, vastagság,</p>	<p>Segítséggel telefon használata, a telefonos kommunikáció fejlesztése, információ fogadása és továbbítása megfelelő formában. Irodatechnikai gépek és eszközök (pl.: fénymásoló, nyomtató, scanner, iratmegsemmisítő, lamináló, spirálozó gép, tűzőgép, kapocskészítő) szakszerű használatának megtanulása, egyszerűbb munkafázisok önálló végzése. Infokommunikációs eszközök (zenelejátszó, CD-, DVD- lejátszó, fényképezőgép) alkalmazásának elsajátítása. Hibafelismerés és hatékony segítségkérés megtanulása.</p>

<p>A tevékenységekhez szükséges kellékek, alapanyagok (papírok, kapcsok, spirálok, dossziék).</p> <p>Szelektív hulladékgyűjtés.</p> <p>Balesetvédelmi előírások.</p>	<p>Papírfajták, alapanyagok válogatása különböző szempontok szerint (vastagság, méret, szín, melyik tevékenységhez szükséges).</p> <p>Zenelejátszók (magnó, mini-hifi, hifi), DVD-lejátszó működtetése, segítséggel tv-ből felvétel készítése</p> <p>A fényképezőgép működésbe helyezése, beállítása, fényképezés. A kész képek letöltése, mentése, nyomtatása.</p> <p>Irodai eszközök használatának gyakorlása (gemkapocs, tűzőgép, kapocskiszedő, pecsét, rendszerező dossziék, papírvágó).</p>	<p>memóriakártya, élesség, fény, világos-sötét, kamera, felvétel, gemkapocs, tűzőgép, bélyegző, cégbélyegző, dátumbélyegző, irattartó fólia, dosszié,</p>	
--	---	---	--

Évfolyam: 12.

<p>Dokumentumkészítés Olvasás-írás készség. Szövegszerkesztő programban egyszerű lépések ismerete.</p>			<p>Óraszám: 66</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Szövegszerkesztő program parancsai, ikonjai, az egyéni beállítások, változtatások lépései. WordArt használata (Alakzatok: kitöltés színnel, formázás). ClipArt (beszúrás, átméretezés).</p>	<p>Könyvtár létesítése, megnevezése, ki-, belépés, megnyitás, mentés, bezárás.</p> <p>Szöveg beírása, képek, ábrák beszúrása, szerkesztési beállítások változtatása a megadott szempontok szerint.</p> <p>Levél írása, önéletrajz készítése</p>	<p>Megnyitás, bezárás, belépés, kilépés, mentés. Könyvtár fogalma, dokumentumok és a könyvtár viszonyának tudatosítása. Mappa, fájl, elnevezés.</p>	<p>Elektronikus dokumentum létrehozásával, tárolásával, előhívásával kapcsolatos ismeretek elsajátítása. Szöveg- és képszerkesztési ismeretek bővítése. A dokumentumkészítés során az egyéni ötletek kibontakoztatása, sikeres kivitelezése.</p>

<p>Paint rajzolóprogram használata. Rajz és szöveg együttes kezelése. Egyszerű dokumentum készítése. Fokozott segítséggel dokumentum készítése adott céllal (önéletrajz, baráti levél, hivatalos levél, űrlap kitöltése, tesztlap kitöltése). Mappakezelés, saját mappa létrehozása, fájlnev adása. Saját könyvtár fogalma, használata (a feladat elvégzés fokozott segítséggel, állandó irányítással teljesíthető).</p>	<p>Egyéni ötletek felhasználásával számítógépes dokumentumok, plakátok, meghívók, készítése (segítséggel). Rajzkészítés megadott témában. Elektronikus űrlapok kitöltése</p>	<p>Oldal, karakter, kijelölés, betűszín, méret, színek, vonalvastagság, kurzor szöveg, ábra, kurzor, a dokumentum neve, elnevezés Önéletrajz, személyes adat, tesztlap, űrlap, stb.</p>	
--	---	---	--

Évfolyam: 12.

<p>Játékprogramok Alapszintű felhasználói ismeretek a számítógépről. Szabálykövető magatartás.</p>			<p>Óraszám: 30</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Oktatási szoftvercsomagok játéka Készségfejlesztő játékok</p>	<p>Tananyaghoz kapcsolódó oktatójátékok irányított használata Érdeklődésnek megfelelő játékok keresése, kiválasztása, kipróbálása a világhálón (pl.: ügyességi, puzzle, memória, logikai, kártya,</p>	<p>gyorsan, egyszerre, egymás után, hálózat, szabály, nyertes, vesztes téri viszonyszavak, időbeliséghez kapcsolódó fogalmak</p>	<p>Több lépésből álló feladatsorok kitaró végrehajtása. Segítséggel játsszon az új játékkal, az ismert játékokat tudja önállóan behívni és játszani. Gyakorlattan kezelje a billentyűzetet és az egeret.</p>

Játékkonzolok, videojátékok	autóverseny).		Szórakoztató, szabadidős célú játékok megismerése.
Online, egymással is játszható játékok	Játék egyre nagyobb önállósággal. Választott társsal versenyjátékok.		Mértékletesség kialakítása.

Évfolyam: 12.

Internethasználat A számítógép rendeltetésszerű, biztonságos használata.			Óraszám: 36
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Internetkapcsolat létrehozásának módja, lépései</p> <p>Az internet használat veszélyei vírusfertőzés, káros oldalak nem megfelelő tartalom nézegetése</p> <p>Tanuláshoz, érdeklődési körhöz kapcsolódó weboldalak megismerése</p> <p>Informálódás az internet segítségével (menetrend, időjárás, moziműsor)</p> <p>Kereső- és levelező-, csevegőprogramok, közösségi oldalak, video megosztó site-ok</p>	<p>Kapcsolódás az internetre, kapcsolat bontása</p> <p>Irányított információkeresés, adott weboldal, tartalmak megtekintése</p> <p>Az információk, értelmezése, feldolgozása – adatok, szövegek, képek keresése, mentése, letöltése</p> <p>Zenehallgatás, filmnézés, online játékok kipróbálása</p> <p>Közösségi oldalak használata</p> <p>Levél, elektronikus képeslap írása, elküldése, megválaszolása</p> <p>Videóhívások, csevegőprogramok kipróbálása</p>	<p>Internet, weboldal, vírus, káros oldalak, letöltés, regisztráció, e-mail, - cím, - jelszó, be- kilépés, böngésző</p>	<p>Az internet hatékony használata tanulásban, szabadidős tevékenységben, ismeretszerzésben.</p> <p>Információszerző és – feldolgozó képesség fejlesztése</p> <p>Látókör szélesítése, ismeretek bővítése</p> <p>Kommunikációs képességek fejlesztése</p> <p>Káros oldalak kiszűrése és válogatott tartalmak elhelyezése a világhálón</p>

KERT- ÉS PARKÁPOLÓ

Célok

- A kert és parkápoló tevékenységek végzése közben a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó gyengébb vagy sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a szakma tanulásához, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése.
- A kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordítani a személyes, a szociális, a kommunikációs és az életvezetési kompetenciákra; minden tananyagtartalmat a gyakorlati életben előforduló problémák, helyzetek megoldásához kapcsolva.
- Olyan elméleti és gyakorlati ismeretanyagot nyújtani és megtanítani, amelyek nélkülözhetetlenek a kert és parkápolás munkafolyamatai során az adott feladatok közvetlen elvégzéséhez.
- A tevékenységközpontú tanulásszervezés segítségével a tanulók segítése szocializációjukban, a munkavégzéshez szükséges kötöttségek, szabályok elsajátításában, a későbbi rehabilitáció, illetve védett munkahelyen történő munkavégzés képességének elősegítésében.
- A tanulók figyelmének, érdeklődésének felkeltése saját és közvetlen környezetük igényes kialakítására.
- Kialakítani bennük a rend iránti igény, a rend megteremtésének és fenntartásának, valamint megőrzésének képességét.
- Szeressék a természetet, segítséggel tudják vonzóvá tenni környezetüket, szívesen tartózkodjanak, és dolgozzanak a jó levegőn, az időjárásnak megfelelő öltözködés felismerésével.
- A kert és parkápoló munkák megismertetésével és gyakoroltatásával lehetőséget biztosítani a fiatalok számára a teljesebb élet, a társadalomba és a termelőmunkába való bekapcsolódáshoz.
- Ismerjék a parkot, kertet, mint munkaterületet, ahol tevékenykedniük kell, tudjanak tájékozódni a munkaterületen, és tudjanak utasításokat nehézségi fok szerint végrehajtani.
- Sajátítsák el, és irányítással, képességeikhez mérten minél önállóbban végezzék a házi kertek, közterületek, parkok gondozási, ápolási munkálatait.
- A munkavégzés során legyenek képesek a megfelelően előkészített szerszámokat, eszközöket, gépeket rendeltetésszerűen használni, figyeljenek önmaguk és társaik testi épségére.
- Legyenek képesek családban, szociális ellátásban, esetleg munkavállalóként egyszerű konyhakerti és parkápolási munkák végzésére (konyhakerti növények ültetésére, ápolására, betakarítására, egyszerű feldolgozására, egy- és kétnyári virágok kiültetésére fák, cserjék gondozására, fűnyírásra, sövénynyírásra).
- Legyenek képesek kitartóan, huzamosabb ideig végezni a kijelölt munkát, vegyék észre a hibát és igyekezzenek azt korrigálni.
- Sajátítsák el minimális szinten a másokkal való együttműködést a feladatok végzése során.

Feladatok

- A képességek függvényében a szakma minél eredményesebb elsajátíttatása.
- Egyszerű feladatok esetében önálló munkavégzés elősegítése utasítások alapján. Amennyiben erre nem képes, akkor segítséggel tudja megoldani feladatait.
- Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.
- Balesetvédelmi és munkavédelmi ismeretek nyújtása a munkafolyamatok végzése során.
- A konyhakert és a gyümölcsöskert ápolási, gondozási tevékenységeinek megismertetése, gyakoroltatása.
- Dísznövények és parkok ápolási, gondozási tevékenységeinek megismertetése, gyakoroltatása.
- Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátíttatása.
- Csoporton belüli együttműködési lehetőségek nevelési hatásának felhasználása a szocializáció érdekében.

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

A tanuló

- igényli közvetlen környezetének szép kialakítását,
- ismeri, és tud tájékozódni a munkaterületen,
- képes kiválasztani a munkavégzéshez szükséges öltözéket és eszközöket,
- tud utasításokat végrehajtani,
- törekszik a kitartó és folyamatos munkavégzésre,
- elsajátítja a másokkal való együttműködést a feladatok végzése során,
- megismeri az eredmények eléréséhez szükséges rendszeresség, kitartás és pontosság fontosságát, munkájának elismerése által megéli személyes fontosságát,
- elsajátítja az egészség megővéséhez szükséges egészségügyi alapismereteket, és alapvető higiéniai szokásokat,
- törekszik környezetszennyezéstől mentes életmód megvalósítására, megtanulására és közvetítésére.

Értékelés: félévkor és tanév végén érdemjeggyel

A képzéshez szükséges anyagok, eszközök

- Vetőmagok, szaporítóanyagok
- Mútrágyák, növényvédő szerek
- Ásó, gereblye, kapa, lapát, hólapát
- Kézikocsi, talicska, komposztrosta, komposztáló
- Ültetőfa, öntözőkanna, zsineg
- Vödör, lapát, vasvilla, lombseprű

- Műanyag rekesz, metszőolló
- Sorkihúzó, aprómagvető
- Ültető lapát, ültetőfa
- Kézi sövénynyíró
- Fűrész, fejsze
- Virágcserepek, köztéri edények
- Különböző méretű létrák
- Munkaruha, sapka, bakancs
- Védőszemüveg, védőkesztyű
- Pormaszk, gumicsizma
- 19. A kert és a játszótérek berendezéseinek, műtárgyainak állagmegóvásához szükséges anyagok, eszközök
- 20. Tereprendezéshez szükséges eszközök: kitűzők, mérőszalagok, szintezők

Szemléltető eszközök

- Tankönyvek, kertészeti könyvek, kertészeti folyóiratok, kiadványok, filmek.
- A tevékenységekkel kapcsolatos fotók, folyamatábrák, képek a munkafázisokról és minta munkadarabok.
- IKT- eszközök

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör	11. osztály	12. osztály
A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek		
Anyag-és eszközismeret	15	15
Éghajlati ismeretek, tanulmányi séta /szabadon tervezhető órakeret/	28	28
Talajtani ismeretek	14	14
Park és kertfenntartási ismeretek		
A parkot, kertet alkotó növények és szaporításuk	30	30
A parkot, kertet, díszkertet alkotó növények ápolása	20	20
Munka és környezetvédelmi ismeretek		
Baleset megelőzés az iskolában	12	12
Baleset megelőzés a gyakorlatokon	12	12
Teendők balesetek bekövetkezésekor	6	6
Környezetünk védelme	14	14
Szakmai gyakorlat		
Gyakorlati anyag- és eszközismeret	10	10
Park és kertfenntartási gyakorlatok	50	50
A parkokat, kertet, díszkertet alkotó növények ápolása gyakorlat.	204	204
A parkok, kertek műtárgyainak fenntartása	17	17
Összes óraszám/tanév:	432	432

Évfolyam: 11.

A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek			
Anyag-és eszközismeret Előzetes tudás: Balesetvédelmi ismeretek. - Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat. Ismerje a kéziszerszámokat és azok használatát. Baleset védelmi ismeretek. Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzen pontos ismereteket a kertben és a parkban használható kéziszerszámokról. Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.			Óraszám: 15
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A kéziszerszámok megismerése. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai (ásó, gereblye, kapa, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló stb.)	Az összes eszköz előkészítése, bemutatása Szerszámok előkészítése, bemutatása Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.	Kéziszerszámok, gépek. Ásó, kapa, gereblye, ültetőfa, sorkihúzó, talicska,	Ismerje fel önállóan a kéziszerszámokat. Ismerje meg rendeltetésüket, használatukat. Sajátítsa el a velük történő balesetmentes munkavégzés szabályait.
Kéziszerszámok használata	Egyszerűbb szerszámok ismerete és használata	lapát, villa, metszőolló, ágvágó olló.	A kéziszerszámok mellett a vető és ültető szerszámok megismerése.
A kéziszerszámok megismerése, használatuk és karbantartásuk módjai.			
Vető- és ültető kéziszerszámok.			

Évfolyam: 11.

A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek			
<p>Éghajlati ismeretek, tanulmányi séta Előzetes tudás: Ismerje az időjárás elemeit. Az éghajlat és az időjárás elemeinek ismerete. Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzen új ismereteket az éghajlatról, az időjárásról és azok hatásáról a szabadban folytatott munkákra. Ismerje meg az időjárás hatásait a kerti munkákra.</p>			Óraszám: 28
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Éghajlat és időjárás. Az éghajlat összetevői, az éghajlat és az időjárás befolyása a kerti munkákra. A csapadék, a szél, a napsütés hatásai Az éghajlat összetevői. Időjárási jelenségek megismerése. Az időjárás befolyása a kerti munkára.</p>	<p>Hőmérő, talajhőmérő, csapadékmérő előkészítése, mérések bemutatása, gyakorlása. Időjárás megfigyelése, az adott állapot rögzítése</p>	<p>Csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet. Évszakok, hónapok. Éghajlat, időjárás.</p>	<p>Ismerje meg az éghajlat és az időjárás elemeit. Értse az időjárás hatását a kerti munkára és a növényekre. Ismerje meg a hatásaikat a növényekre és a kinti munkára Ismerje meg az éghajlat összetevőit. Időjárási jelenségek különböző évszakokban. Ismerje meg az időjárás hatását a szabadban élő növényekre és az emberekre</p>

Évfolyam: 11.

A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek			
Talajtani ismeretek Előzetes tudás: Ismerje a legfontosabb talajtípusokat. Ismerje a különböző talajtípusok jellemzőit. Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzen ismereteket a különböző talajtípusokról, illetve szerepükről a kertészetben. Ismerje meg a termőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.			Óraszám: 14
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A talaj szerepe a kertészetben	Talajtípusok előkészítése, bemutatása. Kísérletezés. Talaj vízáteresztő képességének tesztelése.	Kötött, termő és homoktalaj. Szerves trágya, műtrágya. Virágföld, palántaföld, perlit, tőzeg, humusz	Ismerje meg a termelésre legalkalmasabb talajtípust. Önállóan felismerje a különböző talajtípusokat. Ismerje meg a különböző talajtípusok hatásait a termelésre. Értse meg talajművelésnek az ember életében betöltött szerepét. A talaj termőképességének fenntartása, illetve fokozásának lehetőségei. Szerves trágyázás jelentőségének megismerése. Személyi, tárgyi feltételek biztosítása
A talaj legfontosabb típusai. (kötött talaj, szikes talaj, homoktalaj stb.).			
A termelésre alkalmas talaj.			
A talaj szerepe a kertészeti termelésben.			
A talajművelés jelentősége, fontossága, módjai.			
A talaj termőképességének fenntartása.			
Környezet-kímélő trágyázás, szerves- és műtrágyázás.			
A földterület művelésének feltételei.			

Évfolyam: 11.

Park és kertfenntartási ismeretek			
A parkot, kerttet alkotó növények és szaporításuk Előzetes tudás: Balesetvédelmi ismeretek. Rendelkezzon ismeretekkel a különböző növényekről. Ismerje a különböző növénytípusokat. Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a haszon, dísz és vadonélő növényeket, szaporításuk jelentőségét, formáit Részletesen ismerje meg a különböző növénytípusokat, és azok jellemzőit.			Óraszám: 30
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Kert, park, zöldterület fogalma.	Növény bemutatók a valóságban, tablókön, és digitálisan. A szaporítási módok bemutatása. Szaporított növények megfigyelése, Szaporított növények fejlődéséről gondozási napló vezetése	Kert, park, zöldterület, erdő, mező, rét, gyepl. Lágyl és fás szárú növények. Dísz és haszonnövények. Egy és kétnyári növények. Vetés, ültetés, palántázás. Talaj hőmérséklet, biogazdálkodás. Gyümölcsfák. Lombhullató és örökzöld fák.	Tudjon különbséget tenni a különböző területek között. Ismerje meg a különböző területek jelentőségét az ember életében. Tudja megkülönböztetni a haszon és dísznövényeket. Tudjon különbséget tenni a különböző növények között. Ismerje meg a különböző szaporítási módokat és az azok közötti különbséget. Szerezze meg a legalapvetőbb ismereteket a növények ápolásáról és védelméről. Ismerje fel a különböző növényeket. Az eltérő tulajdonságok
A zöldterületek jelentősége az ember életében, szerepe környezetünkben.			
Dísz és haszonnövények			
Egy és két nyári növények.			
A virágágyakba kiültethető növények.			
Zöldségnövények szaporításának módjai.			
Vetés, ültetés, palántázás.			
Növényismeret, növényápolás, növényvédelem.			
Fás és lágyszárú növények, lombhullatók és örökzöldek.			
Gyümölcsfák, gyümölcsösök.			
Konyhakerti növények.			

Növények szaporítása, kiültetése, ápolása, gondozása.			felismerése. Ismerje meg a különböző gyümölcsfákat. Ismerje és alkalmazza a különböző növényeszaporítási módokat. Az időjárás, a talajhőmérséklet és az ültetés összefüggéseinek megismerése. A növények eltérő igényeinek megismerése. A biogazdálkodás eltérő feltételeinek bemutatása.
Kiültetés feltételei, időpontja.			
A pázsit, a gyepp fogalma, szerepe a kertekben, parkokban.			
A biogazdálkodás jelentősége.			

Évfolyam: 11.

Park és kertfenntartási ismeretek			
A parkot, kert, díszkertet alkotó növények ápolása			Óraszám: 20
Előzetes tudás: Egyszerűbb kerti munkák ismerete. A beltéri és kültéri dísznövények ismerete. Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a különböző évszakok kertben és parkban végzendő munkáit. A környezetünket díszítő növények és tárgyak megismerése.			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Parkok ápolása, gondozása.	Kerti munkák bemutatása, gyakorlása. A megismert növények bemutatása.	Ápolás, gondozás, telepítés.	Ismerje meg a legalapvetőbb munkákat. Ismerje meg a gyeptelepítés feltételeit és módját. Ismerje meg a dísznövények
Gyep telepítése, ápolása, gondozása.			
Dísznövények ültetése, ápolása, gondozása.			

Díszcserjék ültetése, ápolása, gondozása.			ápolásának, gondozásának módjait. Szerezzen ismereteket a díszcserjéről. Szerezzen ismereteket az összetettebb munkák folyamatairól. A fenntartási munkák megismerése. Örökzöldekkel kapcsolatos különleges feladatok. A virágtartók, telepítésével kapcsolatos feladatok megismerése. Sziklakertekkel kapcsolatos feladatok megismerése. Kerti tavakkal kapcsolatos feladatok megismerése.
Talajtakarók (évelők, lágyszárúak, cserjék) gondozása.			
Kerti növények ültetése, ápolása, gondozása.			
Rózsafelületek ápolása, gondozása.			
Díszfák, cserjék fenntartása.			
Örökzöldek gondozása.			
Virágtartók, edényes növények előkészítése, telepítése, gondozása			
Sziklakertek létesítése, gondozása.			
Konyhakerti növények ápolása.			
Gyümölcsfák, gyümölcsöskertek ápolása, gondozása.			

Évfolyam: 11.

Munka és környezetvédelmi ismertek			
Baleset megelőzés az iskolában			Óraszám: 12
<p>Előzetes tudás:</p> <p>Általános ismeretek a baleset megelőzésről.</p> <p>Az általános balesetvédelmi szabályok ismerete.</p> <p>Tantárgyi fejlesztési célok:</p> <p>Szerezzen ismereteket a kert és parkápolás balesetvédelmi szabályairól.</p> <p>Ismerje meg és alkalmazza a speciális szabályokat.</p>			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Az osztály-és munkaterem	Felszerelések bemutatása.	Baleset,	Értse meg a szabályok

használatának rendje.	Balesetvédelmi bemutatók megtekintése.	sérülés. Munkaruha, védőruha. Tűzvédelem, áramütés.	szükségességét, és azok betartásának fontosságát. Ismerje meg a tűzvédelmi szabályokat és azok jelentőségét. Értse meg a munkába állás követelményeit. Tudjon különbséget tenni a munkaruha és a védőruha között. A balesetveszélyes helyzetek felismerése, elkerülése. A szabályok betartásának fontossága saját és társaik érdekében. Az előírt feltételek teljesítése munkavégzés előtt. Az előírt öltözet viselése, előnyeinek felismerése. A balesetveszélyes helyzetek felismerése és elkerülése.
Munka és balesetvédelmi szabályok.			
Tűzvédelmi szabályok.			
Munkába állás feltételei.			
Munkaruha, védőruha.			
Balesetek megelőzése.			
Baleset megelőzés a gyakorlatban.			

Évfolyam: 11

Munka és környezetvédelmi ismertek			
Baleset megelőzés a gyakorlatokon Előzetes tudás: Segítségkérés lehetőségei. A balesetvédelmi szabályok ismerete. Tantárgyi fejlesztési célok: Rendelkezzen olyan ismeretekkel, amelyekkel megelőzheti a baleseteket. A szabályok ismerete mellett a gyakorlati betartására való igény kialakítása.			Óraszám: 12
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Szabályok betartásának fontossága. Kulturált, fegyelmezett viselkedés a kertben. Időjárás hatásai a munkavégzőkre, (napszúrás, felégés, allergia). A fizikai állóképesség figyelembe vétele. Munka és pihenés beosztása. Leggyakoribb foglalkozási mérgezések megelőzése (személyi higiéné) Higiénias szabályok. Tűzvédelem a gyakorlatban. A munkavégzéshez a legmegfelelőbb szerszámok kiválogatása, rendeltetésnek megfelelő használata, fegyelmezett munkavégzés az	Balesetveszélyes helyzetek bemutatása. Balesetvédelmi feladatok gyakorlása.	Munkaidő, pihenőidő, higiénia. Segélyhívószámok. Mérgező és veszélyes anyagok.	Ismerje meg és legyen képes betartani a szabályokat, előírásokat, elvárásokat. Szerezzen ismereteket az időjárás viszontagságairól és azok káros hatásának csökkentéséről. Értse meg a helyes munkaidő beosztás jelentőségét. Értse meg a higiénias rendszabályok fontosságát. A gyakorlatban törekedjen a betartására. Gyakorlati bemutatón szerezzen ismereteket a tűzvédelemről. A szerszámok vizsgálatának és rendeltetészerű használatának a kialakítása. Az időjáráshoz való

utasítások pontos betartása.			alkalmazkodás módjai, lehetőségei. A célszerű arányok jelentőségének megértetése. A veszélyes anyagok biztonságos kezelésének, tárolásának megértetése. Az egészséges életre való felkészítés. Tűzvédelmi szabályok betartásának a megértetése.
Felkészülés az időjárás viszonyaira, (napszúrás, felégés, allergia stb.).			
Munka és pihenés helyes aránya.			
Mérgezések, fertőzések veszélyei.			

Évfolyam: 11

Munka és környezetvédelmi ismertek			
Teendők balesetek bekövetkezésekor Előzetes tudás: Segélyhívószámok. Ismeretek a balesetek bekövetkezése után nyújtandó segítségről, segítségkérésről. Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a segítségnyújtás alapvető lehetőségeit. Teendők balesetek után. Biztosan tudja, hogy honnan lehet segítséget kérni.			Óraszám: 6
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai.	Segítségnyújtás és segítségkérés gyakorlása	A központi segélyhívószám: 112. Tűzeset, baleset, sérülés. Elsősegélynyújtás, elsősegélynyújtó hely. Áramtalanítás. A tűzoltás módjai.	Tudja, hogy baj esetén kihez és hová fordulhat. Legyen képes segítséget nyújtani a balesetet szenvedőnek, illetve tudjon segítséget hívni. Ismerje meg az áramtalanítás
Balesetek jelzése. Azonnali jelzés baleset bekövetkezésekor a munkahelyi vezetőnek.			
Segítségnyújtás.			
Teendők áramütés esetén.			

Teendők tűz esetén. Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai		Segélyhívás. Segítségnyújtás, elsősegély. Tűzoltó készülékek. Segélyhívószám.	fontosságát. Tudja megkezdni a tűzoltást. Ismerje meg a segítségnyújtás egyszerűbb módjait. Segítségkérés a megfelelő helyről. Ismerje meg az áramtalanítás módjait. Ismerje meg a tűzoltás módjait
---	--	--	--

Évfolyam: 11

Munka és környezetvédelmi ismertek			
Környezetünk védelme Előzetes tudás: Ismerje a szelektív hulladékgyűjtést, illetve a környezetének takarításának jelentőségét, eszközeit. A környezetvédelem jelentősége. Tantárgyi fejlesztési célok: Értse meg a környezetvédelem lényegét és fontosságát. Ismerje és értse a környezet és a természetvédelem jelentőségét, feladatait			Óraszám: 14
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Az ember és a környezet kapcsolata, kölcsönhatások. Komposztálás, jelentősége. A környezetvédelem jelentősége. A természetvédelem jelentősége. Vegyszer nélküli növényvédelem lehetőségei a természet egyensúlyának fenntartásában. Környezet-védelem szerepe az	A környezet szépségeinek bemutatása. Szelektív hulladékgyűjtés. Környezetvédelmi feladatok gyakorlása.	Környezet, természet, védelmük. Komposztálás. Biogazdálkodás. Szelektív hulladék. Környezet és természetvédelem. Hulladékok, veszélyes anyagok, mérgek.	Értse meg az ember és a természet kapcsolatát. Ismerje meg a komposztálás lehetőségét. Szerezzen ismeretek a környezet és a természetvédelemről. Értse meg szerepét e tevékenységben.

egészséges életben.		Biogazdálkodás.	<p>Szerezzen ismereteket a környezetbarát növényvédelemről</p> <p>Értse az ember szerepét a környezetben.</p> <p>Ismerje meg a tiszta környezet szerepét az egészséges életmódban.</p> <p>Alkalmazza a szelektív hulladékgyűjtést.</p> <p>Értse az ember szerepét a természetvédelemben.</p> <p>Értse és alkalmazza a környezettudatos gazdálkodást.</p>
Hulladékok, veszélyes anyagok kezelése.			
Természet-védelem jelentősége.			

Évfolyam: 11

Szakmai gyakorlat			
<p>Gyakorlati anyag- és eszközismeret</p> <p>Előzetes tudás:</p> <p>Ismerje a szerszámokat, kéziszerszámokat és tudja, hogy hogyan kell őket használni. Baleset védelmi ismeretek.</p> <p>Tantárgyi fejlesztési célok:</p> <p>Tudatos és célszerű szerszámhasználat begyakoroltatása.</p> <p>A kéziszerszámok ismerete.</p>			Óraszám: 10
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Kéziszerszámok használata.	<p>Munka a kertben.</p> <p>Eszközök és azok használatának bemutatása.</p> <p>Az eszközök rendeltetésszerű használatának bemutatása.</p>	<p>Ásás,</p> <p>kapálás,</p> <p>gereblyézés,</p> <p>metszés.</p> <p>Kéziszerszámok,</p>	<p>Ismerje meg és gyakorolja be a kéziszerszámok használatát.</p> <p>Ismerje meg a sorkihúzó jelentőségét.</p> <p>Ismerje meg a komposztálás</p>
Sorkihúzó használata.			
Komposztálás eszközei, és azok használata.			
Az évszaknak megfelelő munkák			

tárgyi feltételeinek megteremtése.	Előkészületek az őszi munkákhoz. Kapálás, gyomlálás, ásás, gereblyezés.	gépek, évszakok, komposztálás.	eszközeit és a felhasználható anyagokat. Gyakorolja be a szerszámok és gépek használatát. Gyakorolja be az évszaknak megfelelő munkákat. Gyakorolja be a komposztálással kapcsolatos feladatokat. Az időjárási megfigyelések rögzítése és összehasonlítása.
Komposztálás. (szerves hulladékok).			
Időjárás megfigyelése.			

Évfolyam: 11

Szakmai gyakorlat			
Park és kertfenntartási gyakorlatok Előzetes tudás: Ismerje az egyszerűbb szerszámokkal végzendő munkát. Baleset védelmi ismeretek. Növényismeret. Tantárgyi fejlesztési célok: Gyakorolja be a kertekben és parkokban végzendő munkát. Ismerje meg és alkalmazza a talajművelés és a növényzaporítás különböző módjait.			Óraszám: 50
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Parkok, kertek (konyhai és dísz) anyagai, azok használata.	Az anyagok előkészítése, bemutatása. Munkavégzés a kertben.	Talaj előkészítés, ágyások kialakítása,	Az elméletben tanultak alkalmazása a gyakorlatban.
Kertek, parkok, zöldterületek ápolása, gondozása.	Talaj-előkészítés, alaptrágyázás, szerves- és műtrágyák kijuttatása, bedolgozása ásással.	ültetés, vetés, palántázás, komposztálás.	A kertben és a parkban történő munkákra való felkészítés.
Őszi talaj előkészítés.	Ágyások kialakítása, előkészítése őszi	Talaj előkészítés, ágyások,	Ismerje meg és használja a különböző trágya típusokat.
Trágyázás.			

Ágyások kialakítása.	és tavaszi vetésre, ültetésre. Virágmagok vetése szaporító ládába és helybe. Sövények, cserjék telepítése szabadgyökerű, földlabdás, konténeres növények ültetésével. Különböző rózsatípusok önállóan, vagy segítséggel történő gondozása. Gyümölcsfák és gyümölcsösök ápolása, gondozása. Ültetés végrehajtása, ültetés utáni munkák.	szaporító láda, telepítés, ültetés, füvesítés.	A gyakorlatban alkalmazza az ültetéssel és vetéssel kapcsolatos feladatokat. Ismerje meg a köztéri díszítő műtárgyakat, és gyakorlatban alakítsa ki. Komposztálás hulladék anyagokból. Ismerje meg a talajművelés eltérő feladatait különböző évszakokban. Ismerje meg az ágyások kialakításának célszerű menetrendjét. A szaporítás módjainak bemutatása és azok begyakorlása. A telepítések célszerű idejének és munkafolyamatának megismerése. Az ültető gödrök méreteinek megismerése. Az ültetés célszerű kivitelezésének begyakorlása. A füvesítés feltételeinek megismerése.
Ültetés, palántázás.			
Köztéri edények előkészítése, telepítése, gondozása.			
Komposztálás.			
Talaj előkészítés ősszel és tavasszal.			
Ágyások kialakítása, őszi és tavaszi vetés, ültetés.			
Szaporító ládák készítése, használata.			
Sövények, cserjék, fák telepítése.			
Ültető gödrök készítése.			
Ültetés.			

Évfolyam: 11

Szakmai gyakorlat			
A parkokat, kerteket, díszkerteket alkotó növények ápolása gyakorlat Előzetes tudás: Beltéri és dísznövények ápolása. Növények és azok életfeltételei. Balesetvédelmi ismeretek. Tantárgyi fejlesztési célok: Gyakorolja be a kert és a park növényeinek ápolását. A gyakorlatban alkalmazni tudja a növények ápolásáról tanultakat.			Óraszám: 204
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Pázsit és gyep ápolása, gondozása. Felújításuk. Sövények ápolása, gondozása. Dísznövények ápolása, gondozása. Belsőterek növényeinek ápolása, gondozása. Kert ápolása, gondozása. Termékek betakarítása, tárolása. Szerszámok folyamatos használata. Évelő növények telepítése, gondozása, felújítása. Gyomtalanítás. Sövények, cserjék, fák gondozása, fenntartása, fiatalítása. Kiszáradt fák eltávolítása. Gyep gondozása.	A gyakorlati feladatok bemutatása. Kert és parkgondozás Évelőágyak felújítása, áttelepítése. Évelő növények felszedése, töosztása, talaj-előkészítés, tápanyag-utánpótlás, talajfertőtlenítés, tarackirtás, ültetés, beöntözés. Sövények, díszcserjék fenntartási munkái: metszés, nyírás, öntözés, tápanyag-visszapótlás, talajlazítás, növényvédelem. Konyhakerti növények ápolása, gondozása, terméseik betakarítása. Díszfák gondozása, növényvédelem. A kiszáradt fák kivágása döntéssel, darabolással. Gyümölcsfák gondozása, termésének betakarítása, tárolása. Munka a kertben. A tevékenységek gyakorlása az időjárásnak megfelelően.	Ápolás, gondozás, betakarítás, kiszáradt, sérült növények.	A különböző feladatok begyakorlása. Munkavégzés segítséggel és önállóan. A kéziszerszámok használatának begyakorlása. Az évelő növényekkel kapcsolatos feladatok begyakorlása. A gondozott területekről a nem kívánatos növények eltávolításának begyakorlása. A sövényekkel, cserjékkel, fakkal kapcsolatos feladatok begyakorlása. A kiszáradt, sérült fák eltávolításának begyakorlása. A pázsitfüvel kapcsolatos feladatok begyakorlása.

Évfolyam: 11

Szakmai gyakorlat			
A parkok, kertek műtárgyainak fenntartása Előzetes tudás: Ismerje a játszótereket és azok eszközeit. Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a környezetünkben lévő műtárgyakat és azok gondozását. A játszóterek ápolása, gondozása, karbantartása iránti igény felkeltése, speciális tevékenységek, feladatok megismerése.			Óraszám: 17
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Játszóterek gondozása, állagmegóvása	Játszóterek gondozása az intézményben és a környéken A környezetünkben lévő játszóterek folyamatos gondozása, állagmegóvása felületkezeléssel (festés). Sérült, balesetveszélyes játékok eltávolítása.	Játszótér, játékok. Dísztó, halastó. Állagmegóvás, javítás. Fagymentesítés.	Tudja, hogy hogyan kell a játszótereket gondozni. A vízi létesítményeket ismerje meg és szerezzen információkat azok ápolásáról. Tudja, hogy hideg idő estén el kell zárni a kinti csapokat és be kell takarni. A játszótér gondozásával, állagmegóvásával kapcsolatos feladatok begyakorlása. Ismerje fel a sérült, balesetveszélyes részeket. Azok elhárításában vegyen részt. A hideg idő beköszöntével a vezetékek, csapok fagymentesítésében vegyen részt.
Fagymentesítés.			
A sérült részek javítása, eltávolítása.			

Évfolyam: 12

A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek			
Anyag-és eszközismeret Előzetes tudás: Balesetvédelmi ismeretek. - Ismerje a legfontosabb kerti szerszámokat. Ismerje a kéziszerszámokat és azok használatát. Baleset védelmi ismeretek. Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzen pontos ismereteket a kertben és a parkban használható kéziszerszámokról. Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.			Óraszám: 15
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A kéziszerszámok megismerése. A velük történő balesetmentes munkavégzés szabályai (ásó, gereblye, kapa, ültetőfa, sorkihúzó, metszőolló stb.)	Az összes eszköz előkészítése, bemutatása Szerszámok előkészítése, bemutatása Szakszerű és biztonságos szerszámhasználat.	Kéziszerszámok, gépek. Ásó, kapa, gereblye, ültetőfa, sorkihúzó, talicska, lapát, villa, metszőolló, ágvágó olló.	Ismerje fel önállóan a kéziszerszámokat. Ismerje meg rendeltetésüket, használatukat. Sajátítsa el a velük történő balesetmentes munkavégzés szabályait. A kéziszerszámok mellett a vető és ültető szerszámok megismerése.
Kéziszerszámok használata	Egyszerűbb szerszámok ismerete és használata		
A kéziszerszámok megismerése, használatuk és karbantartásuk módjai.			
Vető- és ültető kéziszerszámok.			

Évfolyam: 12

A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek		
Éghajlati ismeretek, tanulmányi séta Előzetes tudás: Ismerje az időjárás elemeit. Az éghajlat és az időjárás elemeinek ismerete. Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzen új ismereteket az éghajlatról, az időjárásról és azok hatásáról a		Óraszám: 28

szabadban folytatott munkákra. Ismerje meg az időjárás hatásait a kerti munkákra.			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Éghajlat és időjárás. Az éghajlat összetevői, az éghajlat és az időjárás befolyása a kerti munkákra. A csapadék, a szél, a napsütés hatásai Az éghajlat összetevői. Időjárási jelenségek megismerése. Az időjárás befolyása a kerti munkára.	Hőmérő, talajhőmérő, csapadékmérő előkészítése, mérések bemutatása, gyakorlása. Időjárás megfigyelése, az adott állapot rögzítése	Csapadék, szél, napsütés, hőmérséklet. Évszakok, hónapok. Éghajlat, időjárás.	Ismerje meg az éghajlat és az időjárás elemeit. Értse az időjárás hatását a kerti munkára és a növényekre. Ismerje meg a hatásait a növényekre és a kinti munkára Ismerje meg az éghajlat összetevőit. Időjárási jelenségek különböző évszakokban. Ismerje meg az időjárás hatását a szabadban élő növényekre és az emberekre

Évfolyam: 12

A kert és parkápoláshoz szükséges általános ismeretek			
Talajtani ismeretek Előzetes tudás: Ismerje a legfontosabb talajtípusokat. Ismerje a különböző talajtípusok jellemzőit. Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzen ismereteket a különböző talajtípusokról, illetve szerepükről a kertészetben. Ismerje meg a ermőtalajt és a termőképességének fenntartási módjait.			Óraszám: 14
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A talaj szerepe a kertészetben			Ismerje meg a termelésre

A talaj legfontosabb típusai. (kötött talaj, szikes talaj, homoktalaj stb.).	Talajtípusok előkészítése, bemutatása. Kísérletezés. Talaj vízáteresztő képességének tesztelése.	Kötött, termő és homoktalaj. Szerves trágya, műtrágya. Virágföld, palántaföld, perlit, tőzeg, humusz	legalkalmasabb talajtípust. Önállóan felismerje a különböző talajtípusokat. Ismerje meg a különböző talajtípusok hatásait a termelésre. Értse meg talajművelésnek az ember életében betöltött szerepét. A talaj termőképességének fenntartása, illetve fokozásának lehetőségei. Szerves trágyázás jelentőségének megismerése. Személyi, tárgyi feltételek biztosítása
A termelésre alkalmas talaj.			
A talaj szerepe a kertészeti termelésben.			
A talajművelés jelentősége, fontossága, módjai.			
A talaj termőképességének fenntartása.			
Környezet-kímélő trágyázás, szerves-és műtrágyázás.			
A földterület művelésének feltételei.			

Évfolyam: 12

Park és kertfenntartási ismeretek			
A parkot, kertét alkotó növények és szaporításuk Előzetes tudás: Balesetvédelmi ismeretek. Rendelkezzen ismeretekkel a különböző növényekről. Ismerje a különböző növénytípusokat. Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a haszon, dísz és vadonélő növényeket, szaporításuk jelentőségét, formáit Részletesen ismerje meg a különböző növénytípusokat, és azok jellemzőit.			Óraszám: 30
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Kert, park, zöldterület fogalma.			Tudjon különbséget tenni a különböző területek között.

A zöldterületek jelentősége az ember életében, szerepe környezetünkben.	Növény bemutatók a valóságban, tablónkon, és digitálisan. A szaporítási módok bemutatása. Szaporított növények megfigyelése, Szaporított növények fejlődéséről gondozási napló vezetése	Kert, park, zöldterület, erdő, mező, rét, gyep. Lágy és fás szárú növények. Dísz és haszonnövények. Egy és kétnyári növények. Vetés, ültetés, palántázás. Talaj hőmérséklet, biogazdálkodás. Gyümölcsfák. Lombhullató és örökzöld fák.	Ismerje meg a különböző területek jelentőségét az ember életében. Tudja megkülönböztetni a haszon és dísznövényeket. Tudjon különbséget tenni a különböző növények között. Ismerje meg a különböző szaporítási módokat és az azok közötti különbséget. Szerezze meg a legalapvetőbb ismereteket a növények ápolásáról és védelméről. Ismerje fel a különböző növényeket. Az eltérő tulajdonságok felismerése. Ismerje meg a különböző gyümölcsfákat. Ismerje és alkalmazza a különböző növényeszaporítási módokat. Az időjárás, a talajhőmérséklet és az ültetés összefüggéseinek megismerése. A növények eltérő igényeinek megismerése. A biogazdálkodás eltérő feltételeinek bemutatása.
Dísz és haszonnövények			
Egy és két nyári növények.			
A virágágyakba kiültethető növények.			
Zöldségnövények szaporításának módjai.			
Vetés, ültetés, palántázás.			
Növényismeret, növényápolás, növényvédelem.			
Fás és lágyszárú növények, lombhullatók és örökzöldek.			
Gyümölcsfák, gyümölcsösök.			
Konyhakerti növények.			
Növények szaporítása, kiültetése, ápolása, gondozása.			
Kiültetés feltételei, időpontja.			
A pázsit, a gyep fogalma, szerepe a kertekben, parkokban.			
A biogazdálkodás jelentősége.			

Park és kertfenntartási ismeretek			
A parkot, kert, díszkert alkotó növények ápolása Előzetes tudás: Egyszerűbb kerti munkák ismerete. A beltéri és kültéri dísnövények ismerete. Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a különböző évszakok kertben és parkban végzendő munkáit. A környezetünket díszítő növények és tárgyak megismerése.			Óraszám: 20
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Parkok ápolása, gondozása. Gyep telepítése, ápolása, gondozása. Dísnövények ültetése, ápolása, gondozása. Díszcserjék ültetése, ápolása, gondozása. Talajtakarók (évelők, lágyszárúak, cserjék) gondozása. Kerti növények ültetése, ápolása, gondozása. Rózsafelületek ápolása, gondozása. Díszfák, cserjék fenntartása. Örökzöldek gondozása. Virágtartók, edényes növények előkészítése, telepítése, gondozása Sziklakertek létesítése, gondozása. Konyhakerti növények ápolása.	Kerti munkák bemutatása, gyakorlása. A megismert növények bemutatása.	Ápolás, gondozás, telepítés.	Ismerje meg a legalapvetőbb munkákat. Ismerje meg a gyeptelepítés feltételeit és módját. Ismerje meg a dísnövények ápolásának, gondozásának módjait. Szerezzen ismereteket a díszcserjéről. Szerezzen ismereteket az összetettebb munkák folyamatairól. A fenntartási munkák megismerése. Örökzöldekkel kapcsolatos különleges feladatok. A virágtartók, telepítésével kapcsolatos feladatok megismerése. Sziklakertekkel kapcsolatos feladatok megismerése.

Gyümölcsfák, gyümölcsöskertek ápolása, gondozása.			Kerti tavakkal kapcsolatos feladatok megismerése.
---	--	--	---

Évfolyam: 12

Munka és környezetvédelmi ismertek			
Baleset megelőzés az iskolában			Óraszám: 12
Előzetes tudás: Általános ismeretek a baleset megelőzésről. Az általános balesetvédelmi szabályok ismerete. Tantárgyi fejlesztési célok: Szerezzon ismereteket a kert és parkápolás balesetvédelmi szabályairól. Ismerje meg és alkalmazza a speciális szabályokat.			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Az osztály-és munkaterem használatának rendje.</p> <p>Munka és balesetvédelmi szabályok.</p> <p>Tűzvédelmi szabályok.</p> <p>Munkába állás feltételei.</p> <p>Munkaruha, védőruha.</p> <p>Balesetek megelőzése.</p> <p>Baleset megelőzés a gyakorlatban.</p>	<p>Felszerelések bemutatása.</p> <p>Balesetvédelmi bemutatók megtekintése.</p>	<p>Baleset, sérülés.</p> <p>Munkaruha, védőruha.</p> <p>Tűzvédelem, áramütés.</p>	<p>Értse meg a szabályok szükségességét, és azok betartásának fontosságát.</p> <p>Ismerje meg a tűzvédelmi szabályokat és azok jelentőségét.</p> <p>Értse meg a munkába állás követelményeit.</p> <p>Tudjon különbséget tenni a munkaruha és a védőruha között.</p> <p>A balesetveszélyes helyzetek felismerése, elkerülése.</p> <p>A szabályok betartásának fontossága saját és társaik érdekében.</p> <p>Az előírt feltételek teljesítése</p>

			<p>munkavégzés előtt. Az előírt öltözet viselése, előnyeinek felismerése. A balesetveszélyes helyzetek felismerése és elkerülése.</p>
--	--	--	---

Évfolyam: 12

Munka és környezetvédelmi ismertek			
<p>Baleset megelőzés a gyakorlatokon Előzetes tudás: Segítségkérés lehetőségei. A balesetvédelmi szabályok ismerete. Tantárgyi fejlesztési célok: Rendelkezzen olyan ismeretekkel, amelyekkel megelőzheti a baleseteket. A szabályok ismerete mellett a gyakorlati betartására való igény kialakítása.</p>			Óraszám: 12
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Szabályok betartásának fontossága.</p> <p>Kulturált, fegyelmezett viselkedés a kertben.</p> <p>Időjárás hatásai a munkavégzőkre, (napszúrás, felégés, allergia).</p> <p>A fizikai állóképesség figyelembe vétele.</p> <p>Munka és pihenés beosztása.</p> <p>Leggyakoribb foglalkozási mérgezések megelőzése (személyi higiéné) Higiénias</p>	<p>Balesetveszélyes helyzetek bemutatása.</p> <p>Balesetvédelmi feladatok gyakorlása.</p>	<p>Munkaidő, pihenőidő, higiénia. Segélyhívószámok. Mérgező és veszélyes anyagok.</p>	<p>Ismerje meg és legyen képes betartani a szabályokat, előírásokat, elvárásokat. Szerezzen ismereteket az időjárás viszonyosságairól és azok káros hatásának csökkentéséről. Értse meg a helyes munkaidő beosztás jelentőségét. Értse meg a higiénias rendszabályok fontosságát. A gyakorlatban törekedjen a betartására.</p>

szabályok.			<p>Gyakorlati bemutatón szerezzon ismereteket a tűzvédelemről.</p> <p>A szerszámok vizsgálatának és rendeltetésszerű használatának a kialakítása.</p> <p>Az időjáráshoz való alkalmazkodás módjai, lehetőségei.</p> <p>A célszerű arányok jelentőségének megértetése.</p> <p>A veszélyes anyagok biztonságos kezelésének, tárolásának megértetése.</p> <p>Az egészséges életre való felkészítés.</p> <p>Tűzvédelmi szabályok betartásának a megértetése.</p>
Tűzvédelem a gyakorlatban.			
A munkavégzéshez a legmegfelelőbb szerszámok kiválogatása, rendeltetésnek megfelelő használata, fegyelmezett munkavégzés az utasítások pontos betartása.			
Felkészülés az időjárás viszontagságaira, (napszúrás, felégés, allergia stb.).			
Munka és pihenés helyes aránya.			
Mérgezések, fertőzések veszélyei.			

Évfolyam: 12

Munka és környezetvédelmi ismertek			
Teendők balesetek bekövetkezésekor Előzetes tudás: Segélyhívószámok. Ismeretek a balesetek bekövetkezése után nyújtandó segítségről, segítségkérésről. Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a segítségnyújtás alapvető lehetőségeit. Teendők balesetek után. Biztosan tudja, hogy honnan lehet segítséget kérni.			Óraszám: 6
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai. Balesetek jelzése. Azonnali jelzés baleset bekövetkezésekor a munkahelyi vezetőnek. Segítségnyújtás. Teendők áramütés esetén. Teendők tűz esetén. Az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjai	Segítségnyújtás és segítségkérés gyakorlása	A központi segélyhívószám: 112. Tűzeset, baleset, sérülés. Elsősegélynyújtás, elsősegélynyújtó hely. Áramtalanítás. A tűzoltás módjai. Segélyhívás. Segítségnyújtás, elsősegély. Tűzoltó készülékek. Segélyhívószám.	Tudja, hogy baj esetén kihez és hová fordulhat. Legyen képes segítséget nyújtani a balesetet szenvedőnek, illetve tudjon segítséget hívni. Ismerje meg az áramtalanítás fontosságát. Tudja megkezdni a tűzoltást. Ismerje meg a segítségnyújtás egyszerűbb módjait. Segítségkérés a megfelelő helyről. Ismerje meg az áramtalanítás módjait. Ismerje meg a tűzoltás módjait

Évfolyam: 12

Munka és környezetvédelmi ismertek			
Környezetünk védelme Előzetes tudás: Ismerje a szelektív hulladékgyűjtést, illetve a környezetének takarításának jelentőségét, eszközeit. A környezetvédelem jelentősége. Tantárgyi fejlesztési célok: Értse meg a környezetvédelem lényegét és fontosságát. Ismerje és értse a környezet és a természetvédelem jelentőségét, feladatait			Óraszám: 14
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Az ember és a környezet kapcsolata, kölcsönhatások. Komposztálás, jelentősége. A környezetvédelem jelentősége. A természetvédelem jelentősége. Vegyszer nélküli növényvédelem lehetőségei a természet egyensúlyának fenntartásában. Környezet-védelem szerepe az egészséges életben. Hulladékok, veszélyes anyagok kezelése. Természet-védelem jelentősége.	A környezet szépségeinek bemutatása. Szelektív hulladékgyűjtés. Környezetvédelmi feladatok gyakorlása.	Környezet, természet, védelmük. Komposztálás. Biogazdálkodás. Szelektív hulladék. Környezet és természetvédelem. Hulladékok, veszélyes anyagok, mérgek. Biogazdálkodás.	Értse meg az ember és a természet kapcsolatát. Ismerje meg a komposztálás lehetőségét. Szerezzen ismeretek a környezet és a természetvédelemről. Értse meg szerepét e tevékenységben. Szerezzen ismereteket a környezetbarát növényvédelemről Értse az ember szerepét a környezetben. Ismerje meg a tiszta környezet szerepét az egészséges életmódban. Alkalmazza a szelektív hulladékgyűjtést.

			Értse az ember szerepét a természetvédelemben. Értse és alkalmazza a környezettudatos gazdálkodást.
--	--	--	--

Évfolyam: 12

Szakmai gyakorlat			
Gyakorlati anyag- és eszközismeret			Óraszám: 10
<p>Előzetes tudás: Ismerje a szerszámokat, kéziszerszámokat és tudja, hogy hogyan kell őket használni. Baleset védelmi ismeretek. Tantárgyi fejlesztési célok: Tudatos és célszerű szerszámhasználat begyakoroltatása. A kéziszerszámok ismerete.</p>			
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Kéziszerszámok használata. Sorkihúzó használata. Komposztálás eszközei, és azok használata. Az évszaknak megfelelő munkák tárgyi feltételeinek megteremtése. Komposztálás. (szerves hulladékok). Időjárás megfigyelése.</p>	<p>Munka a kertben. Eszközök és azok használatának bemutatása. Az eszközök rendeltetésszerű használatának bemutatása. Előkészületek az őszi munkákhoz. Kapálás, gyomlálás, ásás, gereblyezés.</p>	<p>Ásás, kapálás, gereblyezés, metszés. Kéziszerszámok, gépek, évszakok, komposztálás.</p>	<p>Ismerje meg és gyakorolja be a kéziszerszámok használatát. Ismerje meg a sorkihúzó jelentőségét. Ismerje meg a komposztálás eszközeit és a felhasználható anyagokat. Gyakorolja be a szerszámok és gépek használatát. Gyakorolja be az évszaknak megfelelő munkákat. Gyakorolja be a komposztálással kapcsolatos feladatokat. Az időjárási megfigyelések rögzítése és összehasonlítása.</p>

Évfolyam: 12

Szakmai gyakorlat			
Park és kertfenntartási gyakorlatok Előzetes tudás: Ismerje az egyszerűbb szerszámokkal végzendő munkát. Baleset védelmi ismeretek. Növényismeret. Tantárgyi fejlesztési célok: Gyakorolja be a kertekben és parkokban végzendő munkát. Ismerje meg és alkalmazza a talajművelés és a növényzaporítás különböző módjait.			Óraszám: 50
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Parkok, kertek (konyhai és dísz) anyagai, azok használata.	Az anyagok előkészítése, bemutatása. Munkavégzés a kertben.	Talaj előkészítés, ágyások kialakítása, ültetés, vetés, palántázás, komposztálás.	Az elméletben tanultak alkalmazása a gyakorlatban.
Kertek, parkok, zöldterületek ápolása, gondozása.	Talaj-előkészítés, alaptrágyázás, szerves- és műtrágyák kijuttatása, bedolgozása ásással.	Talaj előkészítés, ágyások, szaporító láda, telepítés, ültetés, füvesítés.	A kertben és a parkban történő munkákra való felkészítés.
Őszi talaj előkészítés.	Ágyások kialakítása, előkészítése őszi és tavaszi vetésre, ültetésre.		Ismerje meg és használja a különböző trágya típusokat.
Trágyázás.	Virágmagok vetése szaporító ládába és helybe.		A gyakorlatban alkalmazza az ültetéssel és vetéssel kapcsolatos feladatokat.
Ágyások kialakítása.	Sövények, cserjék telepítése szabadgyökerű, földlabdás, konténeres növények ültetésével.		Ismerje meg a köztéri díszítő műtárgyakat, és gyakorlatban alakítsa ki.
Ültetés, palántázás.	Különböző rózsatípusok önállóan, vagy segítséggel történő gondozása.		Komposztálás hulladék anyagokból.
Köztéri edények előkészítése, telepítése, gondozása.	Gyümölcsfák és gyümölcsösök ápolása, gondozása.		Ismerje meg a talajművelés eltérő feladatait különböző évszakokban.
Komposztálás.	Ültetés végrehajtása, ültetés utáni munkák.		Ismerje meg az ágyások
Talaj előkészítés őszi és tavasszal.			
Ágyások kialakítása, őszi és tavaszi vetés, ültetés.			
Szaporító ládák készítése, használata.			
Sövények, cserjék, fák telepítése.			

Ültető gödrök készítése.			kialakításának célszerű menetrendjét. A szaporítás módjainak bemutatása és azok begyakorlása. A telepítések célszerű idejének és munkafolyamatának megismerése. Az ültető gödrök méreteinek megismerése. Az ültetés célszerű kivitelezésének begyakorlása. A füvesítés feltételeinek megismerése.
Ültetés.			

Évfolyam: 12

Szakmai gyakorlat			
A parkokat, kerteket, díszkerteket alkotó növények ápolása gyakorlat Előzetes tudás: Beltéri és dísznövények ápolása. Növények és azok életfeltételei. Balesetvédelmi ismeretek. Tantárgyi fejlesztési célok: Gyakorolja be a kert és a park növényeinek ápolását. A gyakorlatban alkalmazni tudja a növények ápolásáról tanultakat.			Óraszám: 204
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Pázsit és gyep ápolása, gondozása. Felújításuk.	A gyakorlati feladatok bemutatása. Kert és parkgondozás	Ápolás, gondozás, betakarítás,	A különböző feladatok begyakorlása.
Sövények ápolása, gondozása.	Évelőágyak felújítása, áttelepítése.	kiszáradt, sérült növények.	Munkavégzés segítséggel és önállóan.
Díznövények ápolása,	Évelő növények felszedése, tőosztása,		

gondozása.	talaj-előkészítés, tápanyag-utánpótlás, talajfertőtlenítés, tarackirtás, ültetés, beöntözés. Sövények, díszcserjék fenntartási munkái: metszés, nyírás, öntözés, tápanyag-visszapótlás, talajlazítás, növényvédelem. Konyhakerti növények ápolása, gondozása, terméseik betakarítása. Díszfák gondozása, növényvédelem. A kiszáradt fák kivágása döntéssel, darabolással. Gyümölcsfák gondozása, termésének betakarítása, tárolása. Munka a kertben. A tevékenységek gyakorlása az időjárásnak megfelelően.		A kéziszerszámok használatának begyakorlása. Az évelő növényekkel kapcsolatos feladatok begyakorlása. A gondozott területekről a nem kívánatos növények eltávolításának begyakorlása. A sövényekkel, cserjékkel, fákkal kapcsolatos feladatok begyakorlása. A kiszáradt, sérült fák eltávolításának begyakorlása. A pázsitfűvel kapcsolatos feladatok begyakorlása.
Belsőterek növényeinek ápolása, gondozása.			
Kert ápolása, gondozása.			
Termések betakarítása, tárolása.			
Szerszámok folyamatos használata.			
Évelő növények telepítése, gondozása, felújítása.			
Gyomtalanítás.			
Sövények, cserjék, fák gondozása, fenntartása, fiatalítása.			
Kiszáradt fák eltávolítása.			
Gyep gondozása.			

Évfolyam: 12

Szakmai gyakorlat			
A parkok, kertek műtárgyainak fenntartása Előzetes tudás: Ismerje a játszótereket és azok eszközeit. Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerje meg a környezetünkben lévő műtárgyakat és azok gondozását. A játszóterek ápolása, gondozása, karbantartása iránti igény felkeltése, speciális tevékenységek, feladatok megismerése.			Óraszám: 17
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Játszóterek gondozása, állagmegóvása	Játszóterek gondozása az intézményben és a környéken A környezetünkben lévő játszóterek	Játszótér, játékok. Dísztó, halastó. Állagmegóvás, javítás.	Tudja, hogy hogyan kell a játszótereket gondozni. A vízi létesítményeket ismerje

	folyamatos gondozása, állagmegóvása felületkezeléssel (festés). Sérült, balesetveszélyes játékok eltávolítása.	Fagymentesítés.	meg és szerezzen információkat azok ápolásáról. Tudja, hogy hideg idő estén el kell zárni a kinti csapokat és be kell takarni. A játszótér gondozásával, állagmegóvásával kapcsolatos feladatok begyakorlása. Ismerje fel a sérült, balesetveszélyes részeket. Azok elhárításában vegyen részt. A hideg idő beköszöntével a vezetékek, csapok fagymentesítésében vegyen részt.
Fagymentesítés.			
A sérült részek javítása, eltávolítása.			

HÁZTARTÁSTAN – ÉLETVITEL

Célok

- Járuljon hozzá olyan ismeretek, készségek elsajátításához és szokások kialakításához, amelyekkel a tanulók - képességeikhez mérten kisebb irányítás mellett - képessé válnak a mindennapi életben előforduló egyszerű önellátó, konyhai, takarítási és a házimunkához tartozó feladatok elvégzésére.
- Az elméleti ismereteket minél teljesebben, pontosabban és körültekintően legyenek képesek alkalmazni a gyakorlatban.
- Ismerjék a munka- baleset- és környezetvédelmi szabályokat, azok betartásával kitartóan végezzék a tevékenységeket.
- Ismerjék a háztartásban használt eszközök, gépek alkalmazási területeit és azokat tudják biztonságosan működtetni, rendeltetésszerűen használni.
- A tanulók legyenek képesek a takarítási, tisztítási, mosási munkafolyamatokhoz a megfelelő vegyszereket kiválasztani és azokat körültekintően használni.
- Alakuljon ki az igény az ápoltság megjelenésére, a tiszta, rendezett és harmonikus környezetre, erősítse a környezettudatos szemléletet és magatartásformát.
- Alakuljon és erősödjön meg az együttműködő, szabálykövető magatartás, a munkavégzés során felmerülő problémákat, nehézségeket ismerjék fel, megoldásukhoz hatékonyan kérjenek segítséget.
- Váljanak képessé az elsajátított ismeretek, tevékenységek iskolán kívüli alkalmazására.
- A szociális képességek fejlesztésével és a munkatevékenységek gyakorlásával növelje a fiatalok esélyegyenlőségét a társadalmi élet minden területén.

Feladatok

- A konyhai tevékenységek során alapanyagok és felhasználásuk megismerése, a konyhai eszközök, gépek rendeltetésszerű használatának elsajátítása, egyszerű ételek elkészítése, higiéniai szokások kialakítása.
- Vásárlással kapcsolatos teendők gyakorlása (tervezés, pénzhasználat, áru kiválasztása, a vásárlás során felmerülő problémák kezelése), kulturált viselkedési szokások elsajátítása.
- Takarítóeszközök hatékony használata, tisztítószerek fajtáinak megismerése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használata, szelektív hulladékgyűjtés alapjainak elsajátítása.
- Ruhagondozási műveletek – mosás, vasalás, varrás – gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
- A varráshoz használatos eszközök, alapanyagok, öltésfajták megismerése, ruhajavítás és egyszerűbb munkadarabok készítése segítséggel.

- Vágott és cserepes növények gondozásának elsajátítása.
- Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, rendezett környezet iránti igény kialakítása.
- Balesetvédelem a munkafolyamatok végzése során.
- Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.

A készségfejlesztő kerettanterv szerepe a fejlesztési területekben

Erkölcsei nevelés: A gyakorlati tevékenységek sikerélményt biztosítanak a fiataloknak. A „kézzel fogható” eredmények ösztönzőleg hatnak a kitartó munkavégzésre, mely során fejlődik a segítőkészség, önfegyelem, rendszeretet, pontosságra való törekvés. A tanulóknál kialakul saját és társaik munkájának értékelése és megbecsülése.

Az önismeret és társas kultúra fejlesztése: A háztartási munkák végzése során a tanulók még jobban megismerik képességeiket, ezáltal hatékonyabban tudnak bekapcsolódni a közösség életébe és motiváltabbá válnak a feladatok vállalására.

A családi életre nevelés: A mindennapi élethelyzetek megteremtése lehetővé teszi az együttélési szabályok megismerését és a szokások elsajátítását, a munkamegosztás és együttműködés gyakorlását, az egymás segítése iránti igény kialakítását.

A testi és lelki egészségre nevelés: A készségfejlesztő kerettanterv hozzájárul az egészségtudatos magatartás kialakításához azáltal, hogy a tanulók megismerik az egészséges életmód jellemzőit, a helyes táplálkozást, higiéniai szokásokat, környezetük tisztán tartásának lépéseit és fontosságát.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség: A közös munkatevékenységek erősítik a tanulóknál az egymásra való odafigyelést, ösztönzik őket a közös problémamegoldásra és egymás segítségére.

Fenntarthatóság, környezettudatosság: A képzés során a tanulók közvetlenül kapcsolódnak be környezetük alakításába, értékeinek megőrzésébe, tapasztalatokat szereznek a környezetet megóvó szokásokról, lehetővé válik a környezetkímélő szemlélet és életvitel kialakítása, elsajátítása. (pl.: mértékletes vegyszerhasználat, szelektív

hulladékgyűjtés, tudatos vásárlás, takarékos víz- és áramhasználat).

Gazdasági és pénzügyi nevelés: A tantárgy hozzájárul a pénzeszközök használatában való jártasság kialakításához, a bevétel és kiadások összefüggéseinek felismeréséhez, a pénz szükségyszerű beosztásának megtanulásához.

A tantárgy szerepe a kulcskompetenciák fejlesztésében

Anyanyelvi kommunikáció: A készségfejlesztő kerettanterv segíti a társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs formák elsajátítását, a gyakorlati tevékenységek során az ok- okozati összefüggések felismerését, fejlődik a beszédértés és beszédprodukció, bővül a szókincs.

Matematikai kompetencia: A tanuló a matematikai ismereteit, logikai gondolkodását a gyakorlatba ágyazva alkalmazza. Készségszintűvé válik a mértékegységek használata, bővülnek az ismeretek a pénzkezelés szabályairól, fejlődik a téri- és időbeli tájékozódás, a problémamegoldó képesség.

Természettudományos és technikai kompetencia: A sokrétű konyhai eszközhasználat segíti a tárgyak tulajdonságainak, működésének megismerését, folyamatok megértését, használatukban való jártasság kialakulását.

Szociális és állampolgári kompetencia: Az önismeret mélyítése, a megfelelő viselkedési szokások kialakítása segíti a társadalmi beilleszkedést. A tanuló képessé válik a családban betöltött szerepek és feladatok felismerésére, a munkamegosztásban való részvételre, igényeinek kifejezésére és megvalósítására, kötelességeinek elvégzésére.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: A tanulók egyre magabiztosabbá válnak a mindennapi tevékenységekben, a gyakorlati feladatok során mélyebb önismeretre tesznek szert, ezáltal képessé válnak a munkamegosztásba történő hatékony bekapcsolódásra és munkavégzésre.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség: A házi- és ház körüli munkák végzése során a tanulók felismerik a tisztaság és a rend fontosságát, ízlésviláguk

fejlődik, a mindennapokba beépül a harmonikus környezet kialakítása iránti igény.

A háztartástan-életvitel készségfejlesztő kerettanterv oktatásának tárgyi feltételei

A létszámnak megfelelően kényelmes székekkel, munkaasztalokkal berendezett, háztartási gépekkel és eszközökkel felszerelt világos, jól szellőztethető tankonyha szükséges.

Eszközigény

- konyhaszekrény felszerelve főző- és tálalóedényekkel, evő- és tálalóeszközökkel
- konyhai mérleg, mérőedények
- tűzhely sütővel, mikrohullámú sütő, szagelszívó
- hűtőszekrény fagyasztóval
- konyhai kisgépek – vízforraló, kenyérpíró, szendvicssütő, robotgép, turmixgép
- kéttálcás mosogató, mosogatógép
- takarítóeszközök, porszívó
- mosdótál, automata mosógép, ruháskosár, ruhaszárító
- vasalódeszka, vasaló
- varróeszközök
- kerti szerszámok

Szemléltető eszközök

1. tankönyvek, szakácskönyvek, gasztronómiai folyóiratok, kiadványok, filmek
2. a tevékenységekkel kapcsolatos fotók, folyamatábrák, képek a munkafázisokról és minta munkadarabok
3. IKT- eszközök (számítógép, televízió, táblagép, dvd- lejátszó, kamera,)

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	9
2 éves órakeret	648
Ebből kötött	554
Szabadon tervezhető órakeret	94

A készségfejlesztő kerettanterv témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Témakör / Évfolyam	11-12.	11.	12.
1. Konyhatechnika	280	140	140
2. Takarítás	98	49	49
3. Mosás	70	35	35
4. Vasalás	50	25	25
5. Varrás	80	40	40
6. Virágápolás	40	20	20
7. Lakáskultúra	30	15	15

Évfolyam: 11

Konyhatechnika Balesetvédelmi alapismeretek; konyhai eszközök ismerete; higiéniai alapismeretek.			Óraszám: 140
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Konyhai eszközök, gépek működése, funkciója, felhasználási területek.</p> <p>Étkezési szokások, egészségtudatos táplálkozás, egészséges ételek.</p> <p>Vásárlási szokások, illemtudó viselkedés és segítségkérés.</p> <p>Élelmiszerek, alapanyagok, ételtárolás.</p> <p>Ételtartósító eljárások.</p> <p>Mértékegységek és mérőeszközök.</p> <p>Ételkészítési munkafázisok: alapanyagok beszerzése, előkészítése, főzés/sütés, mosogatás, rendrakás.</p> <p>Terítés: hétköznapi, ünnepi, vendégvárás.</p> <p>Balesetveszélyes helyzetek és azok elkerülésének módjai.</p>	<p>Konyhai eszközök csoportosítása, kiválasztása megadott szempontok szerint.</p> <p>Élelmiszerek, alapanyagok megnevezése, csoportosítása.</p> <p>Étrend, menüsorok összeállítása.</p> <p>Vásárlási gyakorlat szituációs játékokban és üzletekben.</p> <p>Mérőeszközök használata</p> <p>Egyszerű étel elkészítése, elfogyasztása, egyes munkafázisok önálló végzése.</p> <p>Hulladékok szétválogatása, szelektív hulladékgyűjtés.</p> <p>Rendrakás, felmosás, mosogatás.</p> <p>Hétköznapi és alkalmi terítés gyakorlása.</p> <p>Az étel tárolásának módjai, beszélgetés.</p>	<p>evőeszköz, étkezészet, vendégvárás</p> <p>étrend, menüsor, romlandó, szavatossági idő, elektromos gépek (pl.: szendvicssütő, konyhai robotgép, turmixgép, vízforraló), konyhai eszközök (pl.: digitális mérleg, téstaszűrő, konzervnyitó)</p> <p>Az eddig használt fogalmak bővítése, helyes használatuk.</p>	<p>Konyhai gépek funkciójának, működésének megismerése, adekvát használatuk elsajátítása.</p> <p>A munkatevékenységeknek megfelelő alapanyagok, eszközök, elektromos berendezések kiválasztása.</p> <p>Jártasság kialakítása a konyhai eszközök használatában és a vásárlási gyakorlatban.</p> <p>Kitartó, precíz, önálló munkavégzés.</p>

Évfolyam: 11

Takarítás Takarító eszközök és néhány takarítási munkafázis ismerete.		Óraszám: 49	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A takarítás rendszere, a mindennapi, heti egyszerű takarítási teendők.</p> <p>Nagytakarítás - részmozzanatok begyakoroltatása, megfelelő sorrend betartása.</p> <p>Konyhai gépek és eszközök takarítása.</p> <p>Szelektív hulladékgyűjtés.</p> <p>A lakás és lakókörnyezet gondozása.</p> <p>Őszi takarítás, ablak, ajtó lemosás, bútortisztítás.</p> <p>Udvar, kert rendberakása.</p> <p>Tavaszi nagytakarítás.</p> <p>Szőnyegtisztító-, takarítógép használata.</p> <p>Gépek kölcsönzésének gazdaságossága és szabályai.</p>	<p>A napi takarítási teendők elvégzése a tankonyhában, osztályteremben, illetve az otthoni lakás tisztán tartása.</p> <p>A nagytakarítás folyamatának önálló elvégzése, annak irányítással történő összekapcsolása a nagytakarításban.</p> <p>Mosogatógép helyes használata.</p> <p>Hulladékok elkülönítése.</p> <p>A takarítási munkák megszervezése.</p>	<p>takarító eszközök és takarító- és tisztítószeres kölcsönzés, szelektálás, szőnyegtisztító gép maró hatású, elzárva tartandó</p>	<p>Igény kialakítása a környezet tisztaságára és a rendre.</p> <p>Tájékozottság a napi, heti és nagytakarításban.</p> <p>Tudja a tisztítószeres, vegyszerek helyes használatát és adagolásukat.</p> <p>Megismerni a háztartási gépek tisztán tartását és balesetvédelmi szabályait.</p> <p>Tudja elkülöníteni a különböző hulladékokat.</p> <p>Önállóan, de felügyelet mellett hatékony részvétel a lakókörnyezet és lakásgondozási műveletekben.</p> <p>Tudja a porszívót és a szőnyegtisztító- gépet balesetmentesen használni.</p> <p>A használati utasítások megértése és követése.</p>

Balesetvédelemi szabályok és előírások. Piktogramok.	A használt vegyszerek tárolásának és alkalmazásának szakszerű módjának gyakorlása. (használati utasítás elolvasása, értelmezése, piktogramok ismerete). Piktogramok értelmezése.		
---	---	--	--

Évfolyam: 11

Mosás Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete. A tisztaság fontossága			Óraszám: 35
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A mosás munkafázisai, eszközei. Mosószer alkalmazásának szempontjai, adagolás. Kézi mosás, gépi mosás, vegytisztítás. Teregetés, szárítás. Mosóprogramok, szárítóprogramok beállítása.	Mosógépek fajtáival ismerkedés - látogatás, műszaki cikkek szaküzletében. A mosószerválaszték áttekintése (a választás szempontjai: ára, milyen célra kívánom használni? –folttisztító hatás, színes textil, alapanyag), használati utasítás és adagolás. Az ismeretek alapján a kézi és gépi mosás, teregetés önálló végzése felügyelet mellett. Látogatás ruhatisztító szalonba.	energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csiptető, fogas, védőhuzat, molyirtó, szekrényillatosító	Reális, megvalósítható igényességet kialakítani az öltözködéssel kapcsolatban. Tudni, hogy az ápolt, jó megjelenésért mit kell tenni. Váljék szokássá a személyes ruházat tisztántartása. Tudja felsorolni a mosás eszközeit. Tudja csoportosítani a mosnivalót és a szükséges mosószert. Ismerje a mosószer alkalmazását, öblítés fázisait. Megismerni a kezelési utasítások jeleit. Megismerni a helyes ruhatárolási módokat.

Balesetvédelem gépi és kézi mosás esetén. Különleges mosási problémák, gallérok, kötöttárúk. Saját ruhanemű tisztántartása, megfelelő tárolása (fogason, hajtogatva).	Tisztasági szabályok gyakorlása. Ruhadarabok hajtogatása. Ruhadarabok elhelyezése fogason (szoknya-, nadrág-, csiptetős fogas), évszaknak megfelelő ruhanemű előkészítése, a nem használtak tárolása.		
---	---	--	--

Évfolyam: 11

Vasalás Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.		Óraszám: 25	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A vasalás eszközei, vasalási technikák. A vasaló beállításai (hőfok, gőzölés). Vegyztisztítás. Ruhatárolás. Balesetvédelem.	Vasalás, gőzölős vasaló használata, konyharuha, terítő, ruhaneműk (póló, ing) vasalása felügyelet mellett egyre önállóbban. A kivasalt darabok összehajtogatása, elhelyezése a megfelelő tároló helyre. Vegyztisztító látogatása, a vasológép megismerése. Balesetvédelmi oktatás.	vasalódeszka, gőzölős vasaló, vegyztisztítás kifordítás, hajtogatás, vasológép. Piktogramok jelentése, megéget, esetleges égési seb ellátása	Megismerni és elsajátítani a vasalás fázisait és a műveletek sorrendjét. Legyen képes a ruhadarabokat simára vasalni. Vasaljon önállóan (felügyelet mellett), hajtogasson ruhát.

Évfolyam: 11

Varrás Gondozott ruházat, jó megjelenés ismervei. Varrás alapkellékeinek ismerete.			Óraszám: 40
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Varrás eszközei Ruhajavítási műveletek, gomb felvarrása, szakadás bevarrása Kézi- és gépi varrás alapjai Öltésfajták és alkalmazási területeik Hímzés (pl.: keresztzemes, gobelin) Varrással, hímzéssel készült ajándéktárgyak Népviséletek Nem kötelezően: a horgolás, kötés anyagának, eszközeinek megismerése	Tű, cérna használata. Leszakadt gomb felvarrása, rojtos szél beszegése, akasztó felvarrása. Látogatás egy varrodába. Fércöltés, gépöltés. Boszorkányöltés, pelenkaöltés alkalmazása. Az eddig tanult öltésfajták gyakorlása és alkalmazása. Hímzési előkészületek, megtervezése, öltésfajta kiválasztása. Egyszerűbb darabok készítése segítséggel.	A varrással kapcsolatos fogalmak bővítése, ismétlése. Öltésfajták: kézi öltés/fűzőöltés, láncöltés, tisztázó/cikcakköltés, keresztöltés, szegő/pelenkaöltés, boszorkányöltés	Tudjon önállóan ruhát javítani (tű, cérna alkalmazása, gomb felvarrása, akasztó felvarrása, szegés) Tudja alkalmazni a munkadarabon a tanult hímzési technikákat. Mutasson érdeklődést, aktivitást, legyen kitartó munkavégzés során.

Évfolyam: 11

Virágápolás Növények tulajdonságainak, szükségleteinek ismerete, virágápolási alapkellékek.			Óraszám: 20
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Irányítással cserepes virágok ültetése, gondozása. Vágott virágok gondozása. Virágfajták ismerete. Virágvásárlás, illemtudó viselkedés szabályai. Virágkompozíciók.	Virágültetés, palántázás, gondozás. Vágott virág vázába tétele, gondozása. Szobanövények, vágott virágokat, mezei virágok megkülönböztetése. Virágbolt látogatása. Virágkompozíció készítése száraz és élő növényekből - virágcsokor, koszorú, fali dekoráció, ajtódísz.	agyag granulátum, ültetőfa, tápoldat, virágtetű irtó szer, kompozíció, szárazvirág, asztaldísz, adventi koszorú, ragasztópisztoly	Igény kialakítása a szobanövények tartására, megismerni szakszerű gondozásukat. Igénye legyen az esztétikus, szép virágkompozíció elkészítésére.

Évfolyam: 11

Lakáskultúra Lakás helyiségeinek, funkciójuknak ismerete.			Óraszám: 15
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A lakás helyiségei és berendezési tárgyai. A lakás beosztása, alaprajza. Lakberendezési kiegészítők. Színek, bútorok, kiegészítők elhelyezésének szerepe a lakásban. Makett, modell, babaház	A különböző helyiségek felsorolása és berendezési tárgyak, bútorok megkülönböztetése, válogatása. A lakás lerajzolása és beosztása. Kiegészítők megismerése. Irányítással készítsen babaházat és rendezze be a már megismert berendezési tárgyakkal. Tanulmányi séta (lakberendezési áruház, lakások), lakberendezési újságok tanulmányozása.	zsúfolt, kényelmes, időtálló, harmonikus méretarányos	A lakás, iskola különböző helyiségeinek magabiztos felismerése és a berendezési tárgyak, kiegészítők csoportosítása helyük, funkciójuk szerint. Megismerni a lakás praktikus díszítését, kiegészítőket; az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.

Évfolyam: 12

Konyhatechnika Balesetvédelmi alapismeretek; konyhai eszközök ismerete; higiéniai alapismeretek.		Óraszám: 140	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Konyhai eszközök, gépek működése, funkciója, felhasználási területek.</p> <p>Étkezési szokások, egészségtudatos táplálkozás, egészséges ételek.</p> <p>Vásárlási szokások, illemtudó viselkedés és segítségkérés.</p> <p>Élelmiszerek, alapanyagok, ételtárolás. Ételtartósító eljárások.</p> <p>Mértékegységek és mérőeszközök.</p> <p>Ételkészítési munkafázisok: alapanyagok beszerzése, előkészítése, főzés/sütés, mosogatás, rendrakás.</p> <p>Terítés: hétköznapi, ünnepi, vendégvárás.</p> <p>Balesetveszélyes helyzetek és azok elkerülésének módjai.</p>	<p>Konyhai eszközök csoportosítása, kiválasztása megadott szempontok szerint.</p> <p>Élelmiszerek, alapanyagok megnevezése, csoportosítása.</p> <p>Étrend, menüsorok összeállítása.</p> <p>Vásárlási gyakorlat szituációs játékokban és üzletekben.</p> <p>Mérőeszközök használata</p> <p>Egyszerű étel elkészítése, elfogyasztása, egyes munkafázisok önálló végzése.</p> <p>Hulladékok szétválogatása, szelektív hulladékgyűjtés.</p> <p>Rendrakás, felmosás, mosogatás.</p> <p>Hétköznapi és alkalmi terítés gyakorlása.</p> <p>Az étel tárolásának módjai, beszélgetés.</p>	<p>evőeszköz, étkészlet, vendégvárás étrend, menüsor, romlandó, szavatossági idő, elektromos gépek (pl.: szendviessütő, konyhai robotgép, turmixgép, vízforraló), konyhai eszközök (pl.: digitális mérleg, téstaszűrő, konzervnyitó)</p> <p>Az eddig használt fogalmak bővítése, helyes használatuk.</p>	<p>Konyhai gépek funkciójának, működésének megismerése, adekvát használatuk elsajátítása.</p> <p>A munkatevékenységeknek megfelelő alapanyagok, eszközök, elektromos berendezések kiválasztása.</p> <p>Jártasság kialakítása a konyhai eszközök használatában és a vásárlási gyakorlatban.</p> <p>Kitartó, precíz, önálló munkavégzés.</p>

Évfolyam: 12

Takarítás Takarító eszközök és néhány takarítási munkafázis ismerete.		Óraszám: 49	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A takarítás rendszere, a mindennapi, heti egyszerű takarítási teendők.</p> <p>Nagytakarítás - részmozzanatok begyakoroltatása, megfelelő sorrend betartása.</p> <p>Konyhai gépek és eszközök takarítása.</p> <p>Szelektív hulladékgyűjtés.</p> <p>A lakás és lakókörnyezet gondozása.</p> <p>Őszi takarítás, ablak, ajtó lemosás, bútortisztítás.</p> <p>Udvar, kert rendberakása.</p> <p>Tavaszi nagytakarítás.</p> <p>Szőnyegtisztító-, takarítógép használata.</p> <p>Gépek kölcsönzésének gazdaságossága és szabályai.</p>	<p>A napi takarítási teendők elvégzése a tankonyhában, osztályteremben, illetve az otthoni lakás tisztán tartása.</p> <p>A nagytakarítás folyamatának önálló elvégzése, annak irányítással történő összekapcsolása a nagytakarításban.</p> <p>Mosogatógép helyes használata.</p> <p>Hulladékok elkülönítése.</p> <p>A takarítási munkák megszervezése.</p>	<p>takarító eszközök és takarító- és tisztítószeres kölcsönzés, szelektálás, szőnyegtisztító gép maró hatású, elzárva tartandó</p>	<p>Igény kialakítása a környezet tisztaságára és a rendre.</p> <p>Tájékozottság a napi, heti és nagytakarításban.</p> <p>Tudja a tisztítószeres, vegyszerek helyes használatát és adagolásukat.</p> <p>Megismerni a háztartási gépek tisztán tartását és balesetvédelmi szabályait.</p> <p>Tudja elkülöníteni a különböző hulladékokat.</p> <p>Önállóan, de felügyelet mellett hatékony részvétel a lakókörnyezet és lakásgondozási műveletekben.</p> <p>Tudja a porszívót és a szőnyegtisztító- gépet balesetmentesen használni.</p> <p>A használati utasítások megértése és követése.</p>

Balesetvédelemi szabályok és előírások. Piktogramok.	A használt vegyszerek tárolásának és alkalmazásának szakszerű módjának gyakorlása. (használati utasítás elolvasása, értelmezése, piktogramok ismerete). Piktogramok értelmezése.		
---	---	--	--

Évfolyam: 12.

Mosás Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete. A tisztaság fontossága			Óraszám: 35
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A mosás munkafázisai, eszközei. Mosószer alkalmazásának szempontjai, adagolás. Kézi mosás, gépi mosás, vegytisztítás. Teregetés, szárítás. Mosóprogramok, szárítóprogramok beállítása.	Mosógépek fajtáival ismerkedés - látogatás, műszaki cikkek szaküzletében. A mosószerválaszték áttekintése (a választás szempontjai: ára, milyen célra kívánom használni? –folttisztító hatás, színes textil, alapanyag), használati utasítás és adagolás. Az ismeretek alapján a kézi és gépi mosás, teregetés önálló végzése felügyelet mellett. Látogatás ruhatisztító szalonba. Tisztasági szabályok gyakorlása. Ruhadarabok hajtogatása.	energiatakarékos mosógép, szárítógép, víz hőfoka, áztatás, előmosás, mosás, öblítés, fehérítés, keményítés, vegytisztítás, szolgáltatás, vállfa, csiptető, fogas, védőhuzat, molyirtó, szekrényillatosító	Reális, megvalósítható igényességet kialakítani az öltözködéssel kapcsolatban. Tudni, hogy az ápolt, jó megjelenésért mit kell tenni. Váljék szokássá a személyes ruházat tisztántartása. Tudja felsorolni a mosás eszközeit. Tudja csoportosítani a mosnivalót és a szükséges mosószert. Ismerje a mosószer alkalmazását, öblítés fázisait. Megismerni a kezelési utasítások jeleit. Megismerni a helyes ruhatárolási módokat.

Balesetvédelem gépi és kézi mosás esetén. Különleges mosási problémák, gallérok, kötöttárúk. Saját ruhanemű tisztántartása, megfelelő tárolása (fogason, hajtogatva).	Ruhadarabok elhelyezése fogason (szoknya-, nadrág-, csiptetős fogas), évszaknak megfelelő ruhanemű előkészítése, a nem használtak tárolása.		
---	---	--	--

Évfolyam: 12

Vasalás Textíliák, ruhaneműk fajtáinak ismerete.		Óraszám: 25	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A vasalás eszközei, vasalási technikák. A vasaló beállításai (hőfok, gőzölés). Vegytisztítás. Ruhatárolás. Balesetvédelem.	Vasalás, gőzölős vasaló használata, konyharuha, terítő, ruhaneműk (póló, ing) vasalása felügyelet mellett egyre önállóbban. A kivasalt darabok összehajtogatása, elhelyezése a megfelelő tároló helyre. Vegytisztító látogatása, a vasalógép megismerése. Balesetvédelmi oktatás.	vasalódeszka, gőzölős vasaló, vegytisztítás kifordítás, hajtogatás, vasalógép. Piktogramok jelentése, megéget, esetleges égési seb ellátása	Megismerni és elsajátítani a vasalás fázisait és a műveletek sorrendjét. Legyen képes a ruhadarabokat simára vasalni. Vasaljon önállóan (felügyelet mellett), hajtogasson ruhát.

Évfolyam: 12

Varrás Gondozott ruházat, jó megjelenés ismervei. Varrás alapkellékeinek ismerete.			Óraszám: 40
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Varrás eszközei Ruhajavítási műveletek, gomb felvarrása, szakadás bevarrása Kézi- és gépi varrás alapjai Öltésfajták és alkalmazási területeik Hímzés (pl.: keresztzemes, gobelin) Varrással, hímzéssel készült ajándéktárgyak Népviséletek Nem kötelezően: a horgolás, kötés anyagának, eszközeinek megismerése	Tű, cérna használata. Leszakadt gomb felvarrása, rojtos szél beszegése, akasztó felvarrása. Látogatás egy varrodába. Fércöltés, gépöltés. Boszorkányöltés, pelenkaöltés alkalmazása. Az eddig tanult öltésfajták gyakorlása és alkalmazása. Hímzési előkészületek, megtervezése, öltésfajta kiválasztása. Egyszerűbb darabok készítése segítséggel.	A varrással kapcsolatos fogalmak bővítése, ismétlése. Öltésfajták: kézi öltés/fűzőöltés, láncöltés, tisztázó/cikcakköltés, keresztöltés, szegő/pelenkaöltés, boszorkányöltés	Tudjon önállóan ruhát javítani (tű, cérna alkalmazása, gomb felvarrása, akasztó felvarrása, szegés) Tudja alkalmazni a munkadarabon a tanult hímzési technikákat. Mutasson érdeklődést, aktivitást, legyen kitartó munkavégzés során.

Évfolyam: 12

Virágápolás Növények tulajdonságainak, szükségleteinek ismerete, virágápolási alapkellékek.			Óraszám: 20
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Irányítással cserepes virágok ültetése, gondozása. Vágott virágok gondozása. Virágfajták ismerete. Virágvásárlás, illemtudó viselkedés szabályai. Virágkompozíciók.	Virágültetés, palántázás, gondozás. Vágott virág vázába tétele, gondozása. Szobanövények, vágott virágokat, mezei virágok megkülönböztetése. Virágbolt látogatása. Virágkompozíció készítése száraz és élő növényekből - virágcsokor, koszorú, fali dekoráció, ajtódísz.	agyag granulátum, ültetőfa, tápoldat, virágtetű irtó szer, kompozíció, szárazvirág, asztaldísz, adventi koszorú, ragasztópisztoly	Igény kialakítása a szobanövények tartására, megismerni szakszerű gondozásukat. Igénye legyen az esztétikus, szép virágkompozíció elkészítésére.

Évfolyam: 12

Lakáskultúra Lakás helyiségeinek, funkciójuknak ismerete.		Óraszám: 15	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
A lakás helyiségei és berendezési tárgyai. A lakás beosztása, alaprajza. Lakberendezési kiegészítők. Színek, bútorok, kiegészítők elhelyezésének szerepe a lakásban. Makett, modell, babaház	A különböző helyiségek felsorolása és berendezési tárgyak, bútorok megkülönböztetése, válogatása. A lakás lerajzolása és beosztása. Kiegészítők megismerése. Irányítással készítsen babaházat és rendezze be a már megismert berendezési tárgyakkal. Tanulmányi séta (lakberendezési áruház, lakások), lakberendezési újságok tanulmányozása.	zsúfolt, kényelmes, időtálló, harmonikus méretarányos	A lakás, iskola különböző helyiségeinek magabiztos felismerése és a berendezési tárgyak, kiegészítők csoportosítása helyük, funkciójuk szerint. Megismerni a lakás praktikus díszítését, kiegészítőket; az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása.

TEXTIL- ÉS FONALMENTŐ

Célok:

- A tanulók részére a textil- és fonalmentő tevékenységek bemutatása, megtanítása, gyakorlása, a szükséges készségek elsajátítása és önálló - részben önálló alkalmazása.
- Olyan szakmai elméleti és gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek ellátni a készségfejlesztő kerettanterv munkaterületének megfelelő munkatevékenységeket, munkaköröket.

Feladatok:

- A textil- és fonalmentés során az alapanyagok és felhasználásuk megismerése, eszközök rendeltetészerű használatának elsajátítása, egyszerű használati tárgyak elkészítése, munkahelyi szokások kialakítása.
- Textilek bontásával és feldolgozásával kapcsolatos teendők gyakorlása (tervezés, kellékek és eszközök kiválasztása, a feldolgozás során felmerülő problémák kezelése), kulturált viselkedési szokások elsajátítása.
- Textilmentés során felhasznált eszközök hatékony használata, fonalak és anyagok fajtáinak megismerése, körültekintő, balesetvédelmi előírásoknak megfelelő használata, szelektív hulladékgyűjtés alapjainak elsajátítása.
- Ruhagondozási műveletek – mosás, vasalás, varrás – gyakorlása és elsajátítása, a textíliáknál tanult előzetes ismeretek alkalmazása, piktogramok helyes értelmezésének megtanulása.
- A varráshoz használatos eszközök, alapanyagok, öltésfajták megismerése, ruhajavítás és egyszerűbb munkadarabok készítése segítségével.
- Lakáskultúrával kapcsolatos ismeretek bővítése, rendezett környezet iránti igény kialakítása, textíliák hasznosításának újragondolása.
- Balesetvédelem a munkafolyamatok végzése során.
- Képességekhez igazodó, rendszeres gyakorlás biztosítása a mindennapi munkatevékenységekben.

Tárgyi feltételek, eszközigény:

- A tananyag elsajátításának feltétele a jól felszerelt tanműhely.
- A gyakorlati képzés helyszíne legyen világos, tágas, jól szellőztethető. Rendelkezzen megfelelő berendezéssel: kényelmes székekkel, megfelelő méretű asztalokkal, kellő helyvel a munkavégzéshez, raktározáshoz.
- A megfelelő felszereltség biztosításához alapvető a jó minőségű eszközök megléte.
- Az információhordozó- és szemléltetőanyagok használatához szükség van audiovizuális eszközökre.

A szaktanterem felszerelési tárgyai:

- munkaasztalok, támlás székek
- nagyméretű falitábla
- polcok, polcrendszerek, szekrények

Nyersanyaggyűjtemény:

- növényi eredetűek
- állati eredetűek
- vegyi szálak

Fonál- és cérnagyűjtemény:

- szövő, kötőipari fonalak, cérnák
- varrófonalak, varrócérnák
- hímzőfonalak, hímző cérnák

Munkavégzés eszközei, szerszámjai:

- vágó szerszámok
- varró szerszámok
- rajzoló, jelölő, mérő eszközök
- tároló eszközök
- váltós szövőkeretek több méretben
- szövőállvány
- szövőszék
- lábítós övszövő
- madzagszövő
- kötélverő fonálsodráshoz
- vetélő, leverő villa
- karmantyúk, tarisznyaszövő
- gáztűzhely, elektromos főzőlap
- természetes és vegyi festékek

Védőeszközök, védő felszerelések:

- gyűszű
- kártevők elleni védelem: molyirtó, penész gátló, fertőtlenítő
- poroltó készülék
- szociális helyiség: WC, mosdó, öltöző
- sötétítő textília: relaxa, szalag függöny, redőny

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Évfolyamok	11-12.
Heti órakeret	8
2 éves órakeret	576
Ebből kötött	518
Szabadon tervezhető órakeret	58

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret:

Témakör/évfolyam	11-12.	11.	12.
Anyagismeret/fonalmentés	32	16	16
Anyagismeret/textilmentés	32	16	16
Eszközhasználat, baleset megelőzés	32	16	16
Fonalmentés menete	120	60	60
Textilmentés menete	142	71	71
Kapcsolódó más gyakorlati tevékenységek (üzemlátogatás, tanulmányi séta)	24	16	8
Mérés, csomagolás, tárolás	16	8	8
Textil és fonalmentés termékeinek mindennapi hasznosítása	72	40	32
Ismétlés, rendszerezés	48	16	32
Szabadon tervezhető órakeret	58	29	29

Évfolyam:11.

Anyagismeret/fonalmentés Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. Legyen fogalma a környezetvédelemről. Ismerjen néhány piktogramot. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.			Óraszám: 16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. Szerezzen ismereteket, és tapasztalatokat a különféle fonalakról és fonalként felhasznált anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást. Természetes eredetű fonalfajták növényi eredetű (pamut, len) állati eredetű (gyapjú,	Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását megadott szempontok (szálvastagság, szín, nagyság, rugalmasság, felhasználhatóság...) szerint. Végezzen csoportosítást, találjon összefüggést a fonalvastagság és a célszerű felhasználás között.	Rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött – hurkolt-, szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szakíthatóság, festési eljárások megmunkálhatóság függvényében (selyem, pamut, műszál)	Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel. Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke. A tudatos baleset megelőzési magatartás kialakítása

<p>hernyóselyem). Vegyri eredetű fonalfajták.</p> <p>A fonal készítésének rövid ismertetése (pl.: fonás, eszközei, történeti áttekintés, cérna készítése).</p> <p>A fonalak felhasználása: Textil készítése Kézi és gépi előállítás (pl.: szőttesek, szőnyegek, ruhaanyagok) Kötött anyag készítése kézi és gépi előállítás (pl.: kötések, hurkolások stb.) Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-baleset- és tűzvédelmi előírásokat. Ismerje a tanuló a különféle fonalakat és fonalként felhasznált anyagokat, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.</p>	<p>Az eltérő módon készült darabok bemutatása, és annak tudatosítása, hogy mind fonalból készültek, de más-más módon.</p> <p>Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek, mérések, mértékegységek.</p> <p>Ajánlott a témakör feldolgozása során fonalakat, cérnákat árusító üzletbe tanulmányi séta szervezése, ahol mód van az anyagok változatosságának bemutatására.</p>		<p>érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p> <p>Bővüljön a tanuló szakmai szókinccse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel.</p> <p>Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerezésben az elemi anyagismeret területén.</p> <p>A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke.</p> <p>A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében, következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p>
---	--	--	---

Évfolyam: 11

Anyagismeret/textilmentés Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. Legyen fogalma a környezetvédelemről. Ismerjen néhány piktogramot. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.		Óraszám: 16	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.</p> <p>A munkavégzéshez szükséges alapvető szakmai ismeretek a textilről.</p> <p>Szerezzen a munkavégzéshez szükséges alapvető ismereteket, és tapasztalatokat a különféle textilanyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.</p>	<p>Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyag válogatását több szempont szerint (alapanyag, szín, későbbi felhasználása).</p> <p>A differenciált feladatmegoldásokra jó lehetőséget biztosít a kellékek válogatása, csoportosítása.</p> <p>A válogatás több szempontú lehet (pl. szín, forma, méret, anyag szerint csomagolva, felcímkézve tárolhatók újbóli felhasználásig).</p> <p>Kellő anyagismerettel rendelkezve a környezetében fellelhető textilek</p>		<p>Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel.</p> <p>A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke, kommunikációja.</p>

<p>Természetes eredetű fonalfajták a. növényi eredetű (pamut, len) b. állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem) c. vegyi eredetű fonalfajták.</p> <p>A fonal tulajdonságai: Az elkészítés módja (szövés, kötés, hurkolás)</p> <p>A színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hő nyomás - stb.)</p> <p>A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés stb.)</p> <p>A textil felhasználásának területei</p>	<p>elemzése is megtörténhet.</p> <p>Fontos hangsúlyozni, hogy az eltérő anyagok eltérő tulajdonságai miatt, meghatározott területen és összetételben lehet egy időben használni őket.</p> <p>Fontos az anyagismeret a későbbi hibák elkerülése érdekében (pl. színtartósság, mérettartósság, kopásállóság figyelembe vétele). A témakör feldolgozása során mód nyílik a fonalak témakörében tanultak ismétlő rendszerezésére, mivel a szükséges ismeretanyag egy része megegyezik. A munkát kiegészítő és segítő tevékenységek: Textilekből mintakollekció készítése színek, anyagfajták szerint.</p> <p>Az esztétikai érzék fejlesztését segítő szín- és formakompozíciók készítése. Ismerkedjen a tanuló az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában használt anyagok változatos tulajdonságaival. Nézzon képes magazinokat, albumokat, katalógusokat és válogasson adott szempontok szerint a látott képekből.</p>	<p>Textilfajták, rugalmasság, merevség, vastagság, állati-növényi eredetű, kötött – hurkolt- szövött kelmék, kézi-gépi elkészítés, szálirány, vágási szél, festési eljárások, kopásállóság, szakíthatóság, mérettartósság, megmunkálhatóság kellékek</p>	
---	--	--	--

<p>(lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák)</p> <p>Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.</p> <p>A textilszínezés színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hőnyomás).</p> <p>A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés).</p> <p>A textil felhasználásának területei: lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák. Néhány, a mindennapokban gyakran használt szálanyag megkülönböztetése, megnevezése, tulajdonságai, felhasználása textilminták alapján: Krepp: (vékony, hullámos felületű, egyszínű vagy nyomott mintás) ágynemű, fehérnemű, gyerekruha alapanyag. Flanel: (vastagabb, laza kötésű, puha szövet, mindkét oldalán</p>			
---	--	--	--

<p>bolyhozott) hálóruga, ing alapanyag. Karton: (közepes vastagságú anyag, vászonkötésű) blúz, ing, nyári ruha, kötény anyaga. Kordbársony: (különbözö szélességű csíkozott) nadrág, szoknya, dzseki, gyerekruha anyaga. Pamutvászon: (vastagabb, vékonyabb vászonkötésű) munkaruha, lakástextil alapanyaga. Gyapjúszövet: (eltérö vastagságú, kellemes tapintású) női ruha Selyemszövet: (szép fényű, kellemes, puha) blúz, női ruha, sál anyaga</p>			<p>A tudatos baleset megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p>
---	--	--	--

Évfolyam: 11

Eszközhasználat, baleset megelőzés Előzetes tudás: A munkatevékenység során használatba kerülő eszközök ismerete, funkciójuk, biztonságos és célirányos alkalmazásuk. A munkahely balesetvédelmi ismeretei, anyag és eszköz okozta balesetveszélyről elsajátított tudás, gyakorlati teendők alkalmazása baleset esetén.		Óraszám:16	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Megismertetni a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat. Munkavédelmi szabályok. Felismerni a munkavégzés közben előforduló veszélyforrásokat és jelezni, hogy megtehetőek legyenek az elhárításhoz szükséges intézkedések. Kitartó, biztonságos munkát végezni. Alkalmazni a balesetvédelmi előírásokat	A jó közérzet és hatékony munkavégzés feltételei az időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatok, gimnasztikai gyakorlatok vagy más, esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységek. Lényeges a derűs légkör megteremtése. Munka közben zenehallgatással, a	Szűrő-vágó eszköz, karbantartás, pormaszk, érintésvédelem, poroltó, elektromos eszköz, allergia, fonal-, textilvágó (körtés) hatása, pánik, elsősegélynyújtás, fertőtlenítés, vérzéscsillapítás, nyomókötés.	Szűrő-vágó eszköz, karbantartás, pormaszk, érintésvédelem, poroltó, elektromos eszköz, allergia, fonal-, textilvágó (körtés) hatása, pánik, elsősegélynyújtás, fertőtlenítés, vérzéscsillapítás, nyomókötés.

<p>Az ismeretek elsajátítása érdekében elsősegélynyújtó bemutatók, tájékoztató jellegű filmek, könyvek, figyelem felhívó plakátok, piktogramok, prospektusok megtekintése elengedhetetlen. Szükséges a rendszeres gyakorlás feltételezett (vagy valódi) baleset esetén - a lehetőség adta helyzet felismerésének és alkalmazásának gyakorlati kivitelezése.</p>	<p>munkatevékenységhez kapcsolódó témákról való beszélgetéssel oldhatjuk a feszültséget, kerülhetjük el a balesetet (monotónia túrés).</p> <p>Tanulmányi séta a mentőállomásra, baleseti ambulanciára. Jó mentális közérzet biztosítása az egyéni igények és az adott lehetőségek figyelembevételével.</p> <p>Nagy gondot kell fordítani a munkavédelmi, biztonságtechnikai szabályok, eljárások tudatosítására, betartására. Ezt végezhetjük az oktatást megelőzően naponta, tantárgyi témakörök előtt és a gyakorlati munka folyamatában rendszeresen. A gépek biztonságos használatára tudatosan fel kell készíteni a tanulókat. Meg kell ismertetni őket a balesetveszély lehetőségeivel, a biztonságos munkavégzés feltételeivel. Az eszközök használatánál figyelmeztetni kell őket, hogy saját és társai testi épségére különösen figyelniük szükséges. A gépek egyszerű karbantartási munkáinál, általuk is végezhető javításoknál meg kell követelni a biztonságtechnikai szabályok betartását. A feladatok elvégzésének értékelésekor minden esetben ki kell térni a munka</p>		
---	--	--	--

	minőségi, mennyiségi teljesítménye mellett annak biztonságos elvégzésére is. Elsősegélynyújtás gyakorlása, kisebb sérülések esetén.		
--	--	--	--

Évfolyam: 11

Fonalmentés menete Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. Legyen fogalma az ember környezetalakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.			Óraszám:60
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munkabaleset- és tűzvédelmi előírásokat.		Válogatás, bontás, fejtés gombolyítás, kellékek, eszközök.	Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése (pl. fonalgubanc

<p>Ismerje a tanuló a munkafázisokat és azok sorrendjét. Ismerje a szükséges eszközöket és azok rendeltetésszerű használatát.</p>	<p>A fonalak, cérnák, a szövött, kötött- és hurkolt kelmék feldolgozhatóságának főbb műveletei. Válogatás: a felhasználásra szánt alapanyag válogatása több szempont alapján (szín, minőség, alapanyag összetétele...) az adott lehetőségeknek megfelelően Bontás: kötött termékek bontása, kellékek eltávolítása (gombok, kapcsok, húzózárok, zsebek, válltömések, tépőzárok, béléslefejtése), kézzel kötött termékek fejtése, géppel kötött termékek igényei, bontása, a bontás megkezdése (a megfelelő hely megkeresése) munkavállalás, Gombolyítás: az adott hosszúságot meghaladó fonál szálakat viselkedéskultúra segédeszközre vagy kézfejre tekeri, az előre meghatározott fonalhosszúságnál rövidebb szálak gyűjtése külön történik, a szálakat, szükség szerint összecsomózva vagy csomózás nélkül kell gombolyítani</p>		<p>feltételezése a legkevesebb veszteséggel). A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p> <p>Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. Legyen képes örömmel, aktívan, és kitartóan végezni a tevékenységeket. Legyen képes a megtanult munkafolyamatokat egyre nagyobb önállósággal, a szükséges anyagok és eszközök célszerű megválasztásával elvégezni.</p> <p>8. Munkáját folyamatában ellenőrizze, szükség szerint segítséggel/önállóan javítsa.</p>
---	---	--	--

Évfolyam: 11

Textilmentés menet Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. Legyen fogalma az ember környezet alakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.			Óraszám:71
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit.	Válogatás: A munkában részt vevő tanulók irányítás mellett a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását több szempont alapján (szín, alapanyag), az adott lehetőségeknek megfelelően végezzék el. A válogatást értelemszerűen az adott alapanyagok tulajdonságai, és a felhasználás célja határozzák meg. Célszerű már a válogatás során figyelembe venni a majdani elvégzendő szükséges munkafolyamatokat is (pl.: gombokat le kell majd venni, bélést ki	Szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány.	Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit.

	<p>kell fejteni stb.). Bontás, a kellékek eltávolítása a textilről: a gombok, kapcsok, zárok lefejtése, levágása, a bélés kifejtése kellékek elkülönítése, válogatása A textil szétfejtése: megkezdése, a megfelelő hely megkeresése az összevarrt anyag fejtése a varrás mentén a fejtés különböző módjának elsajátítása (pl. ollóval, célszerszámmal, száلكihúzással stb.) a fejtett anyag tisztítása a felesleges szálak eltávolításával, az anyag simítása, válogatása nagyság szerint A textil darabolása a majdani felhasználás szerint Csík tépése rongyszőnyeg készítéséhez: a csík szélességének kimérése centiméterrel, vagy sablonnal az anyag bevágása a kimért helyen az anyag repítése száliránynak megfelelően amennyiben az anyag nem téphető, a megfelelő szélesség kimérése és bejelölése után elvágása ollóval az azonos anyagú és szélességű, színű csíkok összeöltése megfelelő színű fonallal és a kapott csík feltekerése orsóra az így előkészített textilcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek</p>		
--	--	--	--

<p>Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása.</p> <p>Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. Ismerje a munkafázisokat és azok sorrendjét.</p> <p>Ismerje meg minta utáni egyszerű formájú textilből készíthető termékeknél a szabás, varrás, vasalás fogalmát, eszközeit tudja megnevezni, kiválasztani, és képességeiktől függően a folyamatát is tudja elvégezni. a minőségi követelményeknek megfelelően.</p> <p>Ismerje fel, segítséggel nevezze meg textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárak, kellékek, rövidárak fajtáit nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint.</p>	<p>felhasználásra.</p> <p>A textil egyenesre vágása bomlást gátló ollóval változatos célú felhasználásra: foltvarrás alapanyagainak előkészítése céljából (Patchwork): ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás; a feldarabolt anyagok csoportosítása lehetőséget nyújt a tanult ismeretek önálló alkalmazására falvédő textilkép, apró áruk készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése: a gondosan feldarabolt anyagok megfelelő válogatás és csomagolás után kerülnek későbbi felhasználásra.</p>		<p>Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait.</p> <p>Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása.</p> <p>Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése</p> <p>A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p>
--	---	--	--

Ismerje meg a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat.			
---	--	--	--

Évfolyam: 11

Kapcsolódó más gyakorlati tevékenység /üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás/ Előzetes tudás: A textil és fonal alapanyagainak ismerete. Elkészítésük, feldolgozásuk módja, tulajdonságaik, fajtájuk elnevezés szerint, színviláguk a megmunkálhatóság tükrében, felhasználási területeik.		Óraszám:16	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Tájékozódjon magazinok, katalógusok, albumok segítségével is a szakma elsajátításához nélkülözhetetlen ismeretek megszerzése érdekében.	A szakórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textil- és ruhanemű boltban, használtruha kereskedésekben (turkálókban), rövidáru üzletekben, ruhaüzletekben, varrodában, butikokban tanulmányi látogatások keretében gyakorlati tapasztalataikat bővíteni, közvetlen kapcsolatba kerülni a munkatevékenységük alapanyagaival.	tapasztalatcsere, tanulmányi kirándulás, tájház, kiállítás, konténer, turkáló, útiterv, hasznosítás, néphagyomány, divat, lakáskultúra, iparművészet	Ismerkedjen meg az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában, népművészetben használt anyagok változatos tulajdonságaival. A textil és fonalmentéssel kapcsolatos ismereteit bővítsse a gyakorlati tapasztalatszerzéssel az újrahasznosítás érdekében.

Évfolyam: 11

Mérés, csomagolás, tárolás Előzetes tudás: Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.			Óraszám:8
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Ismerje meg a különféle csomagoló és tároló anyagokat, legyen képes az adott feladatnak megfelelőt kiválasztani és felhasználni.</p> <p>Ismerje és tudja csoportosítani a félkész és kész termékeket, azokat megfelelően válogatni, csomagolni.</p> <p>Ismerje a csomagolás szempontjait és tudja előkészíteni a terméket a csomagoláshoz.</p>	<p>Mérés A kellő súlyt elérő fonalgombolyag végét rögzíteni kell. Igény szerint a súlyt és a termék nevét feltüntetve célszerű csomagolni az elkészült munkát tárolásra és raktározásra előkészítve.</p> <p>Legmegfelelőbb méretbeli megállapodás szerint válogatni a fonalakat, textíliákat, kelméket, félkész- és kész termékeket, megkönnyítve a célszerű felhasználásukat.</p> <p>Csoportosítás: Tároló dobozokban, címkézéssel ellátva: a munka során lefejtett kellékek tárolására, válogatására (gombok, húzózárok, kötöző anyagok, tépőzárok, patentok, tömőanyagok, válltömések, bélésanyagok), célszerszámok, ollók, ragasztó anyagok,</p>	<p>Mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok.</p>	<p>A munkafolyamatok végzése módját ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a termékek későbbi felhasználási lehetőségei szóba kerülnek.</p> <p>Képessé kell tenni a tanulókat a munkafegyelem és a munkavégzés alapvető szabályainak és az alapvető munkavédelmi és balesetmegelőző szabályok betartására.</p> <p>Legyenek képesek az adott feladat szerinti tevékenységeket algoritmizálva elvégezni. Az utasításnak megfelelő helyen és módon tudják az elkészült termékeket tárolni és értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészíteni. Legyenek képesek az adott</p>

	<p>csomagolási anyagok, mérést szolgáló eszközök (mérleg, mérőszalag), sablonok, egyéb kiegészítő anyagok.</p> <p>Csomagolás: a munka során összegyűlt kellékek (nem textilanyagok), a gondosan feldarabolt anyagok, kész termékek, ajándéktárgyak, lakástextiliák, dekorációs anyagok megfelelő válogatása, csomagolás, címkézés, esetleges kezelési utasítás után tűzvédelmi, kerülnek a későbbi felhasználóhoz. (Textil KRESZ). munkavédelmi, baleset</p> <p>Tárolás: a raktározáshoz szükséges anyagok, eszközök, kellékek, megelőzési ismeretek termékek elhelyezése, azok megfelelő körülményeinek.</p> <p>Foltvarrás alapanyaga céljából (Patchwork) : megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás, textilkép, falvédő készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése.</p>		<p>helyen használt egyszerűbb eszközöket megfelelően használni.</p> <p>Vegyék figyelembe az anyagok tulajdonságait (nagyság, súly, merevség) az esztétikus és hibátlan csomagolás érdekében.</p>
--	---	--	--

Évfolyam: 11

Textil és fonalmentés termékeinek mindennapos használata Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Textil- és fonalmentés menetének ismerete és gyakorlati megvalósítása, kapcsolódó eszközei. Kézi alapvarrások. A szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírások (eszközök, segédanyagok használata).		Óraszám:40	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Anyagismeret (fonal és textil): Felmérni a javítások, átalakítások lehetőségeit a textilmentés során rendelkezésre álló textíliák és kelmék közül az esztétikai és gazdaságossági szempontok figyelembe vételével, és azokat lehetőség szerint önállóan elkészíteni.</p> <p>Tudatosítsuk a fiatalokban, hogy a segítségkérés és a feladatok ellenőrzése természetes része az életnek, ne féljenek jelezni gondjaikat, miközben legyenek büszkék teljesítményükre.</p>	<p>A textilmentés és fonalmentés során megismert kiegészítőket és kellékanyagokat sikeresen fel tudja használni egy új, hasznos tárgy elkészítésére (gombok, zipzár patent, tépőzár, válltömés, gumi, csipke).</p> <p>A technológia részműveleteit minden esetben a munkamódszert átadó közvetlen irányítása mellett bemutatás, betanítás után készíti el, figyelve a konkrét textília formai megoldásainak, alap- és kellékanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök alkalmazásának lehetőségeire.</p>	<p>bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka</p>	<p>A szakma elsajátításának próbaköre a tanult elméleti ismeretek eredményes gyakorlati alkalmazása.</p> <p>A képzés kezdeti szakaszán különösen, de mindvégig igen fontos a motiváltság érdekében, hogy a tanulók munkájának eredménye, a kész munkadarab használhatósága nyilvánvaló legyen. Készítése során sikerélményhez jussanak.</p> <p>Tudatosuljon, hogy a kézimunkával készített termékek előállítása munkaigényes és időigényes folyamat, ami felértékeli az elkészült tárgyat.</p>

<p>Ismerje, és a gyakorlatban legyen képes használni a szabás és a varrás kézi eszközeit (olló, körkés, bontótű, gombostű, szabókréta, illanó filc). Ismerje fel, és ha képességei lehetővé teszik, irányítás és ellenőrzés mellett alkalmazza a tárgykészítés során a felsorolt (szövő keretek, karmantyúk, övszövők, szövőszékek) eszközöket.</p> <p>Ismerje és tudja működtetni a vasaláshoz használt berendezéseket.</p> <p>Ismerje fel a textilműhelyben lévő eszközök rendellenes működését, tudjon segítséget kérni.</p> <p>Fantáziája és esztétikai érzéke segítségével próbálja kiválasztani a különböző típusú textíliákhoz a megfelelő kellékeket, közbéléseket, bélésanyagokat azokból új tárgyat előállítva.</p>	<p>A munkafolyamat bemutatása után egyénileg végezzék a tanulók a munkát. A tanár/szakoktató korrigálja az eszközhasználatot, tanácsadással segítsen, dicsérettel ösztönözzön, de az önálló munkavégzést biztosítsa.</p> <p>Eszközök segítségével rongyszövés:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. álló és fekvő szövőszéken (terítők, lábtörlők, falvédők stb.) c. szalagszövőn (övek, szalagok, mobiltelefon tartók, könyvjelzők, zsebkendő tartók stb.) d. kötés, horgolás (kötőtűk és horgolótűk segítségével, egyedi technikákkal) <p>Apróáruk készítése a mentett fonalak, textíliák felhasználásával:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Egyszerű használati és lakberendezési cikkek, ajándéktárgyak textíliák és kelmék tárgyalkotással történő újrahasznosításával. b. E munkafolyamat végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a későbbi felhasználás lehetőségei szóba kerülnek. <p>Varrás:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. egyszerű szabásmintákat a mintaívokról (lehetőség szerint, egyéni képességeikhez mérten) tudjon kiszabni 		<p>Váljon képessé különböző ruhadarabokhoz a megfelelő anyagot, kelléket kiválasztani, az összedolgozhatóság, kezelhetőség figyelembe vételével.</p> <p>Tudatosuljon benne munkavégzése során az a tény, hogy munkája környezetvédelmi célokat szolgál. Tevékenységük által a feleslegesnek tűnő „hulladékból” hasznos termék készül.</p>
---	--	--	---

	<p>olló használatával,</p> <p>b. egyszerűbb textilkép elkészítése,</p> <p>c. babaruha varrása (textil, gomb, fonal és szalagok kombinálásával egyéni munkadarabok elkészítésére is alkalmasnak kell teremteni a tanulóknak),</p> <p>d. textildoboz,</p> <p>e. mobiltelefon tartó,</p> <p>f. bevásárló szatyor,</p> <p>g. zsebkendőtartó,</p> <p>h. patchwork tárgyak (párnák, kisterítők),</p> <p>i. portörlők,</p> <p>j. konyhai edényfogó kesztyűk,</p> <p>k. tornaszákok, tisztasági csomag zsákjai,</p> <p>l. gyermekjátékok,</p> <p>m. Textil kitűzők (ékszerek, névtáblák, csoporthoz való tartozás jelzésére alkalmazhatóan),</p> <p>n. bábok (tantárgyi- és terápiás, iskolai fejlesztési célokra),</p> <p>Filc alapanyagú ajándéktárgyak, applikációs díszek.</p> <p>Makramé csomózás.</p>		<p>Ismerje meg az egyszerűbb női- és férfi ruhadarabokat, azok készítésének módját az alapanyag sajátosságainak figyelembevételével.</p> <p>A tanulók az alapvető textil- és fonalmentési technológiai eljárásokat és a megmunkálási műveletek logikai sorrendjét megismerjék, és alkalmazzák azokat a különböző, textíliák anyagminősége, színek és összetevők szerinti szétválogatásnál, ruhabontásnál, textilhasításnál, összevarrás, fonalképzés,</p> <p>Környezet és egészségvédelem: Élet vitel és egészséges életmódra nevelés Testnevelés: kézügyesség és finommotorika fejlesztés</p> <p>Környezet és egészségvédelem: precizitás, pontosság, esztétikai érzék fejlesztése, a tanulók munkavégző képessége kibontakozhasson</p> <p>Kézügyesség, szín-, forma- és arányérzék, szemmérték fejlődése gombolyítás, feldolgozás munkafázisainál.</p>
--	---	--	--

			A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen minden gyakorlati foglalkozás előtt, a végzendő munkafolyamat végzése során fel kell hívni a figyelmet a munkavédelmi szabályok betartására.
--	--	--	---

Évfolyam: 11

Ismétlés, rendszerezés Előzetes tudás: Tanult, elsajátított ismeretek.			Óraszám:16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre.</p> <p>A fiatalokban tanulmányaik során kialakulnak a társas együttélés alapvető szokásai, önkiszolgálási szintjük lehetővé teszi számukra a viszonylagos önállóságot.</p>	<p>A munkafázisok sorrendjének ismerete és betartása követelmény. Ehhez folyamatosan gyakorolni szükséges a műveleteket, az egyes munkafázisok pontos elvégzését.</p> <p>Jó hatású a munka közben halk zene hallgatása, beszélgetés a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról, derűs légkör biztosítása.</p> <p>A tanulási idő során fokozatosan egyre önállóbban dolgozzon. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg az elvégzendő munkát,</p>	<p>munkadarab, anyagok, eszközök, balesetvédelem</p>	<p>A tanulási idő során fokozatosan végezze egyre önállóbban a munkát.</p> <p>Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg a munkadarabot, a munka fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt.</p> <p>A gyakorlati kerettanterv elsajátítása során a munkafolyamatokat fokozatosan egyre önállóbban végezze a</p>

<p>Az ismert hely és személyek megnyugtató háttérrel jelentenek számukra ahhoz, hogy eleinte több, majd kevesebb segítséggel az iskolán kívüli színtereken is biztonságosan mozogjanak.</p>	<p>annak fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt. A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre.</p> <p>Az iskola fontos partnere a család, a szülő, aki megfogalmazza igényét és elvárásait az iskolával szemben. Ez az igény minden esetben realitáson alapuljon. Ennek érdekében törekedjen az oktatási intézmény és a pedagógus a harmonikus szülő – iskola – munkahely együttműködésre, a tanulók későbbi kiegyensúlyozott, megelégedett, tartalmas életéhez.</p>	<p>feladat megállapításától, a szükséges eszközök és munkafolyamatok megtervezésén túl a feladat megfelelő minőségben és időben történő elvégzéséig. Az oktatási intézményben a több-éves fejlesztő munka során felszínre kell hozni a fiatalok egyéni képességeit, az esetleges hiányok csökkentésére egyéni korrekció biztosításával. A képzés során a gyakorlati kerettanterv gyakorlati célzott tevékenységeit tanári irányítással, jól begyakorolt rutinnal kell végezniük, ami később a biztonságos munkavégzésüket segíti.</p> <p>A gyakorlati kerettanterv során nagy lehetőség és szükség is van az egyéni, helyi sajátosságok figyelembe vételére, és ennek tudatában kell a megfelelő, aktuálisan szükséges területre vonatkozó ismereteket aktualizálni és alkalmazni.</p>
---	---	--

Évfolyam:12.

Anyagismeret/fonalmentés Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Egyéni képességek szerinti anyagismeret, biztonságos eszközhasználat, a munkavégzéshez szükséges pozitív hozzáállás, a társakat nem zavaró viselkedés. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. Legyen fogalma a környezetvédelemről. Ismerjen néhány piktogramot. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.			Óraszám: 16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. Szerezzen ismereteket, és tapasztalatokat a különféle fonalokról és fonalként felhasznált anyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást. Természetes eredetű fonalfajták a . növényi eredetű (pamut, len) b. állati eredetű (gyapjú,	Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását megadott szempontok (szálvastagság, szín, nagyság, rugalmasság, felhasználhatóság...) szerint. Végezzen csoportosítást, találjon összefüggést a fonalvastagság és a célszerű felhasználás között.	Rugalmasság, merevség, vastagság, állati- növényi eredetű, kötött – hurkolt-, szövött kelmék, kézi- gépi elkészítés, szakíthatóság, festési eljárások megmunkálhatóság függvényében (selyem, pamut, műszál)	Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel. Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerzésben az elemi anyagismeret területén. A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke. A tudatos baleset megelőzési magatartás kialakítása

<p>hernyóselyem). Vegyri eredetű fonalfajták.</p> <p>A fonal készítésének rövid ismertetése (pl.: fonás, eszközei, történeti áttekintés, cérna készítése).</p> <p>A fonalak felhasználása: Textil készítése Kézi és gépi előállítás(pl.: szőttesek, szőnyegek, ruhaanyagok) Kötött anyag készítése kézi és gépi előállítás (pl.: kötések, hurkolások stb.) Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-baleset- és tűzvédelmi előírásokat. Ismerje a tanuló a különféle fonalakat és fonalként felhasznált anyagokat, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.</p>	<p>Az eltérő módon készült darabok bemutatása, és annak tudatosítása, hogy mind fonalból készültek, de más-más módon.</p> <p>Számolás-mérés: mérési gyakorlatok, térbeli tájékozódás, műveletek, mérések, mértékegységek.</p> <p>Ajánlott a témakör feldolgozása során fonalakat, cérnákat árusító üzletbe tanulmányi séta szervezése, ahol mód van az anyagok változatosságának bemutatására.</p>		<p>érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p> <p>Bővüljön a tanuló szakmai szókinccse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel.</p> <p>Szerezzen jártasságot a verbális és nonverbális információszerezésben az elemi anyagismeret területén.</p> <p>A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke.</p> <p>A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében, következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p>
--	--	--	---

Évfolyam: 12

Anyagismeret/textilmentés Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Aktívan vegyen részt a tanuló a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. Legyen fogalma a környezetvédelemről. Ismerjen néhány piktogramot. Képességének megfelelő mértékben használja mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.		Óraszám: 16	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.</p> <p>A munkavégzéshez szükséges alapvető szakmai ismeretek a textilről.</p> <p>Szerezzen a munkavégzéshez szükséges alapvető ismereteket, és tapasztalatokat a különféle textilanyagokról, mivel az anyag tulajdonságai nagyban behatárolják a későbbi felhasználást.</p>	<p>Végezze el a tanuló a felhasználásra szánt alapanyag válogatását több szempont szerint (alapanyag, szín, későbbi felhasználása).</p> <p>A differenciált feladatmegoldásokra jó lehetőséget biztosít a kellékek válogatása, csoportosítása.</p> <p>A válogatás több szempontú lehet (pl. szín, forma, méret, anyag szerint csomagolva, felcímkézve tárolhatók újbóli felhasználásig).</p> <p>Kellő anyagismerettel rendelkezve a környezetében fellelhető textilek</p>	<p>Textilfajták, rugalmasság, merevség, vastagság, állati-növényi eredetű, kötött – hurkolt- szövött kelmék, kézi-gépi elkészítés, szálirány, vágási szél, festési eljárások, kopásállóság, szakíthatóság, mérettartósság, megmunkálhatóság kellékek</p>	<p>Bővüljön a tanuló szakmai szókincse, tudása, a praktikus, a hétköznapi élet területén hasznosítható ismeretekkel.</p> <p>A tevékenységbe ágyazott ismeretszerzés során fejlődjenek motorikus készségei, tájékozódó képessége, esztétikai érzéke, kommunikációja.</p>

<p>Természetes eredetű fonalfajták a. növényi eredetű (pamut, len) b. állati eredetű (gyapjú, hernyóselyem) c. vegyi eredetű fonalfajták.</p> <p>A fonal tulajdonságai: Az elkészítés módja (szövés, kötés, hurkolás)</p> <p>A színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hő nyomás - stb.)</p> <p>A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés stb.)</p>	<p>elemzése is megtörténhet.</p> <p>Fontos hangsúlyozni, hogy az eltérő anyagok eltérő tulajdonságai miatt, meghatározott területen és összetételben lehet egy időben használni őket.</p> <p>Fontos az anyagismeret a későbbi hibák elkerülése érdekében (pl. színtartósság, mérettartósság, kopásállóság figyelembe vétele).</p> <p>A témakör feldolgozása során mód nyílik a fonalak témakörében tanultak ismétlő rendszerezésére, mivel a szükséges ismeretanyag egy része megegyezik.</p> <p>A munkát kiegészítő és segítő tevékenységek: Textilekből mintakollekció készítése színek, anyagfajták szerint.</p> <p>Az esztétikai érzék fejlesztését segítő szín- és formakompozíciók készítése.</p> <p>Ismerkedjen a tanuló az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában használt anyagok változatos tulajdonságaival.</p> <p>Nézzon képes magazinokat, albumokat, katalógusokat és válogasson adott szempontok szerint a látott képekből.</p>		
--	--	--	--

<p>A textil felhasználásának területei (lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák)</p> <p>Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat.</p> <p>A textilszínezés színezés technikája (fehérítés, fonal színezése, kész szövet színezése, minta nyomása, filmnyomás, hőnyomás).</p> <p>A kikészítés fajtái (mosás, avatás, kreppelés).</p> <p>A textil felhasználásának területei: lakástextil, fehérnemű, ruhanemű, gazdasági textíliák. Néhány, a mindennapokban gyakran használt szálanyag megkülönböztetése, megnevezése, tulajdonságai, felhasználása textilminták alapján: Krepp: (vékony, hullámos felületű, egyszínű vagy nyomott mintás) ágynemű, fehérnemű, gyerekruha alapanyag. Flanel: (vastagabb, laza kötésű, puha szövet, mindkét oldalán bolyhozott) hálóruga, ing</p>			
---	--	--	--

<p>alapanyag.</p> <p>Karton: (közepes vastagságú anyag, vászonkötésű) blúz, ing, nyári ruha, kötény anyaga.</p> <p>Kordbársony: (különböz szélességű csíkozott) nadrág, szoknya, dzseki, gyerekruha anyaga.</p> <p>Pamutvászon: (vastagabb vékonyabb vászonkötésű) munkaruha, lakástextil alapanyaga.</p> <p>Gyapjuszövet: (eltérő vastagságú, kellemes tapintású) női ruha</p> <p>Selyemszövet: (szép fényű, kellemes, puha) blúz, női ruha, sál anyaga</p>			<p>A tudatos baleset megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p>
--	--	--	--

Évfolyam: 12

Eszközhasználat, baleset megelőzés Előzetes tudás: A munkatevékenység során használatba kerülő eszközök ismerete, funkciójuk, biztonságos és célirányos alkalmazásuk. A munkahely balesetvédelmi ismeretei, anyag és eszköz okozta balesetveszélyről elsajátított tudás, gyakorlati teendők alkalmazása baleset esetén.			Óraszám:16
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Megismertetni a szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat. Munkavédelmi szabályok. Felismerni a munkavégzés közben előforduló veszélyforrásokat és jelezni, hogy megtehetőek legyenek az elhárításhoz szükséges intézkedések. Kitartó, biztonságos munkát végezni. Alkalmazni a balesetvédelmi előírásokat	A jó közérzet és hatékony munkavégzés feltételei az időközönként beiktatott rövid mozgásos feladatok, gimnasztikai gyakorlatok vagy más, esetleg a szabadban végzett mozgásos tevékenységek.	Szűrő-vágó eszköz, karbantartás, pormaszk, érintésvédelem, poroltó, elektromos eszköz, allergia, fonal-, textilvágó (körkés) hatása, pánik, elsősegélynyújtás, fertőtlenítés, vérzéscsillapítás, nyomókötés.	Követelmény a megbízható szerszám- és eszköz használat, a tisztaság és az eszközök megfelelő karbantartása, a pontos anyagismeret, a munkafázisok sorrendjének egymásutánisága és betartása. Szükséges a folyamatos gyakorlás a műveletek balesetmentes algoritmizálásának elsajátításához.

<p>Az ismeretek elsajátítása érdekében elsősegélynyújtó bemutatók, tájékoztató jellegű filmek, könyvek, figyelem felhívó plakátok, piktogramok, prospektusok megtekintése elengedhetetlen. Szükséges a rendszeres gyakorlás feltételezett (vagy valódi) baleset esetén - a lehetőség adta helyzet felismerésének és alkalmazásának gyakorlati kivitelezése.</p>	<p>Lényeges a derűs légkör megteremtése. Munka közben zenehallgatással, a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról való beszélgetéssel oldhatjuk a feszültséget, kerülhetjük el a balesetet (monotónia túrés).</p> <p>Tanulmányi séta a mentőállomásra, baleseti ambulanciára. Jó mentális közérzet biztosítása az egyéni igények és az adott lehetőségek figyelembevételével.</p> <p>Nagy gondot kell fordítani a munkavédelmi, biztonságtechnikai szabályok, eljárások tudatosítására, betartására. Ezt végezhetjük az oktatást megelőzően naponta, tantárgyi témakörök előtt és a gyakorlati munka folyamatában rendszeresen. A gépek biztonságos használatára tudatosan fel kell készíteni a tanulókat. Meg kell ismertetni őket a balesetveszély lehetőségeivel, a biztonságos munkavégzés feltételeivel. Az eszközök használatánál figyelmeztetni kell őket, hogy saját és társai testi épségére különösen figyelniük szükséges. A gépek egyszerű karbantartási munkáinál, általuk is végezhető javításoknál meg kell követelni a biztonságtechnikai szabályok betartását. A feladatok elvégzésének értékelésekor</p>		
---	--	--	--

	<p>minden esetben ki kell térni a munka minőségi, mennyiségi teljesítménye mellett annak biztonságos elvégzésére is.</p> <p>Elsősegélynyújtás gyakorlása, kisebb sérülések esetén.</p>		
--	--	--	--

Évfolyam: 12

<p>Fonalmentés menete</p> <p>Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. Legyen fogalma az ember környezetalakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.</p>			Óraszám:60
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Ismerje meg a tanuló a szakma gyakorlásához szükséges munkabaleset- és tűzvédelmi előírásokat.		Válogatás, bontás, fejtés gombolyítás, kellékek, eszközök.	Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi

<p>Ismerje a tanuló a munkafázisokat és azok sorrendjét. Ismerje a szükséges eszközöket és azok rendeltetésszerű használatát.</p>	<p>A fonalak, cérnák, a szövött, kötött- és hurkolt kelmék feldolgozhatóságának főbb műveletei. Válogatás: a felhasználásra szánt alapanyag válogatása több szempont alapján (szín, minőség, alapanyag összetétele...) az adott lehetőségeknek megfelelően Bontás: kötött termékek bontása, kellékek eltávolítása (gombok, kapcsok, húzózárok, zsebek, válltömések, tépőzárok, béléslefejtése), kézzel kötött termékek fejtése, géppel kötött termékek igényei, bontása, a bontás megkezdése (a megfelelő hely megkeresése) munkavállalás, Gombolyítás: az adott hosszúságot meghaladó fonal szálakat viselkedéskultúra segédeszközre vagy</p>		<p>együttműködés alapszabályait. Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése (pl. fonalgubanc feltekerése a legkevesebb veszteséggel). A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p> <p>Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. Legyen képes örömmel, aktívan, és kitartóan végezni a tevékenységeket. Legyen képes a megtanult munkafolyamatokat egyre nagyobb önállósággal, a szükséges anyagok és eszközök célszerű megválasztásával elvégezni.</p> <p>8. Munkáját folyamatában ellenőrizze, szükség szerint segítséggel/önállóan javítsa.</p>
---	---	--	---

	kézfejre tekeri, az előre meghatározott fonalhosszúságnál rövidebb szálak gyűjtése külön történik, a szálakat, szükség szerint összecsomózva vagy csomózás nélkül kell gombolyítani		
--	---	--	--

Évfolyam: 12

Textilmentés menete Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Tudjon részt venni a megismert munkafolyamatban. A kommunikációs helyzetekben tartsa be a normákat, illemszabályokat. Tanulja meg a szocializált viselkedést, tartsa szükségesnek a szabályok, normák betartását. Legyen fogalma az ember környezet alakító tevékenységéről, a környezetvédelemről. Ismerje a piktogramok alkalmazásának jelentőségét. Képességének megfelelő mértékben tudja használni mérési ismereteit, különös tekintettel a hosszúság és tömeg mérésére.			Óraszám:71
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása. Ismerje meg a tanuló a szakma	Válogatás: A munkában részt vevő tanulók irányítás mellett a felhasználásra szánt alapanyagok válogatását több szempont alapján (szín, alapanyag), az adott lehetőségeknek megfelelően végezzék el. A válogatást értelemszerűen az adott alapanyagok tulajdonságai, és a felhasználás célja határozzák meg. Célszerű már a válogatás során figyelembe venni a majdan elvégzendő szükséges munkafolyamatokat is (pl.: gombokat le	Szabás, darabolás, bontás, fejtés, varrás, csomózás, hurkolás, foltvarrás, mérés, szálirány.	Sajátítsa el a tanuló, képességeinek megfelelően a szakma gyakorlati tevékenységeit. Tartsa be a munkarend, a beilleszkedés, a munkahelyi együttműködés alapszabályait. Az önellenőrzés fontosságának a felismertetése és gyakoroltatása.

<p>gyakorlásához szükséges munka-, baleset- és tűzvédelmi előírásokat. Ismerje a munkafázisokat és azok sorrendjét.</p> <p>Ismerje meg minta utáni egyszerű formájú textilből készíthető termékeknél a szabás, varrás, vasalás fogalmát, eszközeit tudja megnevezni, kiválasztani, és képességeiktől függően a folyamatát is tudja elvégezni. a minőségi követelményeknek megfelelően.</p> <p>Ismerje fel, segítséggel nevezze meg textilminták segítségével a ruhaiparban feldolgozásra kerülő textilméterárúk, kellékek, rövidárúk fajtáit nyersanyaguk, szerkezetük, felhasználási területük és kereskedelmi elnevezésük szerint. Ismerje meg a szakma</p>	<p>kell majd venni, bélést ki kell fejteni stb.).</p> <p>Bontás, a kellékek eltávolítása a textilről: a gombok, kapcsok, zárok lefejtése, levágása, a bélés kifejtése kellékek elkülönítése, válogatása A textil szétfejtése: bontás megkezdése, a megfelelő hely megkeresése az összevarrt anyag fejtése a varrás mentén a fejtés különböző módjának elsajátítása a fejtett anyag tisztítása a felesleges szálak eltávolításával, az anyag simítása, válogatása nagyság szerint</p> <p>A textil darabolása a majdani felhasználás szerint Csík tépése rongyszőnyeg készítéséhez: a csík szélességének kimérése centiméterrel, vagy sablonnal az anyag bevágása a kimért helyen az anyag repítése száliránynak megfelelően amennyiben az anyag nem téphető, a megfelelő szélesség kimérése és bejelölése után elvágása ollóval az azonos anyagú és szélességű, színű csíkok összeöltése megfelelő színű fonallal és a kapott csík</p>		<p>Takarékos, gazdaságos szemlélet erősítése</p> <p>A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen, minden foglalkozáson fel kell hívni a figyelmet a munka- és balesetvédelmi szabályok betartására.</p>
---	---	--	---

<p>gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírásokat.</p>	<p>feltekerése orsóra így előkészített textilcsíkok mérés és csomagolás után kerülnek felhasználásra.</p> <p>A textil egyenesre vágása bomlást gátló ollóval változatos célú felhasználásra: foltvarrás alapanyagainak előkészítése céljából (Patchwork): ebben az esetben kiemelkedően fontos a megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás; a feldarabolt anyagok csoportosítása lehetőséget nyújt a tanult ismeretek önálló alkalmazására falvédő textilkép, apró áruk készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése: a gondosan feldarabolt anyagok megfelelő válogatás és csomagolás után kerülnek későbbi felhasználásra.</p>		
---	--	--	--

Évfolyam: 12

Kapcsolódó más gyakorlati tevékenység /üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás/ Előzetes tudás: A textil és fonal alapanyagainak ismerete. Elkészítésük, feldolgozásuk módja, tulajdonságaik, fajtájuk elnevezés szerint, színviláguk a megmunkálhatóság tükrében, felhasználási területeik.			Óraszám:8
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
Tájékozódjon magazinok, katalógusok, albumok segítségével is a szakma elsajátításához nélkülözhetetlen ismeretek megszerzése érdekében.	A szakórák jelentős részét a műhelyben töltik a tanulók. Hasznos, ha többször van módjuk fonalboltban, textil- és ruhanemű boltban, használtruha kereskedésekben (turkálókban), rövidáru üzletekben, ruhaüzletekben, varrodában, butikokban tanulmányi látogatások keretében gyakorlati tapasztalataikat bővíteni, közvetlen kapcsolatba kerülni a munkatevékenységük alapanyagaival.	tapasztalatcsere, tanulmányi kirándulás, tájház, kiállítás, konténer, turkáló, útiterv, hasznosítás, néphagyomány, divat, lakáskultúra, iparművészet	Ismerkedjen meg az iparművészetben, divatban, lakáskultúrában, népművészetben használt anyagok változatos tulajdonságaival. A textil és fonalmentéssel kapcsolatos ismereteit bővítse a gyakorlati tapasztalatszerzéssel az újrahasznosítás érdekében.

Évfolyam: 12

Mérés, csomagolás, tárolás Előzetes tudás: Az újra hasznosításra kerülő textil és fonaltermékek, ruha kiegészítők és más kapcsolódó termékek ismerete.		Óraszám:8	
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>Ismerje meg a különféle csomagoló és tároló anyagokat, legyen képes az adott feladatnak megfelelőt kiválasztani és felhasználni.</p> <p>Ismerje és tudja csoportosítani a félkész és kész termékeket, azokat megfelelően válogatni, csomagolni.</p> <p>Ismerje a csomagolás szempontjait és tudja előkészíteni a terméket a csomagoláshoz.</p>	<p>Mérés</p> <p>a. A kellő súlyt elérő fonalgombolyag végét rögzíteni kell. Igény szerint a súlyt és a termék nevét feltüntetve célszerű csomagolni az elkészült munkát tárolásra és raktározásra előkészítve.</p> <p>b. Legmegfelelőbb méretbeli megállapodás szerint válogatni a fonalakat, textíliákat, kelméket, félkész- és kész termékeket, megkönnyítve a célszerű felhasználásukat.</p> <p>Csoportosítás:</p> <p>a. Tároló dobozokban, címkézéssel ellátva:</p> <p>b. a munka során lefejtett kellékek tárolására, válogatására (gombok, húzózárok, kötöző anyagok, tépőzárok, patentok, tömőanyagok, válltömések, bélésanyagok),</p> <p>c. célszerszámok, ollók, ragasztó</p>	<p>Mérés, csoportosítás, tárolás, címkézés, válogatás, csomagoló anyagok, segédanyagok.</p>	<p>A munkafolyamatok végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a termékek későbbi felhasználási lehetőségei szóba kerülnek.</p> <p>Képessé kell tenni a tanulókat a munkafegyelem és a munkavégzés alapvető szabályainak és az alapvető munkavédelmi és balesetmegelőző szabályok betartására.</p> <p>Legyenek képesek az adott feladat szerinti tevékenységeket algoritmizálva elvégezni. Az utasításnak megfelelő helyen és módon tudják az elkészült termékeket tárolni és értékesítéshez, ajándékozáshoz előkészíteni.</p> <p>Legyenek képesek az adott</p>

	<p>anyagok, csomagolási anyagok, mérést szolgáló eszközök (mérleg, mérőszalag), sablonok, d. egyéb kiegészítő anyagok.</p> <p>Csomagolás: a munka során összegyűlt kellékek (nem textilanyagok), a gondosan feldarabolt anyagok, kész termékek, ajándéktárgyak, lakástextíliák, dekorációs anyagok megfelelő válogatása, csomagolás, címkézés, esetleges kezelési utasítás után tűzvédelmi, kerülnek a későbbi felhasználóhoz. (Textil KRESZ). munkavédelmi, baleset</p> <p>Tárolás: a raktározáshoz szükséges anyagok, eszközök, kellékek, megelőzési ismeretek termékek elhelyezése, azok megfelelő körülményeinek.</p> <p>Foltvarrás alapanyaga céljából (Patchwork) :</p> <p>a. megfelelő, válogatott méretek szerinti gyűjtés, csomagolás és tárolás, b. textilkép, falvédő készítéséhez alkalmas alapanyagok előkészítése.</p>		<p>helyen használt egyszerűbb eszközöket megfelelően használni.</p> <p>Vegyék figyelembe az anyagok tulajdonságait (nagyság, súly, merevség) az esztétikus és hibátlan csomagolás érdekében.</p>
--	--	--	--

Évfolyam: 12

<p>Textil és fonalmentés termékeinek mindennapos használata</p> <p>Előzetes tudás: A megelőző évfolyamokon elsajátított tudáselemek és kompetenciák, ismeretanyag és tevékenységi forma. Textil- és fonalmentés menetének ismerete és gyakorlati megvalósítása, kapcsolódó eszközei. Kézi alapvarrások. A szakma gyakorlásához szükséges munka- és tűzvédelmi, valamint biztonságtechnikai előírások (eszközök, segédanyagok használata).</p>			<p>Óraszám:32</p>
<p>Ismeretek</p>	<p>Tanulói tevékenység</p>	<p>Elvárt és javasolt fogalmak</p>	<p>Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény</p>
<p>Anyagismeret (fonal és textil): Felmérni a javítások, átalakítások lehetőségeit a textilmentés során rendelkezésre álló textiliák és kelmék közül az esztétikai és gazdaságossági szempontok figyelembe vételével, és azokat lehetőség szerint önállóan elkészíteni.</p> <p>Tudatosítsuk a fiatalokban, hogy a segítségkérés és a feladatok ellenőrzése természetes része az életnek, ne féljenek jelezni</p>		<p>bontás, szabásminta, kellékek, varrás, varrógép, környezetvédelem, újrahasznosítás, kézimunka</p>	<p>A szakma elsajátításának próbaköre a tanult elméleti ismeretek eredményes gyakorlati alkalmazása. A képzés kezdeti szakaszán különösen, de mindvégig igen fontos a motiváltság érdekében, hogy a tanulók munkájának eredménye, a kész munkadarab használhatósága nyilvánvaló legyen. Készítése során sikerélményhez jussanak.</p> <p>Tudatosuljon, hogy a kézimunkával készített termékek előállítása munkaigényes és időigényes folyamat, ami</p>

<p>gondjaikat, miközben legyenek büszkék teljesítményükre.</p> <p>Ismerje, és a gyakorlatban legyen képes használni a szabás és a varrás kézi eszközeit (olló, körkés, bontótű, gombostű, szabókréta, illanó filc). Ismerje fel, és ha képességei lehetővé teszik, irányítás és ellenőrzés mellett alkalmazza a tárgykészítés során a felsorolt (szövő keretek, karmantyúk, övszövők, szövőszékek) eszközöket.</p> <p>Ismerje és tudja működtetni a vasaláshoz használt berendezéseket.</p> <p>Ismerje fel a textilműhelyben lévő eszközök rendellenes működését, tudjon segítséget kérni.</p>	<p>A textilmentés és fonalmentés során megismert kiegészítőket és kellékanyagokat sikeresen fel tudja használni egy új, hasznos tárgy elkészítésére (gombok, zipzár patent, tépőzár, válltömés, gumi, csipke).</p> <p>A technológia részműveleteit minden esetben a munkamódszert átadó közvetlen irányítása mellett bemutatás, betanítás után készíti el, figyelve a konkrét textília formai megoldásainak, alap- és kellékanyagainak, valamint a rendelkezésre álló eszközök alkalmazásának lehetőségeire.</p> <p>A munkafolyamat bemutatása után egyénileg végezzék a tanulók a munkát. A tanár/szakoktató korrigálja az eszközhasználatot, tanácsadással segítsen, dicsérettel ösztönözzön, de az önálló munkavégzést biztosítsa.</p>		<p>felértékeli az elkészült tárgyat.</p> <p>Váljon képessé különböző ruhadarabokhoz a megfelelő anyagot, kelléket kiválasztani, az összedolgozhatóság, kezelhetőség figyelembe vételével.</p> <p>Tudatosuljon benne munkavégzése során az a tény, hogy munkája környezetvédelmi célokat szolgál. Tevékenységük által a feleslegesnek tűnő „hulladékból” hasznos termék készül.</p>
--	---	--	--

<p>Fantáziája és esztétikai érzéke segítségével próbálja kiválasztani a különböző típusú textíliákhoz a megfelelő kellékeket, közbéléseket, bélésanyagokat azokból új tárgyat előállítva.</p>	<p>Eszközök segítségével rongyszövés:</p> <p>a. álló és fekvő szövészeiken (terítők, lábtörlők, falvédők stb.)</p> <p>c. szalagszövőn (övek, szalagok, mobiltelefon tartók, könyvjelzők, zsebkendő tartók stb.)</p> <p>d. kötés, horgolás (kötőtűk és horgolótűk segítségével, egyedi technikákkal)</p> <p>Apróáruk készítése a mentett fonalak, textíliák felhasználásával:</p> <p>a. Egyszerű használati és lakberendezési cikkek, ajándéktárgyak</p>		<p>Ismerje meg az egyszerűbb női- és férfi ruhadarabokat, azok készítésének módját az alapanyag sajátosságainak figyelembevételével.</p> <p>A tanulók az alapvető textil- és fonalmentési technológiai eljárásokat és a megmunkálási műveletek logikai sorrendjét megismerjék, és alkalmazzák azokat a különböző, textíliák anyagminőségek, színek és összetevők szerinti szétválogatásnál, ruhabontásnál, textilhasításnál, összevarrás, fonalképzés,</p> <p>Környezet és egészségvédelem: Élet vitel és egészséges életmódra nevelés Testnevelés: kézügyesség és finommotorika fejlesztés</p> <p>Környezet és egészségvédelem: precizitás, pontosság, esztétikai érzék fejlesztése, a tanulók munkavégző képessége kibontakozhasson</p> <p>Kézügyesség, szín-, forma- és arányérzék, szemmérték fejlődése gombolyítás, feldolgozás munkafázisainál.</p>
---	--	--	--

	<p>textíliák és kelmék tárgyalkotással történő újrahasznosításával.</p> <p>b. E munkafolyamat végzése módot ad az esztétikai érzék és fantázia fejlesztésére is, amennyiben a későbbi felhasználás lehetőségei szóba kerülnek.</p> <p>Varrás:</p> <p>a. egyszerű szabásmintákat a mintaívokről (lehetőség szerint, egyéni képességeikhez mérten) tudjon kiszabni olló használatával,</p> <p>b. egyszerűbb textilkép elkészítése,</p> <p>c. babaruha varrása (textil, gomb, fonál és szalagok kombinálásával egyéni munkadarabok elkészítésére is alkalmat kell teremteni a tanulóknak),</p> <p>d. textildoboz,</p> <p>e. mobiltelefon tartó,</p> <p>f. bevásárló szatyor,</p> <p>g. zsebkendőtartó,</p> <p>h. patchwork tárgyak (párnák, kisterítők),</p> <p>i. portörölők,</p> <p>j. konyhai edényfogó kesztyűk,</p> <p>k. tornaszákok, tisztasági csomag zsákjai,</p> <p>l. gyermekjátékok,</p> <p>m. Textil kitűzők (ékszerek, névtáblák, csoporthoz való tartozás jelzésére alkalmazhatóan),</p> <p>n. bábok (tantárgyi- és terápiás,</p>		<p>A tudatos baleset-megelőzési magatartás kialakítása érdekében következetesen minden gyakorlati foglalkozás előtt, a végzendő munkafolyamat végzése során fel kell hívni a figyelmet a munkavédelmi</p>
--	---	--	---

	iskolai fejlesztési célokra), Fic alapanyagú ajándéktárgyak, applikációs díszek. Makramé csomózás.		szabályok betartására.
--	---	--	------------------------

Évfolyam: 12

Ismétlés, rendszerezés Előzetes tudás: Tanult, elsajátított ismeretek.			Óraszám:32
Ismeretek	Tanulói tevékenység	Elvárt és javasolt fogalmak	Fejlesztési feladatok/Elvárt teljesítmény
<p>A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre.</p> <p>A fiatalokban tanulmányaik során kialakulnak a társas együttélés alapvető szokásai, önkiszolgálási szintjük lehetővé teszi számukra a viszonylagos önállóságot.</p>	<p>A munkafázisok sorrendjének ismerete és betartása követelmény.</p> <p>Ehhez folyamatosan gyakorolni szükséges a műveleteket, az egyes munkafázisok pontos elvégzését. Jó hatású a munka közben halk zene hallgatása, beszélgetés a munkatevékenységhez kapcsolódó témákról, derűs légkör biztosítása. A tanulási idő során fokozatosan egyre önállóbban dolgozzon. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg az elvégzendő munkát, annak fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt. A munkafolyamat állandó értékelése és a megfelelő segítségnyújtás kellően felkészít erre.</p>	<p>munkadarab, anyagok, eszközök, balesetvédelem</p>	<p>A tanulási idő során fokozatosan végezze egyre önállóbban a munkát. Legyen módja arra, hogy önállóan tervezze meg a munkadarabot, a munka fázisait, a munkavégzéshez szükséges eszközöket és időt. A gyakorlati kerettanterv elsajátítása során a munkafolyamatokat fokozatosan egyre önállóbban végezze a feladat megállapításától, a szükséges eszközök és munkafolyamatok megtervezésén túl a feladat megfelelő minőségben és időben történő elvégzéséig. Az oktatási intézményben a több-éves fejlesztő munka során felszínre kell hozni a fiatalok egyéni képességeit, az esetleges hiányok csökkentésére egyéni korrekció biztosításával. A képzés során a gyakorlati</p>

<p>Az ismert hely és személyek megnyugtató háttérrel jelentenek számukra ahhoz, hogy eleinte több, majd kevesebb segítséggel az iskolán kívüli színtereken is biztonságosan mozogjanak.</p>	<p>Az iskola fontos partnere a család, a szülő, aki megfogalmazza igényét és elvárásait az iskolával szemben. Ez az igény minden esetben realitáson alapuljon. Ennek érdekében törekedjen az oktatási intézmény és a pedagógus a harmonikus szülő – iskola – munkahely együttműködésre, a tanulók későbbi kiegyensúlyozott, megelégedett, tartalmas életéhez.</p>		<p>kerettanterv gyakorlati célzott tevékenységeit tanári irányítással, jól begyakorolt rutinnal kell végezniük, ami később a biztonságos munkavégzésüket segíti.</p> <p>A gyakorlati kerettanterv során nagy lehetőség és szükség is van az egyéni, helyi sajátosságok figyelembe vételére, és ennek tudatában kell a megfelelő, aktuálisan szükséges területre vonatkozó ismereteket aktualizálni és alkalmazni.</p>
---	---	--	---